

ଅନେକମାନଙ୍କ ଲାଗି ଯେଉଁ ଏକ ସମସ୍ତେ ଏମୋକଦମାର ରାମକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣତାରେ ଅନାଦ ବଢ଼ିଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ଭେମାନେ ଗତିଅର ଯାହା ଲେଖିଥିଲୁ ତାହା ସାଧାରଣତଃରେ ଲେଖ-
 ଯାଇଥିଲ ଏବଂ ଏ ମୋକଦମାର ଦୁଇଟି ପ୍ରାସଙ୍ଗିକରୂପରେ ଉତ୍ପତ୍ତି ହୋଇଥିବାରୁ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ତହିଁର ଅଭାବ ମତ୍ତ ଦେଇ-
 ଥିଲୁ । ଏ ମୋକଦମାରେ ରୁକ୍ମାବତୀଙ୍କ ଅଭି-
 ପେକ୍ଷଣୁ ଅପତ୍ତି ହୋଇଥିଲା ହେଁ ସମ୍ଭବରେ କର୍ତ୍ତମାନ ହୌଶି ପରାମର ପ୍ରକାଶ କରବା ସମ୍ଭବ ବୋଧ କରୁ ନାହିଁ । ଅପିଲ ମୋ-
 କଦମାର ରାମୁ ବାହାରବାପର୍ୟନ୍ତ ଅନୁମାନଙ୍କର ତହିଁରୁ ବରତ ଦେବା ଉଚିତ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଗୁଣୁଅର୍ଥ ରୁକ୍ମାବତୀଙ୍କ-ପକ୍ଷରୁ ଜଣେ ପାର୍ଶ୍ଵୀ ବାରିଷ୍ଟର ବିବାହସମ୍ପର୍କରେ ପୁସ୍ତକନ ହିନ୍ଦ-
 ଶାସ୍ତ୍ର ଦେଇ ଛାଡ଼ି ବସୁତା କରୁଥିଲେ ଏବଂ ସେ ମହାସମ୍ପର୍କର ସମ୍ପର୍କଦେବାରେ ବିଶେଷ ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି ଥିବାର ବ୍ୟାଧି ଅଛି । ଜଳମାନେ ବସନ୍ତ ମତ୍ତ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ଜଣାଯାଇ ନାହିଁ । ରୁକ୍ମାବତୀ କହନ୍ତି ଯେ ସେ ବିବାହବା ଏଥିରେ ବରଂ ସେ ଅପତ୍ତି କରୁ ନାହାନ୍ତି ବନ୍ତୁ ଯେଉଁ ସ୍ଵାମିକ ସେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତୋକ୍ତରେ ଅଧିକାର ନିତାନ୍ତ ଅନୁପସ୍ତୁତ ବୋଲି ଜାଣି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଯାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସଦବସ କର-
 ବାକୁ ଚାହର ଅପତ୍ତି ଇଚ୍ଛା ନାହିଁ ବରଂ ଦୁର୍ଗା ଅତି ଅଦାଲତ ପ୍ରକାରେ ତାକୁ ବଳ-
 ପୂର୍ବକ ଉକ୍ତ ସ୍ଵାମିକଙ୍କ ସଦବାସ ସୁଖସମ୍ପୋଗ କଳିବାକୁ କଳପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତେ । ଦତ୍ତାତ୍ରି ବାହାରର କୌତୁକକଳକ ବୋଲି ବୋଧ ହୋଇପାରେ ମାତ୍ର ଉଦ୍‌ୟପକ୍ଷରୁ ଓ ସମାଜର ଅବସ୍ଥା ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ମନରେ ପ୍ରକୃତ ଶୋକପାତ ଦେଉଅଛି । ଯାହା ଦେଉ ଅମ୍ଭେ-
 ମାନେ କର୍ତ୍ତମାନ ଅବୁ ଅଧିକ ବହୁ କହୁନି ନାହିଁ । ସମାଜର ଅବସ୍ଥା ଓ ଗତି ଯେ ଭଲ ନୁହଇ ଓ ତହିଁର ଯେ ସମ୍ଭାର ଏକାନ୍ତ ଅବସ୍ଥାକ ଏଥିରେ କୋଷ ହୁଏ ତୁଣ୍ଡିଲଲେକ ରୁଧି କରବେ ନାହିଁ । ଅମ୍ଭେମାନେ କର୍ତ୍ତମାନ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଶ୍ୟାନ୍ତନାମା ମତ୍ତ ପରମରକର ମୋକ୍ଷିବ ଶ୍ଳୋକ ଉପହାର ଦେଉଁ । ପଠକ-
 ମାନେ ତାହାର ବସନ୍ତ ଅର୍ଥ ଅବା ତହିଁପକ୍ଷେ ବରମ୍ଭ ମତ୍ତ ପାଳନ କରନ୍ତି ଜାଣିବାକୁ ବାଞ୍ଛା ରହିଲ । ଶ୍ଳୋକଟି ଏହି ।—
 “ ନକ୍ଷେ ମୁକ୍ତେ ପ୍ରକୃତରେ ଲୀକେ ତ

କେବେ ପଡ଼ିବ । ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତ କାବ୍ୟାଳା-
 ପକ୍ଷରନ୍ତେ କଥାସୂତେ ” ।
 ଜଳପ୍ରେକ୍ଷଣ ସାବେକଙ୍କ ଅଦଲତ ପରଦର୍ଶନ-
 (ଗରପ୍ରକାଶିତ ଉତ୍କଳ)
 * ।—ଏଥିଉତ୍ତରୁ ଜଳ ମହୋଦୟ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ଯେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ ପଡ଼ିବାରୁ ହାତମାନେ ଉକ୍ତକାଳ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମତ୍ତ-
 ଫଳୀ କାର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କରେ ମନୋଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଏହିକାର୍ଯ୍ୟମାନ ଅଳ୍ପ ଦେଖିଲେହିଁ ଅମଳ ଓ ତାଏଦନରସକ ହାତରେ ରହଇ । ତାଏଦନରସମାନେ ହେ-
 ଶ୍ୟତ୍ତ କର୍ମ ଅତୀତ୍ତରେ ରହନ୍ତି ସତ୍ୟ ମାତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ ଅମଳମଳକ୍ତ କଳାକାରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ରଖାଯାଏ । ହାତମାନେ ସତ୍ତ୍ଵଗୁଣ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାଳାପୁତ୍ରୀ ଥିବାର ଶ୍ୟାନ୍ତ ପା-
 ଠକ୍ଷରେ ହେଁ ଉପସ୍ତୁ-
 ବେତନଭୋଗି ଅମଳ ଯଥେଷ୍ଟ-
 ରୁଣେ ରଖା ନ ଯିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବାନାଥ-
 ଲକ୍ଷମାନ କହାପି କଳଙ୍କରୁ ମୁକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ । ଅବେତନକକ ତାଏଦନକ୍ଷ୍ମ ରଖି ପଛକୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଅପଥେଷ୍ଟ ଦେତନର କାର୍ଯ୍ୟଦେ-
 ବାଠାରୁ ଅନ୍ୟାୟ ଉପାୟର ପରପୋଷକ ଅନ୍ୟ ବହୁହିଁ ନାହିଁ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଅନେକଦ-
 ନରୁ ସ୍ଵାହାର କରଅପୁଅଛନ୍ତି ଯେ ସିରସ୍ତାପାର ବିଶେଷତଃ ଜଳ-
 ଅଦାଲତର ସିରସ୍ତାପାରମାନେ ଅପ୍ରକୃତ ଦେତନ ପାନ୍ତି । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ କୋଟିପିସରୁ ଖର୍ଚ୍ଚାକାଦେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅନେକ ଅଧିକ ରହି; ସିରସ୍ତାପାରମାନଙ୍କର ପଦରୁ କମଦାର ଅପିତେକଟରୁ ଅନେକ ଟଙ୍କା ଅଧିକ ହୁଏ; ତଥାପି ଦାଲକୋଟି ପୁନଃ ପୁନଃ ଅନୁ-
 ରୋଧ କଲେ ସୁଦ୍ଧା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଦେତନ-
 ବୃଦ୍ଧିର ଅବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ନ୍ୟାୟପରତା ପ୍ରା-
 ବାରପୂର୍ବକ ପରେ ଦେଖାଯିବା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କିଛିହିଁ ଉତ୍ତରପ୍ରଦାନ କରୁ ନାହାନ୍ତି । ଅଳ୍ପଦଳ ଦେଲ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଦାଲକୋଟିକୁ ଲେଖି-
 ଅଛନ୍ତି ଯେ ପାସନରଜାମାୟୁ ଅମଳମଳକର ଦେତନ ବିଷୟ କରୁର କରବା ବାରମ୍ଭ ଯେଉଁ କମିଶନ କରଅଛି କି ଯହିଁର କାର୍ଯ୍ୟ ଏକଦର୍ଶରୁ ଅଧିକ ଲାଗିତ ତାହା ଶେଷ ନ ହେବାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଏକପ୍ରକାର ବରୁଣ ପ୍ରକଳ ରଖି-
 ଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଟଙ୍କା ଉକ୍ତ ଦେତନପ୍ରକାସ୍ତନେ ଉଚିତ ଦାମା ନିଷୟ ବିଷୟ କରବାରେ ଯେ ବାହିବି କଲମ୍ ଅଥବା ପାସନରଜାମାୟୁ

କର୍ମଗୁଣମାନଙ୍କ ଦାମା ପ୍ରକାଶ୍ୟ କରାଯିବ ବୁଝାଯାଉ ନାହିଁ ।—ଅନୁମାନଙ୍କର ଏଥିରେ କିଛିହିଁ କହୁନାହିଁ । ସାଦେବ ମହୋଦୟ ଯାହା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ତାହା ଯଥାର୍ଥ ଓ ନ୍ୟାୟ-
 ସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଅମ୍ଭେମାନେ ତେ ବିଷୟ ପୁନଃ ପୁନଃ ଲେଖି ଅଧିକ ଅଛି ।
 * ।—ଦେବାନାଥଙ୍କ ଲକ୍ଷ-
 ବୃଦ୍ଧିସମ୍ପର୍କରେ ଜଳ ମହୋଦୟ ଅନେକକଥା ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ସେ ଯେତେ ସ୍ଥାନ ରୁରି ଦେଖିଅଛନ୍ତି ସମ୍ପର୍କ ଦେବାନା ଅଦାଲତ ଗୁଡ଼ ଓ ସେଥିର ସ୍ଥାନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନିତାନ୍ତ ମତ୍ତ ଏବଂ ସରକାରୀ ଅନ୍ୟ ମହଲୁମା ଅନ୍ତଃ ଡାକପତ୍ର ଏବଂ ଭାରିପତ୍ର-
 ସଙ୍ଗେ ତୁଳନା କରିବ କୁ ଗଲେ ବିଶେଷ ଭାରିପତ୍ର ଲିଖିତ ହୁଅଇ । ଏବଂ ସ୍ଥାନରେ ମୁନସଫଙ୍କ ବସିବାପତ୍ର ନିତାନ୍ତ ଜୟନ୍ତ୍ୟ ଏବଂ ସମାନ୍ୟ ରୁଟିର ପ୍ରାୟ ଏମନ୍ତ କି ବେଳେ ମୁନସଫମାନେ ଅପିଶାର ପରକାର ଘରେ ଶୁଣି ଏକା ରହିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୁଅନ୍ତି । ଶିକ୍ଷା, ବିଚାରଶାଳା, କାର୍ଯ୍ୟପରତା ଏବଂ ସାଧାରଣତଃ ତତ୍ତ୍ଵରେ ସରକାରୀ ଅନ୍ୟ ମହଲୁମାର କର୍ମଗୁଣ-
 ଅପେକ୍ଷା ଦେବାନା ଅଦାଲତର ହାତମାନେ ଅନେକ ଶ୍ରେଷ୍ଠ । ତଥାପି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଏକପ୍ର-
 ଶରୁ ଅନେକ ଟଙ୍କା ଉକ୍ତ ପା-
 ଠକ୍ଷରେ ହେଁ କାହିଁକି ଯେ ଏ ମହଲୁମାର ଅଭାବପ୍ରତି ଦୁର୍ଗୁପାତ କରୁ ନାହାନ୍ତି କଣାଯାଉ ନାହିଁ । ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ସ୍ଵୟଂ ଦୁରବ-
 ଶ୍ଟା ଗୁଣୁଷ୍ଟ କର କରନ ଗୁଡ଼ କର୍ମିଶର ଅପେକ୍ଷା ଦେଲ ଉତ୍ତରୁ ନରୁ ଏବଂ ଇଷ୍ଟ-
 ମିତି ଦେବା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କିଛିହିଁ ଦୋଲ ନାହିଁ ପୁଣି ଏକପ୍ରକାରରେ ଗୁଡ଼ କର୍ମିଶ ସଦାପେ ଇଚ୍ଛା ଇତ୍ୟାଦି ଜମାହୋଇ ଶେଷକୁ ଅନ୍ୟ-
 ସ୍ଥାନର କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ବୁଝାହୋଇ ଗଲ । ଏବଂ ଦେବାନା ଅଦାଲତର କର୍ମଗୁଣକଠାରୁ ଜିଜ୍ଞା ମେତେଷ୍ଟର ଏବଂ ସୁଲସଦର୍ମଗୁଣପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରତାରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ହୁଅନ୍ତି ।—ଏ-
 ବିଷୟରେ ଅଧିକ ଲେଖିବା ବାହୁଲ୍ୟ । ଗବ-
 ଶ୍ଟିମେଘଙ୍କର ଯେ ଦେବାନା ଅଦାଲତପ୍ରତି ବିଶେଷ ମମତା ନ ଥିବା ଦୋଷରେ ଦୋଷୀ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଅତୀ କରୁଁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଶାନ୍ତ ଏ ଦୋଷ ସାଧନ କରବାରେ ସହବାନ୍ ଦେବ ।
 * । ଅମଳମାନେ ଦେବାନାଥଙ୍କଠାରେ ଯେ-
 ବାଳକଲୀ ଲେଖିବା ଓ ହାତମାନେ ଉତ୍ତର-

ଉତ୍କଳ ଯେଉଁମାନଙ୍କରେ ବୃଦ୍ଧି ଦେଉଅଛି ଧର୍ମ-
ନୁଷ୍ଠ ସେହି ସମ୍ପାଦକରେ ଦ୍ରାସକୁ ଲଭୁଅଛୁ ।
ଏଥିପାଇଁ ଏ ଅଧିକାରୀ ଏ ପ୍ରବନ୍ଧର ବ୍ୟତୀତ ଅବ-
କାରଣା ଭର ପ୍ରତ୍ୟେକ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା
କରୁଅଛୁ ଯେ ଅପଣାର ଲକ୍ଷ୍ୟଦେବତାମାନଙ୍କର
ଉତ୍ସବରେ ବ୍ୟୟକାଳୁ ସେହି ଅଭିଳାଷୀ ନ-
ଶାନ୍ତି ସେଥିରୁ ଅଶ୍ଳୀଳାଂଶ ପରତ୍ୟାଗ କରି
ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରୀତର ଅଭିଳାଷୀ ବଦଳରେ ଅପଣାର
ହିନ୍ଦୁଧର୍ମର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ବୃଦ୍ଧି ଦେବ ଏବଂ ଅପଣାର
ପୁତ୍ର ବଳପ୍ରାପ୍ତମାନେ ଧର୍ମର ଗୌରବ ବୃଦ୍ଧି ପା-
ଇବେ କେହାଲେ ଅନ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟ ଧର୍ମର ଦେପର
ଅବସ୍ଥା ଦେଖଣି ସମୟରେ ଏକ ବଶ୍ୟତା
ସଂଗଠିତ ହୋଇ ପାରିବ । ବାରଣ "ଅପବିତ୍ରକୁ
ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁ ।"

୧୮୮୭ } ବନ୍ଧନଦ
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ } ଶା, ଦ, ନନ

ମହାଦେବ !

କଟକରଶାସ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରା । ଦୁଇଦିନପୂର୍ବ ଅନୁଷ୍ଠାପିତ
କାରଣରୁ ପ୍ରମ କ୍ରମେ ଯେପରି ଦୁଇଦିନ ପ୍ରାପ୍ତ
ହୋଇ ଅପାରତଃ ଇଚ୍ଛୁ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦବ୍ୟକ୍ତି ଶାସ୍ତ୍ର
ମୁକ୍ତଦେହର ମହାଶୟ ବସେଇ ଉଦ୍ଘୋଗରେ
ଝଟିଠାରେ ଗୋଟିଏ ସ୍ତମ୍ଭ ପ୍ରାପ୍ତରେ ଯାହାକି
ଅଗମ ଦେଖାଯାଏ ତାହା ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତର
କଞ୍ଚିତ ପରେ ଶୁଭ ବସ୍ତୁ ଗୋବିନ୍ଦଧ୍ୱଜ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରାମଦାଦିକ ପରେ ଅଳ୍ପ ଚନ୍ଦ୍ରପ୍ରାପ୍ତ
ହୁଏ ପ୍ରକାର ଦେଉଅଛୁ । କିନ୍ତୁ ଅଳ୍ପଅର୍ଥେ
କୁର୍ତ୍ତବ୍ୟତାୟ ପ୍ରାୟ, ଜଗଦ୍‌ଦଳକୁ ବୁଝାଉ
ଯାହା ସମ୍ଭବ ଦେବାର ସ୍ତମ୍ଭେ ହୋଇପାରେ ।
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉକ୍ତି ଗାରଣରୁ ଏବଂ ଉଦ୍‌ବିଚିତକର୍ତ୍ତା
କେତେକ ପ୍ରାମ ମାରଣୀ ସ୍ତମ୍ଭଠାରୁ ପ୍ରାୟ
ଅଧମାନଙ୍କ ଅଳ୍ପର ଦେବ । ଉକ୍ତ ଅଧମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାମଦାଦିକ ଅର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ନ
ଅପାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁଇ ବସ୍ତୁକରେ

ଉକ୍ତ ବସ୍ତୁ ଦେଖିବୁଦ୍ଧି ଅଗତ୍ୟା ସମସ୍ତ ପ୍ରାମଦା-
ଦିମାନେ ବାହୁ ପ୍ରକଳପ୍ରାପ୍ତ ବମଳାଗମନ ବରଣ
କିନ୍ତୁ ଦୁଇ ଲକ୍ଷର ଗତି ଏମାନ ନେବା ଅଗ୍ନି-
ମା ବଳ ବସ୍ତୁକର ହୁଏ । ଏଦେବୁ ଅଳ୍ପକୁ
କ ୧୭ ଓ ଦେବ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାମଦାଦିମାନେ
ଘଟିମର ପ୍ରକଳପ୍ରାପ୍ତମାନେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରବାର
୧୮ ମାସ ପରେ ସେ ଲକ୍ଷରୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତର-
ସ୍ତମ୍ଭର ଜଣେ ମୋପସନରେ ଉକ୍ତ ବରଣପ୍ର

ଓ ଚର୍ଚ୍ଚି ସମ୍ଭବର ବ୍ୟୟ ଯାଜ୍ଞପୁତ୍ରା ସ୍ୱେଦ
ଅନୁସାରେ ତାହା ଚଳନ୍ତୁ କରି ଶାନ୍ତି ପଥ
ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଇଦେବେ ହୋଇ ପ୍ରାମଦାଦିମାନଙ୍କୁ
ଦୁର୍ଭରଣା ଦେଇଅଛି ଅଦ୍ୟାବଧି ୧୮୮୭ ଦେବ
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଳ୍ପ ଦେଖା ଦେଲେନାହିଁ ।
ଏଣୁ ପ୍ରାମଦାଦିମାନେ ହେଁକୁ କ୍ଷେତ୍ର ଦରାତ
ହୋଇଅଛନ୍ତି ଅଳ୍ପ ଏହି ସୁଦ୍ଧା ମଧ୍ୟ ଗରଭିଣୀ
ଏବଂ ଚଳିବସ୍ତୁ ପ୍ରାମଦାଦିମାନଙ୍କର ସ୍ତମ୍ଭ
ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏତ ଦ୍ରାସର ବସେଇ କାରଣ
ହୋଇଅଛୁ । ଯାହା ଦେଇ କରଣରୁ ପ୍ରାମରେ
କେବଳ ବଦ୍ଧଲେଖନୀଙ୍କ ବସତ ଏବଂ
ସ୍ତମ୍ଭମର ପ୍ରକଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଇଅସ୍ତମ୍ଭପ୍ରା
କେ କଃକଳ ସେହି ପ୍ରାମଦାଦିମାନେ ଏପରି
ଯଦୁଣା ଶ୍ରେଣକରଣା ବଳ ଶୋନୋପୁ ଉତ୍ତମ୍ଭ
ଅଟେ । ଅଶାଦରୁ ପ୍ରକଳରୁ କମିତର
କର୍ତ୍ତବ୍ୟତାୟମାନେ ଏଣିତ । ଦୋର ଉକ୍ତି
ପ୍ରାମର ନୂତନ ପଥ କରଇ ଚଳିବ
ଦୁଇଦିନ ଦୁଇ ଦିନ ବସ୍ତୁରେ ମନେ
ଯୋଗା ଦେବେ ।

୧୮୮୭ } ଅପଣକର
୧୮୮୭ } ଶ

TO THE EDITOR OF UTKAL DIPIKA,
SIR,

In the midst of our pleasures and
enjoyments we are very often apt to
forget that we have higher duties and
responsibilities. We require, like the
Laputan flapper, some body to awaken
us to a proper sense of our duties to
self, to our fellowmen, and
Others there are, whom toil and
penury have repressed to such an
extent, that they have become alto-
gether apathetic and spiritless. But
it is high
the lethar-
the demor-
fire for the
There are
but this re-
seems to
country's
besir our
meet not
are a dot
ever remi-
can impro-

we for us now to cast off
of ages, to put down
of apathy, and to be all
noble cause of our country.
signs of life all over India ;
note corner of our country
be as yet untouched. Our
cause bids us rise up and
selves it is not therefore
to respond to its call. We
entrodde people, shall we
in so? Our efforts alone
ve our condition and if we

wish to raise us in the scale of nations,
none but ourselves can help us.

Our grievances are too many and
they can be redressed or removed
only by legal and constitutional agi-
tation. Let the whole nation rise up
like one man and demand their rights
with one voice, and it will be difficult
for the Government—however despo-
tic it may be—to resist it any longer.
Inactivity and apathy are productive
of no good, but true enthusiasm for
our country's cause and mighty efforts
alone can save us. We are taxed;
but have we any voice in spending?
Is not a needless and unjust war
waged against Burma and the country
annexed? and the consequences to us
is that the Income-Tax—the most
obnoxious of all taxes is levied. Were
not the cotton duties done away with
simply to suit Manchester and without
any heed being paid to the Indian
Revenue. Are not the Indian
the Provincial Governments a
costly affair,—the most highly paid in
the world and a very heavy burden
on an impoverished people? Do not
the Home charges absorb nearly one-
third of the Indian Revenue and does
not that large sum go away from the
country without returning to it in any
shape? Ought not the India office to
be abolished—the resting-place of
retired and decrepit Anglo-Indians—
itself a heavy burden to our exchequer?
These and a thousand other griev-
ances we are labouring under—what
it is the duty of every one of us to
to redress.

I am yours obediently
Alpha.

ମୁଦ୍ରଣ
ବାବୁ ବିଦ୍ୟାଦାସ ମିତ୍ର ଯାଜ୍ଞପୁତ୍ର ବନ୍ଧୁ
କଟକର ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ପତ୍ରିକା
କଟକର ପ୍ରକାଶକ ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା
କଟକର ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ପତ୍ରିକା
କଟକର ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ପତ୍ରିକା
କଟକର ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ପତ୍ରିକା
କଟକର ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ପତ୍ରିକା
କଟକର ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ପତ୍ରିକା

କାରୁ କାରକାରୀ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ କବିତା ବଦଳୁ	ଟ ୨୯
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ କିଶୋରୀଚରଣ	ଟ ୨୯
କୌଣସି ଦୁର୍ଘଟନା ଦାମ ସିରପ୍	ଟ ୧୦
କାରୁ କରମାଧକ ସେନ ମଙ୍ଗଳପୁର	ଟ ୨୯
କଥାକ୍ରମ ଦାମ	ଅଳ
କମଳସାଗର ସିଂହ	ଟ ୨୯
ଶିବପ୍ରସାଦ ଭଣ୍ଡାରୀ	ଟ ୨୯

ବିକ୍ରୟନ ।

FOR SALE.

A SECOND HAND ICE MACHINE

In good working order 1 lb of ice each time. Apply to the printer.

ଗୋଟିଏ ପୁରୁଣା ମାଡ୍ର ସମସ୍ତକାରେ ମସୃଣ କରାଯାଇ ବକ୍ସ୍ ଦେବାର ଅଛି । ପ୍ରକୃତରେ ଅଧିକେ ବକ୍ସ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅଇ । କାରୁ ସମସ୍ତ ଅଂଶ ଟାଣ ଓ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଛି । ଏହି ପଦ୍ମିକାର ଶ୍ରୀକାନ୍ତ କିଶୋରୀ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ପଠାଇଲେ ମୂଲ୍ୟ ଅଦ ସମସ୍ତ ହସ୍ତୁ କରାଯିବ ।

NEVER FAILING REMEDIES. WELL TESTED CHOLERA BOX.

Containing 6 sorts of infallible medicines. Price Rs. 2-4-0 only.

HENADRI KALPA.

Wonderfully cures obstinate fevers in 2 days. Per Box Rs. 1-4-0
CHOLERA PILLS per phial Rs. 0-8-0
1 or 2 pill almost effects an infallible cure.

ପଦ୍ମିକା ଓ ଅବ୍ୟର୍ଥ ମଦୋଦୟ ।

କଷ୍ଟରେ ରୋଗର ୨ ପ୍ରକାର ଉଦ୍ଧାର

ଏକପକ୍ଷ ଟ ୨

କ୍ଷୁଦ୍ରକ୍ଷୁଦ୍ର (୧ ବା ୨ ବକ୍ସ୍ରେ ସଫଳ) ମା ୧୦ ଟ ୫
ଦେମାଦୁକ୍ଷୁ ।

ଫିଲ୍ଡର କୁର୍କୁଲ ଦୁଇ

କବ୍ସ୍ରେ କିଷ୍ଟୁ ଅଭୋଗ୍ୟ ଟ ୧/୨
ପ୍ରସଂସାସକ ।

The medicine that you have sent my father-in-law has proved most efficacious remedy for cholera. (Sd) Syamakanta Ghose, Sub-Inspector.

The medicine you sent is a most efficacious remedy for fever of long

standing. I do admire its wonderful effect in two days only"

Yours sincerely
(Sd.) Bhagabat Prasad Das,
Registration Clerk.

Apply to Lakshminarayan Gupta
Kabiraj Kendrapara.

ହୃଦୟର ହୃଦୟ ତାଟିତ ରକ୍ଷାକରଣ ।

ହୃଦୟ ଯାତ୍ରାରେ ତର୍ମ ଉପରେ ଏହି କବଚକୁ ଲଗାଇ ରଖିଲେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ରୋଗ ନିଶ୍ଚୟରୂପେ ନିବାରଣ ଓ ଉପଶମିତ ହୁଅଇ ।

ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର କବଚ ଧାରଣ କଲେ ସମସ୍ତ ରୋଗରେ ଉପକାର ଦେବ ଏ କଥା ଶୁଣିବା ମାତ୍ରରେ ଅସମ୍ଭବ ଜ୍ଞାନ କର ପାରିବେ ମାତ୍ର ପ୍ରକୃତରେ କଞ୍ଚନକର ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କର ଅଧ୍ୟାଧ୍ୟାୟ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଏବଂ ଅଧ୍ୟୟନାଦିଦ୍ୱାରା ପ୍ରତି ଦୋଷଅଛି ଯେ ଏକମାତ୍ର ତାଟିତପ୍ରାଣ-ସୁରୁପ ରକ୍ତର ଶାକଳୀ ଶକ୍ତି ଅଛି । ଉକ୍ତ ମନୁଷ୍ୟର ପ୍ରାଣ ଏବଂ ସେହି ରକ୍ତକୁ ପରିଷ୍କାର ରଖିବା ଏବଂ ନିୟମିତରୂପେ ଶରୀର ମଧ୍ୟରେ

ରକ୍ତ କରବା ତାଟିତ ମନୁଷ୍ୟର ସମ୍ପନ୍ନ ଦେହ ଅଛି । ସ୍ୱଚରା ଦେହ ମଧ୍ୟରେ ତାଟିତର ସହାୟ ଶକ୍ତିମତ ଦେଲେ କୌଣସି ରୋଗ ରହି ପାରଇ ନାହିଁ । ଏଥିରୁ ପରୀକ୍ଷାଦ୍ୱାରା ଦେଖା ଯାଇଅଛି ଯେ ସଂଗ୍ରହ ଯାତ୍ରାକୁ ବୌଦ୍ଧିକମେ ସଜାଇ ରଖିଲେ ଗଣାଧିକ କିମ୍ବଦନ୍ତୀରେ ତାଟିତ ଉତ୍ତମ ହୁଅଇ ଏବଂ ଗଣକ ଦ୍ୱାବକ ଅଥବା ଲବଣାନ୍ତ ଜଳରେ ସେହି ଧାତୁମାନଙ୍କୁ ସଜାଇ ରଖିଲେ ସେହି ତାଟିତର ବଳ ବୃଦ୍ଧି ହୁଅଇ । ମନୁଷ୍ୟ ଶରୀରରୁ ଅଧିକ ଲୋମକୃଷ୍ଣ ବାଟେ ଅଦରଦ ଯେଉଁ ଯେ ବା ଧାତୁ ଗଠାକୁ ଅଛି ତାହା ଲବଣାନ୍ତ ଜଳ ଅଛି ଏବଂ ହୃଦୟର ହୃଦୟ କବଚ ଏମନ୍ତ ବୌଦ୍ଧିକମେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋଷଅଛି ଯେ ସେହି ଧାତୁ ଲଗିଲେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ମୁଦ୍ରାତର ଉତ୍ତମ ହୁଅଇ ଏବଂ ରକ୍ତଜାତ ଦେବା ହୃଦୟ ଯାତ୍ରାରେ ସେହି ତାଟିତ ସଂଯୋଗଦ୍ୱାରା ବସେଇ ଉପକାର କରଇ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ କବଚ ଶୁଣିବ ରୋଗୀ ସଂଯୋଗ ଗଳାରେ ଏମନ୍ତ ଭାବରେ ପିନ୍ଧିବାକୁ ଦେବ

ଯେ କବଚଟି ହୃଦୟ ଉପରେ ଦେହରେ ଲଗାଇ ରହିବ । ଅତୀତେ ଅବା କାନ୍ଧରେ ଅଥବା ଶରୀରର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ କବଚ ଧାରଣ କଲେ ମଧ୍ୟ ଉପକାର ଦେବ ମାତ୍ର ହୃଦୟ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅଇ ।

ତାଟିତ ରକ୍ତକବଚରେ ବାୟୁରେ ତାଟିତ ଶକ୍ତି ଅଛି କି ନାହିଁ ତାହା ପରୀକ୍ଷା କରବାକୁ ଲଜା ଦେଲେ ଗୋଟିଏ କବଚକୁ ଅଳ୍ପ କାଳ ଜିହ୍ୱା ଉପରେ ଥୋଇଲେ ଅନାୟାସରେ ଜଣା ପଡ଼ିବ ।

ତାଟିତ ରକ୍ତକବଚ ଧାରଣ କଲେ କିମ୍ପା ଲିଖିତ ରୋଗମାନ ଅଭୋଗ୍ୟ ଦେବ ଯଥା,— ଉଦରମୟ, ରକ୍ତାମିଶ୍ରାୟ, ପକ୍ୱକ, ମୁକ୍ତାଗାତ, ବାତ କସ୍ତୁରୀକ ସମୁଦ୍ଧାନ, କଷ୍ଟରକ୍ତ, ଧାତୁଦୌର୍ବଳ୍ୟ, ସାଧାରଣ ଦୁର୍ବଳତା, ପକ୍ଷାଘାତ, ସମସ୍ତକାର ବେଦନା ବାଧାଧିକ୍ୟ, ଅଜୀର୍ଣ୍ଣ, ପିତ୍ତୋଦ୍ୱାଦ, ନିଦ୍ରାକାଶ, ଶିରରୋଗ, ଲୋମକୃଷ୍ଣ ସ୍ୱପ୍ନ, ଶାସ, ମୁଣ୍ଡରୋଗ ସମସ୍ତ, ମୂର୍ତ୍ତୀ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଓ ଶୋଣିତ-ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ତ ରୋଗ ପିତ୍ତମାନଙ୍କର ସକଳ ରୋଗ ପକ୍ଷରେ ଏହା ବସେଇ ଫଳପ୍ରଦ ଅଛି ।

ଏହି କବଚ ବଙ୍ଗଳାର ନାନା ସ୍ଥାନରେ ଗର ଦୁଇବର୍ଷଠାରୁ ବକ୍ସ୍ ଦେହରେ ଏବଂ ପ୍ରାୟ ଅଧିକାଂଶ ସ୍ତ୍ରୀ ଉପକାର କରୁ ଅଛି ପ୍ରାୟ ଦୁଇଲକ୍ଷ କବଚ ବକ୍ସ୍ ଦୋଷଅଛି ।

କଟକ ପ୍ରିୟଂବତୀନାଥ ସଂଯୋଗ ସଂସ୍ଥାକୁ ସୁସ୍ଥକ ଦୋକାନରେ ଏହି କବଚ ପକ୍ଷେ ଏବଂ ଗୋଟାକୁ ରେସମ ସୁତା ସହର ଟ ୧୫ ଦରରେ ବକ୍ସ୍ ଦେହରେ କର୍ତ୍ତମାନ ନୁହଇ କମ୍ପାନୀ-ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥଳ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବାକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ କବଚ ରେସମ ସୁତା ସହର ଟ ୧୫ ମୂଲ୍ୟରେ ବକ୍ସ୍ ଦେହରେ ଯାହାକର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେବ ଉକ୍ତ ଦୋକାନରେ ଦେହରେ ତମ୍ବା ପ୍ରିୟଂବତୀନାଥ ସେକେଟିଂଗ୍ ଲେଖିଲେ ଉପରଲିଖିତ ମୂଲ୍ୟରେ କବଚ ପାଇ ପାରିବେ ।

ମେହରୋଗ ।

ଏତେଦିନ ମେହରୋଗର ସର୍ଥାର୍ଥ ଉଦ୍ଧାର ମାଉସକ ଦେଶରେ ଅକ୍ଷୟ ହୋଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନାନାସ୍ଥାନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋଷଅଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ ରୋଗ ଏବଂ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ଦୁଇ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୁର୍ବଳତା ଗଣେପସ୍ତ୍ର ଲବଣାଦି ଏବଂ

୧୯୯୩, ପ୍ୟାମୋସନ ଏକାଡେମୀର ଜଣେ
 କବି ମିତ୍ରଙ୍କ ସ୍ମୃତିର ଚ ୧ ଶ, କବିତା ପ୍ରୋ-
 ଶେଷାଦ ସ୍ମୃତିର ଚ ୧ ଶ, ନେତ୍ରାପତ୍ୟା ସ୍ମୃତିର
 ଚ ୧ ଶ, ସାତସୁର ସ୍ମୃତିର ଚ ୧ ଶ, ହିନ୍ଦୁ
 ସ୍ମୃତିର ଚ ୧ ଶ ଏବଂ ପୁଣ୍ୟ ଜଣା ସ୍ମୃତିର ଚ ୧ ଶ
 ଅଛି । କାଳେକର ଜଣା ସ୍ମୃତିର ଚ ୧୦ ଶ
 ଶତ ମେଘସୁରଠାରୁ ପ୍ରବେଶିକା ପଦ୍ୟା
 ଦେବା କମିତ୍ ସାତସୁରୀର ସ୍ତାବକାହାରୀ
 ଅବଗତ ହେଲୁ । ଏଥିରୁ ପାଠକମାନେ ଦେ-
 ଶିବେ ଯେ ପ୍ରବେଶିକା ପଦ୍ୟା ନିତ୍ରେ ଓଡ଼ିଆ-
 ରୁ ସମ୍ପାଦନା ଚ ୧୭ ଶ ପାଇବ ପଦ୍ୟାପୀ
 ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ଏ ପଲ ମନ ନୁହେ । ଦେଖା
 ଯାଉ ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେ ଜଣ ଉତ୍କଳୀ
 ହେଉଅଛନ୍ତି । ଏଲେ ପଦ୍ୟା ନିତ୍ରେ ଏଠା
 କଲେକ ସୁଦର ସମ୍ପାଦନା ଚ ୧୦ ଶ ପଦ୍ୟାପୀ
 ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଏଠା
 ଲେକନସା କଲେକର ଚ ୮ ଶ ଓ କାଦାର
 ଚ ୨ ଶ ଶବ୍ଦ ଅଛି ।

କର୍ତ୍ତୃତ୍ତ୍ୱେନା ନ ଅନୁମାନଙ୍କର ଏପ୍ରକାର ସମ୍ପୁ-
 ର୍ଣତ ଯେ ଅନୁମାନଙ୍କର କର କର୍ତ୍ତୃତ୍ତ୍ୱେ
 ପରମର କରବେ ।

କଲେକା ମେଘଦୂତ କଲେକରେ ଅଗେ
 ଶ୍ରୀକେକମାନେ ଯେ ଯା ନ ଥିଲେ, ଗରବ
 ମଦ୍ୟାପୀ ସ୍ମୃତିମତ୍ତା ଓଡ଼ିଆଗାୟକମାନଙ୍କର
 ଶ୍ରୀକେକମାନଙ୍କର ଅଗାଧ ଗୁଡ଼ ଯେଉଁ ସଦାଃ
 ଦେଉଳର ଧରା ଦାନ କେବାକୁ ଗରୁଡ଼ମେଘ
 ପିଣ୍ଡା କଲେକର ଡାଲେକେରର ସହର ପରମ
 କର ଶ୍ରୀକେକମାନଙ୍କୁ ଉଲ୍ଲ କଲେକରେ
 ଅଧ୍ୟାୟନ କରବାର କଷେଷ ସୁଧା କର
 ଦେଲେସୁଧା ପଦ୍ୟ ଅନୁମାନଙ୍କେ କଥ ସମ୍ପ-
 ର୍ଣତ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଥିଲୁ । ମାତ୍ର ଉକ୍ତ
 ନିୟମାବଳୀ ଅନୁସାରେ ପ୍ରବେଶିକା ପଦ୍ୟାରେ
 ଉତ୍କଳୀ ଦେବା ଗୋଟିଏ ସର୍ବ ସ୍ତରୀର କର
 ଦର୍ଶ ମଧ୍ୟରେ କେବଳ ଚ ୧୩ ଶ୍ରୀକେ
 କଲେକରେ ବର୍ତ୍ତି ହୋଇଥିଲେ । ଗରୁଡ଼ମେଘ
 ଉକ୍ତ ନିୟମ କଠିନ ହୋଇଥିବାର ହିନ୍ଦୁମାନ
 କର ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦାରିତ ଏହିପ୍ରକାର
 ଶେକେଟରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି କି ଯେଉଁ
 ଶ୍ରୀକେକମାନେ ମେଘଦୂତ କଲେକରୁ ଉପା-
 ଧ ଗୁଡ଼ଣ କରବାର କାହା ଉପସ୍ଥିତ ସେମାନଙ୍କୁ
 ଏଲେ କଲେକରୁ ଶ୍ରୀକେ କ ହେଲେ
 ମେଘଦୂତର ଅଧିକ ନାହିଁ
 ମାତ୍ର ଯେଉଁମାନେ ଉକ୍ତ ସମ୍ପାଦନା ଚଳା-
 ଚକ ସକଳ ପଦ୍ୟାପୀ ପିଣ୍ଡା ପାଇବାର ବାଞ୍ଚି
 ରଖିବେ ସେମାନଙ୍କୁ ମେଘଦୂତ କଲେକରୁ
 ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ହସ୍ତଦାନୀୟର ପ୍ରବେଶିକା
 ଅଥବା ସ୍ତୋତ୍ରରେ ଗୋଟିଏ କଷେଷ
 ପଦ୍ୟାରେ ଉତ୍କଳୀ ଦେବାକୁ ଦେବ । କଷେଷ
 ପଦ୍ୟାରେ ଯେଉଁମାନେ ପଦ୍ୟାପୀ, ବ୍ୟାକରଣ,
 ଇତ୍ୟା, ଇତ୍ୟା, ଉଗୋର ଏବଂ ଅନ୍ୟ
 କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁଣ୍ୟ ଦେବ ଏବଂ ଯେଉଁମାନଙ୍କ
 ଶ୍ରୀକେକର ପ୍ରତ ସକଳ ଓ ପ୍ରସାଧନକ ଦୋଇ
 ପାରେ ତାହା କର ଯାଅଅ । ଗରୁଡ଼ମେଘକର
 ଏକସମ୍ପର୍କେ ଯେ କେଉଁ ଅନୁମାନେ ପର
 ମାତ୍ରୀର ଦୋଇଅଛି ଏବଂ କରଣା କରୁ
 ଏଥିଉତ୍ତରୁ ଅଧିକ ଶ୍ରୀକେକ କଲେକରୁ ପାଠ
 ଓଡ଼ିଆଗାୟ ସମ୍ପାଦନା କରବାରୁ ତେଣୁ
 କରବେ ।

ପ୍ରକାର ଧରା କରୁଥିବ ଏବଂ ଧର୍ମ ଉଦ୍ୟତ
 ପରମ କରବେଦା ନିର୍ଦ୍ଦାରିତ ସମସ୍ତ ଏହି ମସ
 ଚା ୧୯ ଶବ୍ଦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ତରୀରୁ ଏର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି
 କଲେକରୁ କରୁଥିବେ କୌଣସି ସ୍ତରୀର
 ଲେକନୀରୁ ପଦ୍ୟା ପାଇ ନାହିଁ । କଲେକରୁ
 ଧିରୁ ଅଧିକ ପ୍ରକାର ସ୍ତରୀରୁ ଦେଖାଇବ
 ଉପରେ ଶାବ୍ଦ ଧର୍ମ କରବାରେ କୌଣସି
 ଶେକମାନ ଦେବ ନାହିଁ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ
 କେବଳ ଯେଉଁମାନେ ଶ୍ରୀକେକର କରବାର
 ଅଧିକ ଦୋଇଅଛି ତାହାରେ
 କରବାର କଷେଷ ସୁଧା ଦେ-
 ଗରୁଡ଼ମେଘ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ କରବେ
 କଷେଷୀ କଲେକର କରୁଥିବ
 କରୁଥିବ ଗୋରମାନ କରବାର ଅ
 କେବେ ଦେଖୁଛ ଦୋଇ ନାହିଁ ।
 ସ୍ତରୀରୁ ମୁଦାମା ଦାନମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଏକସମ୍ପର୍କରେ ନାହିଁ କରୁଥିବେ
 ଶତ ନଦୀରୁ । ଯାହା ଦେବ ଅନୁପ
 ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର କର ରୁହୁ । ମତ ଗୋ
 ଉପସ୍ଥିତ ଲେକନୀର ପ୍ରତ ଦେଲେ
 ନଦୀରୁ ଦେବ ଏଥିରେ ଅନୁମାନଙ୍କର ସଦେ
 ହେଉଅଛି । କଥାଟି ଏହି କି ଅନୁମାନଙ୍କ
 ଗାଗରୁର ସକଳା ଉପରେ ଶାବ୍ଦ ଗୁଣ
 ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ବାସନ୍ତରୁ କରୁ ନ ଦେଇ
 ଉତ୍କଳରେ କିଲେ ରୁହୁ ଯେପ୍ରକାର ନାଦ୍ୟମ-
 କେ ଶକଳା କରୁ ଉପରେ ଧର୍ମ କର
 ସେଥିରୁ ଶାବ୍ଦ ପ୍ରକାର ଦେବାର ନିୟମ ଅଛି ।
 ଏଥିରୁ ପ୍ରକାର ସମ୍ପର୍କେ ଅନୁମାନଙ୍କର
 ବର୍ତ୍ତମାନ ବହୁ କରୁବାର ନାହିଁ ମାତ୍ର
 କୋ ପର ସମ୍ପର୍କରେ ବାକିକ ଉପରବାରୀ
 ଶ୍ରୀ ଶକଳା ମଧ୍ୟରୁ ତାହ ଦେଇ ଅବଶିଷ୍ଟ
 ଶକଳା ପଦ୍ୟ ସ୍ତରୀର ମଧ୍ୟକର ବହି ଉପରେ
 ଶାବ୍ଦ କେବା ଉପର । ଯେମନ୍ତ କୌଣସି
 ଲେକନୀରୁ କର ବ୍ୟବସାୟରେ ନାଦ୍ୟମାନଙ୍କ
 କର ଶକଳା ବାବ ଅବଶିଷ୍ଟ ଅନୁମାନଙ୍କ
 ଶକଳା ଦୁବ ସେହିପ୍ରକାର ହିନ୍ଦୁରପର
 ଉପରବାରୀ ଶକଳା ବାବ ଦେବା ଉପର । ଏଠା
 ରେ ପୁଣି ଅନୁମାନଙ୍କର ଗରୁଡ଼ମେଘ କୋ
 ସମସ୍ତରେ ବକା କେଲକେର ଉପରବାରୀ
 ଅନୁମାନଙ୍କରୁ କରବା ନଦୀକରେ ବାସନ୍ତେ
 ଅନ୍ୟ ଶକଳାର କଲେକରୁ କରବା । ଏ
 ଉପସ୍ଥିତ ଲେକନୀ ଶାବ୍ଦ-ଲେଖାପ୍ର ଦାନମ-
 କର ଦୁଇ ପ୍ରକାର କର ନାହିଁ କି ଶ୍ରୀ ମାତ୍ର

କେବଳମାନ ଅନୁମାନଙ୍କୁ କରବନ ଶାବ୍ଦକୋ-

ଏ ବିଷୟ ଅଗତ୍ୟ କହିଦେବା ଉଚିତ ବୋଧକର ଅନୁମୋଦନେ ଏଥିପ୍ରତି ଭାବର ଦୃଷ୍ଟି ଅବଶ୍ୟକ କରୁଅଛୁ ।

ବ୍ରହ୍ମଦେଶର ଅମାତ୍ୟ ସମରାଚାରୀ କଟକରେ ବନରୂପେ ଅବସ୍ଥାନ କରିବା ଏଠା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଅବଦଳ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କ ଅଗ୍ରର ବ୍ୟବହାର ସାଧାରଣର ଅବଗତାର୍ଥେ ଏକଦେଶନଗେକେଟିରୁ ଉଦ୍ଧୃତ କଲୁ ।

ବ୍ରହ୍ମଦେଶୀୟ ଲୋକ ସମୂହ ବିଶେଷ ବିଧବା-ବଦାବର ପ୍ରିୟ ସେମାନେ ବୟୋହସକ ନ ବେଳେ ବିବାହ କରନ୍ତି ନାହିଁ ଓ ବିବାହ ଘଟନାରେ ବର କନ୍ୟା ଉଭୟ ବୁଦ୍ଧ କରନ୍ତି । ଘିରା ମହାଳ ସହିତ ସେମାନଙ୍କର କୌଶସି ସମ୍ପର୍କ ଥାଏ ନା । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜାତି-ଦେବର ନାମ ରକ୍ତ ନାହିଁ । ସେ ଲକ୍ଷ କରେ ସେ ପୁଣ୍ୟ (ସୁବେହର) ଦୋର ଯାରେ ଓ ମାତା-ପିତାଙ୍କର ଆଦ୍ୟାଦ୍ୟର ବିଷୟ ଯେ ମଧ୍ୟ ମାତାପିତାକୁ ବୁଝଇ ତଥାପି ମାତା-ପିତାଙ୍କୁ ଏକଦୁଃଖର ବ୍ରହ୍ମ-ଦେଶୀୟ କୌଶସି ସମ୍ପର୍କ ବିଷୟରେ ସଦା ସତ୍ୟ ରଖିବାକୁ ଶକ୍ତି ବିଶେଷ ଅପେକ୍ଷା ଅନେକ ଅପ୍ରବର୍ତ୍ତୀ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିବାହ ବନନର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଏବେ ଅତ୍ୟାତ୍ମା-ସ-ସାଧ ମୋ ମାତା

ବେଶସ୍ତ୍ର ଲୋକମାନେ ତାହା ଦେଖିବାକୁ ଉତ୍ସାହୀତ ମନେ କରନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିବାହର ଶ୍ରେଣିକମାନଙ୍କ ପିତାବତ୍ତ ଓ ସେପାଳିତ ଉଭୟ ବ୍ୟ ସାଧ୍ୟକାର ଥାଉ ଏହି ବ୍ରହ୍ମଦେଶରେ ଅନାବମୋକ୍ଷକରେ ଶ୍ରେଣିକମାନଙ୍କ ଗଣବିଧି ସହକ ଲକ୍ଷିତ କ ଦେଲେହେଁ ଅଳ୍ପ ନୁହେଁ । ବିଲଭରେ ପୁଣ୍ୟ ଶ୍ରୀ ସ୍ଵାଧୀନତା ଏବେ ଅଧ୍ୟ ନୁହେଁ । ବ୍ରହ୍ମ-ଦେଶର ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷ ମାନେ ଲେଖିପତି ଜାଣନ୍ତି ଜଣେ ସୁଦା ନିରର ନୁହନ୍ତି । ବିଲଭ-କଥା ଭେଦିତ ଥାଉ ପୁସିଣ୍ଡା, ସୁଦଳର୍ଣ୍ଣ ଓ ସୁଟନିଶ୍ଚ-ମୁକ୍ତା ବ୍ରହ୍ମଦେଶ ସଂଲୋକନା ଦୋର ପାରେ ନାହିଁ । ପାଠକଙ୍କ ଦୈବ୍ୟ ଦେଉନ୍ତୁ ଭାରତବାସି ସଙ୍ଗେ ବ୍ରହ୍ମଦେଶର କୌଶସି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯତ୍ନ ନାହିଁ ତଥାପି ଇଂରାଜ ଗବର୍ଣ୍ଣ-ମେଣ୍ଟ ବ୍ରହ୍ମଦେଶକୁ ଭାରତରାଜ୍ୟକୁ କସର-ଦେ ସେହିମାନଙ୍କର କଥାବାର୍ତ୍ତା ଅଗ୍ରର ବ୍ୟବହାରରେ ଭାରତବାସୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଅନୁଭବ ଓ ସେହିମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଦର୍ଶନ

କରି ଭାରତବାସିର ମନରେ ଦେଖୁଜ୍ଞାନ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଏ ଓ ସେହିମାନଙ୍କୁ ଏପରି କୁବ୍ୟ-ଦୋର ନିବନ୍ଧନ ସ୍ଵରୂ ମାତ୍ରକେ ସମାଜ ମଧ୍ୟକୁ ଅସିବକୁ ଅନୁମତ ଦେବା ଦୂର ଥାଉ ନାମ ଶ୍ରବଣ କଲେ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ କରିବା ଶ୍ରେୟ ମନେ କରନ୍ତି ଅଳ୍ପ ଇଂରାଜ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ସେ-ମାନଙ୍କୁ ସ୍ଵରୂ ସନ୍ତାନ ଭାରତବାସି ସହିତରେ ଏକାଦାନ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା । ବ୍ରହ୍ମଦେଶକୁ ଭାରତସମାଜ୍ୟକୁ କରିବାର କୌଶସି କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖା ଯାଏ ନାହିଁ ଓ ମଧ୍ୟ ଭାରତକୁ କାହିଁକି ବ୍ରହ୍ମଦେଶର ଯୁଦ୍ଧବ୍ୟୟ ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ହେବ ସେଥିର କୌଶସି କାରଣ ଜଣାଯାଉ ନାହିଁ । ତେବେ ଅନୁମୋଦନେ ଇଂରାଜ ଗବର୍ଣ୍ଣ-ମେଣ୍ଟର ଅଧୀନ ନାୟୁ ଅନାୟୁ ସେ ବିଷୟ କେବେ ଅନୁମୋଦନର ତାହା ବିଷୟ କରିବାରେ କୌଶସି ଅଧ୍ୟକାର ନାହିଁ । ତଥାପି ଉଭୟ ହିତାହତ ବିଚେରନା କରିବାକୁ ଶକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ତେଣୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ କଥାରେ ବିକେତା ଦେଲେହେଁ ନିଜର ମତ ପ୍ରକାଶ କରିପାରୁ ।

ଜନ ପ୍ରିୟସେ ସାଦେବନର ଅଦାଲତ ପରଦର୍ଶନ । (ଗତ ପ୍ରକାଶିତ ଉତ୍କଳ)

୧ ।—ଦେବାନା କାର୍ଯ୍ୟବିଧିର ଦ ୧୯୯ ଫା ଯୋଗେ ଅନେକ ଅନାବଦ୍ୟଗାୟୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଭାବମକୁ ପଦ୍ମ । ବସ୍ତାବତମାନ ପ୍ରଦଶ ଦେଇ ଉତ୍କଳୁ ବାକମକୁ ଗାନ୍ଧ୍ୟ ଓ ଦସ୍ତଗର ଲଭ୍ୟାଦ ଲେଖିବାକୁ ହୁଅଇ । ଏଥିର ଭର ଅମଲକ୍ଷ ହେଇ ମୋଦର ପୁଣି କଲେ ଉତ୍କମ ଦେବ ।

୨ ।—୧୮୮୭ ମସିହା ଦାକମ ଯାହା ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ତାହା ସର ମୋ ସେମାନଙ୍କ ଓକଲଙ୍କ ସାହାଯରେ ସାକ୍ଷିକୁ ପତି ଶୁଣାଇ ଦେବାର ନିୟମ ଅଛି । ଏଥିରେ ବିବେକ ବିଷୟ କାର୍ଯ୍ୟର ବିଲମ୍ବ ହୁଅଇ । କୌଶସି ଅମଲ-ହାସ ତାହା ପଡ଼ି ଶୁଣାଇ ଦେଲେ ଯଥେଷ୍ଟ ଦେବ କାରଣ ଲେଖାରେ ଦୁଇଟି ଗୋଟାଏ ଶ୍ୟେ ଭ୍ରମ ଲକ୍ଷିତ ହୁଅଇ ।

୩ ।—ସେହିଠାରେ ସ୍ଵୟଂ ସିରପ୍ରାଦାର-ମାନେ କଲ କରଣର ଭାରି ପ୍ରଦଶ କରି ଅଛନ୍ତି ସେଠାରେ କଲ ବିଦବାର କାର୍ଯ୍ୟ ସୁଦର ତଲଇ । ମାତ୍ର ଅଳ୍ପସୁଲେ ନାନା-ପ୍ରକାର ଗୋଲମାଲ ଦେଖା ଯାଏ । ଏ ସମ୍ପ-

କରେ ନୂତନ ନିୟମାବଳି ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଉଅଛି । ନିଜର ଶର୍ତ୍ତା ବିଷୟରେ ଅନେକ ଅପତ୍ତି ଶୁଣା ଯାଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧାଡ଼ୀରେ ସେତେ ଶକ୍ତ ଲେଖା ଯାଉଅଛି ଉତ୍କର ସଂଖ୍ୟା ବହୁତ ଦେଇ ମୁକାବଲ କରିବା କ ସହିରେ କଲ କର-କାଠାରୁ ଅଳ୍ପ ପରଶମ ପତଳ ଉତ୍କର ଶର୍ତ୍ତା ଉଣା କଥା ଦେଲେ ଭଲ ଦେବ । ଲକ୍ଷ-ପିସ ମଧ୍ୟ ଉଣା କର ଦେବାର ଉଚିତ । ସେ-ହିଠାରେ ନଥିବ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବରଣ ଦଥ ଯାଉ-ଥାଏ ସେ ବାହାର କରିବାକୁ ମହାପିସକୁ କଷ୍ଟ ପଡ଼େ ନାହିଁ ସେଠାରେ ଅଳ୍ପ ଏକ ଅଳ୍ପ ଅଧିକ ପିସ ନେବାର ନିୟମ କଲେ ଭଲ ଦେବ ।—ଏ ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ସ୍ଵିକ୍ଷି ଅଟଇ ।

୧୦ ।—ଡକିଜାଣ ମଦକୁମାର ମିଥ୍ୟା ଓ ମୁଦମା ଲଭ୍ୟାଦ ଶର୍ତ୍ତା ବିଷୟ ଉଦ୍ଧୃତ କଲ ଲେଖି କଲ ମହୋଦୟ ଏ କଲମରେ ମାମ-ଲିଭକାରମାନଙ୍କୁ ଅବାଭଣ ଅନେକ ଉଦ୍ଧର୍ଷି ପଡ଼ୁଥିବା ବିଷୟ ସ୍ଵରୂପେ ସ୍ଵୀକାର କରି ଅଛନ୍ତି । ଏ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଅନେକ ଶର୍ତ୍ତା ଦ୍ଵାରା କର ଦେବା ଏକ ଉଠାଇ ଦେବାର ତଦ ମହୋଦୟ ପ୍ରସ୍ତାବ କରନ୍ତି । ସେ ସବୁ ଗୋଟି କର ଲେଖିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୋତନ ନାହିଁ । ଭରସା

ହୁଏ ଦାଉକୋଟିରୁ ଶ୍ରୀ ସମ୍ପରରେ ସର କୁଲସୁର ବାହାରବ ଦୋଦୟୁ ଅତୁର ଲେଖିଅଛନ୍ତି ସେ ସେଠାରେ ନାଜର ସ୍ଵୟଂ ଡକିଜାଣ ଲଭ୍ୟାଦର କାର୍ଯ୍ୟ ଚତ୍ଵାବଧାରଣ କରିଛି ସେଠାରେ ପିଅଦାମାନଙ୍କର କୌଶସି ଗୋଲମାଲ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଅଳ୍ପ ଅନେକ ଗୋଲମାଲ ଦୃଷ୍ଟ ହୁଅଇ । ମଧ୍ୟ ପିଅଦାମାନଙ୍କର ବେତନ ବୃଦ୍ଧି କସ୍ତାକସ୍ତା ସୁଲେ ଅଦ୍ୟାପି ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ମୂର୍ଖ ପିଅ-ଦାଏ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଜଣେ ମୂର୍ଖପିଅ-ଦାକୁ ଶ ୨୦ ଟ୍ର ମୋହୁସ ଲସ୍ତାଦାର ଜାଣ କରିବାକୁ ଦେଲେ ସେ ଅଜ୍ଞତା ନିବେଦ ସମୟ ମରେ ରାଷ୍ଟ୍ର ଦାଖଲ କରି ପାରେ ନାହିଁ ସୁତରାଂ ନାନାଦ ଗୋଲମାଲ ସୁପ୍ରୋତ ହୁଅଇ । ସେ ଅତୁର ବିଦନ୍ତି ସେ ଅନେକ ପିଅଦାମାନେ ଏସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ କ କରି ତପସ୍ଵୀ ଲଭ୍ୟାଦ ଅଳ୍ପାଳିପ ପ୍ରକାରର କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ସରକାର ତନା ବହାଉବା କାରଣ ଅନୁଦ-ତନେ ତପସ୍ଵୀମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ଉଣାକର ଦଥ ଯାଉଥିବା ଏଥିର ଦେଉ ଅଟେ । ପିସ-

ଦାମାଳକୁ କାନ୍ଦୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସକାଶେ ରଖା ଯାଇ-
 ଅଛି ଯେ ସେମାନଙ୍କର ଖର୍ଚ୍ଚା ମାନଙ୍କରା-
 ଙ୍କଠାରୁ ନିଅ ଯାଏ । ଏମନ୍ତ ପୁଲେ ସରକାର
 ଏକ ଦିବରେ ଏ ବିଭାଗରୁ ଅଧିକ ନିଅ ଅନ୍ୟ
 ବିଭାଗରେ ମାନଙ୍କରାଙ୍କ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଅପଣାର
 ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ ତଳାଇ ନେଇ ଅଛନ୍ତି ।
 ଏହା ଚିନ୍ତାନ୍ତ ଅନ୍ୟାୟ ଏବଂ ମିଥ୍ୟା ଲାଭଦା
 ଖର୍ଚ୍ଚା ରଖା କରାଯେବା ଏଥିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟିପୁରୁ
 ହୋଇ ସ୍ପଷ୍ଟ ଜଣା ଯାଉଅଛି ।—ଏଠାରେ
 ଜଳ ମହୋଦୟ ସାଧାରଣ ମତ ବ୍ୟକ୍ତି କର
 ଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ବୋଲିବା ଅର୍ଥ ।

୧୧ ।—ଦେବୀନା ଅକାଳର ଅମାଳକ
 ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜଳ ମହୋଦୟ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ
 ଏମାନଙ୍କଠାରେ ଅସୀମ ସମତା ନ୍ୟସ୍ତ ଅଛି ।
 ମାଗନ୍ତପରେ କୌଣସି କୋଣରେ ଛିଟିଏ ମାଟି
 ବ୍ୟବହାର କରି ଦେଲେ ଏକପକ୍ଷର ଗଦାଏ
 ଜମି ନଷ୍ଟ ହୁଏ । ଏ ବିଭାଗୀୟ ଦେଶର
 ଦେବଳ ଭୂତ ଶ୍ରେଣୀୟ ନିର୍ମୂଳକ ନିୟୋଗ-
 ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଜାତାର କଷ୍ଟ ଯାଇ ଯାରେ ଏବଂ
 ଚର୍ଚ୍ଚିତେ ପୁଣି ଅଧିକ ଦେଖି ଦେବାର
 ଅବଶ୍ୟକ ଦେବ । ଗର୍ବସ୍ତମେୟ ଦେବୀନା-
 ଅକାଳରମାନଙ୍କରୁ ଯେଉଁସ ଗଦାଏ ଟଙ୍କା
 ଲାଭ କରନ୍ତି ତହିଁରୁ ସ୍ୱଳ୍ପମେ ଏ ବନ୍ଦୋକସ୍ତ
 କଷ୍ଟ ଯାଇ । ଯାମାଳ୍ୟ ନିର୍ମମାନ
 ନିମ୍ନଶ୍ରେଣୀୟ ଅମାଳକରେ ଦେଇ ସମ-
 ସ୍ୱାରେ ଉଚ୍ଚ କର୍ମଭୂତଦ୍ୱାରା ସେଥିରୁ ଭଦ୍ରା-
 ଲାଭ କଲେ ଉତ୍ତମ ଦେବ ଏବଂ ତତ୍ତଳେ
 ଦୁଇ ଭିତର ମାଟି କରବାର ଯେଉଁସ
 ପ୍ରତ୍ୟାଚିନ ହୁଅନ୍ତ ତାହା ଅଧି ଦେବ ନାହିଁ ।

୧୨ ।—ମହାପିତୃଜନାର ଅବସ୍ଥା ସାଧା-
 ରଣର ବଳ ଥିବାର ସାଦେବ ମହୋଦୟ
 ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ସ୍ୱରାଜ୍ୟରେ ଦେବଳ ନୂତନ
 ବର ନିର୍ମିତ ଦେବାର ଅବଶ୍ୟକ ବୋଲିଲେ
 ଅନ୍ୟତ୍ର ଦେବକ ନରକ ଅଥବା କୃତ୍ରି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ପଦ୍ମହୀନୀ ଭୂତ ନିର୍ମିତ କରବାର ଅବଶ୍ୟକ ।
 ମହାପିତୃଜନାର କର୍ମ ପ୍ରାୟ ଅନେକ ବାଣ
 ପତ୍ରପୁବାର ଦେଖାଯାଏ । ଗର ବେତେକ
 ବର୍ଷରୁ ମୋକଦମା ସଖ୍ୟା ଦୂର ହୋଇଥିବାରୁ
 ଏ ପକ୍ଷ ବୋଲିଅଛି । ମହାପିତୃଜନାରେ
 ପୁଣି ସେରୁପ ଅମଳ ନିମ୍ନସ୍ତୁ ଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ମଧ୍ୟ ସେହିପ୍ରାୟ ଅଛି ଏମନ୍ତ କ ସମୁଦାୟ ଦମ
 ଏମାନେ ଉଠାଇ ଦେବାରୁ ଏକାନ୍ତ ଅଣମ ।
 ସ୍ୱଳ୍ପମେ ଅବୈତନକ କର୍ମମ ଗାଏବ

କରୁଏ ଏବଂ ପିଅଦା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାହାପିତୃଜନାରେ
 କାର୍ଯ୍ୟ କରବାର ଦେଖାଯାଏ । ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ବଳ
 କରବା ଲାଭିତ୍ୱ ଶୀଘ୍ର ଶୁଣା ଉତ୍କଳମାନଙ୍କ ପ୍ରତି
 ଅଦେଶ ପ୍ରଦାନଦେବ ଏବଂ ମହାପିତୃଜନାର
 କର୍ମ ଉଠାଇବା ନିମିତ୍ତ ଠିକା ଅଥବା ଚରକାଳ-
 ନିମିତ୍ତ ଅଥବା ଅମଳ ନିମ୍ନସ୍ତୁ କରବା ବାରଣ
 ଜଳମାନେ ହାଇକୋର୍ଟକୁ ଉପୋକ୍ତ କର-
 ଦେ ।—ମହାପିତୃଜନାର ଅମଳମାନଙ୍କର
 ଏଠାରେ ଅନୁମାନେ ଯେଉଁ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଉତ୍ପତ୍ତି
 କରୁଅଛି ତାହା ବର୍ଣ୍ଣନାଗତ । ଅକାଳର ସମସ୍ତ
 ବିଭେଦ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକର ବନ୍ଦୁଏ ମାଟି
 ମହାପିତୃଜନାର ଅମଳମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତ-
 ଦେବୁ ଅତିଅଧିକ ଦଳ ମାଟି ହୁଣା ଭୋଗ କର-
 ବାରୁ ଖାଇନ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କ ଲେଖାରେ ରବିବାର
 ପଡ଼େ ନାହିଁ ବୋଲି ବୋଲିଲେ ଅଭକ୍ତି
 ଦେବନାହିଁ ।

୧୩ ।—ଉତ୍ତମ ମନସଃମାନଙ୍କୁ ବାଳା
 ଉତ୍କଳା ଓ ସାମାଜ୍ୟ ଏବଂ ଗଭୀର ମେ କଦମା-
 ମାନ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାକୁ ସମତା ଦର୍ଶନୀ ପଦ୍ମଜରୁ
 କାର୍ଯ୍ୟର ସମାଧାନ ଉତ୍କଳର ଦେଖା ନ ଦିଶୁ
 ଜଳ ମହୋଦୟ ସେ ଗ୍ରନ୍ଥ ସରବର୍ତ୍ତରେ
 ଯେଉଁଠାରେ ଜଣକରୁ ଅଧିକ ମୂଳସଂସ୍ତ ମୁଦୟନ
 ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ଲେଖା ବଦଳି ଦର-
 ଦେବା ପ୍ରସ୍ତାବ କରନ୍ତି ।—ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ
 ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ମତରେ ଅତି ଉତ୍ତମ ଅଟଇ ।

୧୪ ।—ଉତ୍ତମେ ଜଳ ମହୋଦୟ ଅମଳ-
 ମାନଙ୍କର ବଦଳା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି
 ଯେ ଅମଳମାନଙ୍କର ପ୍ରାମାଣ୍ୟ କାରବାର ଏବଂ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାରବାରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ସମସ୍ତରେ କ-
 ଦଳୀକରବାର ଉଚିତ ଅବଶ୍ୟ କଦଳୀ ଦେଲେ
 ଏକେକ ସେମାନଙ୍କର ଦରମାଦା ଅଧି ଚର୍ଚ୍ଚିତେ
 ପୁଣି ଉତ୍କଳର ଅଧିକାଂଶ ପତ୍ରବାଦାର ତାଙ୍କର
 ବହୁତ କଷ୍ଟ ଦେବ ମାଟି ଏ ବିଷୟ ଦରମା
 ବିଷୟ ମାମୁଣୀ ଦେଲଦେଲେ କରୁଛନ୍ତି
 ଦେବ । ତ୍ରେ କୌଣସିମତେ ଅଧିକକାଳ
 ଅମଳ ବା ଦରଶୀମାନଙ୍କୁ ଏପ୍ରୋକ୍ତରେ
 କର୍ମଦେବା ଉଚିତ ନୁହଇ ।—ଜଳ ମହୋଦୟ
 କାରବାରରୁ ଖୋଲି ବନ୍ଧୁ ନାହାନ୍ତି ମାଟି ସେହି
 କାରଣ ସବୁ ଯେ ଥରେ ଅକାଳରୁ ପାଇ
 ଅମଳକର ଗ୍ରନ୍ଥ ଦେଖିଅଛି ତାହାରୁ ଅତି
 ଗ୍ରନ୍ଥ ନାହିଁ । ଅନୁମାନେ ଅମଳକଦଳୀର
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପକ୍ଷପାତ ।
 ଏଥିରୁରୁ ଜଳ ମହୋଦୟ ସମସ୍ତ ରେ

ହାଇକୋର୍ଟ ଜଳମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ଦେବନା
 ଅକାଳର ମାନ ମଧ୍ୟ ହୋଇବାକୁ ଦାବୀମାନଙ୍କ
 କାର୍ଯ୍ୟ ସରବର୍ତ୍ତର ଦେଲେ ବିଭୂସ ଉତ୍ତମ
 ଫଳ ଦେବ ତାହା ବିଭୂକର ଅପଣାର
 ଉପୋକ୍ତ ସାଟ କରଅଛନ୍ତି । ଏପରି ସରବର୍ତ୍ତ-
 ନରେ ଯେ ବିଷୟର ଫଳ ଲାଭହୁଏ ତହିଁର
 ପ୍ରମାଣ ଖେଳବାରୁ କହୁଦରକୁ ସିମାକୁ
 ପକ୍ଷକ ନାହିଁ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଜଳ ମହୋଦୟଙ୍କ
 ପରଦର୍ଶନ କ ସର୍ତ୍ତର ଉପୋକ୍ତର ସୁନମର୍ମ
 ଅନୁମାନେ ଉପରୁରୁପ ମତେ ପାଠକ
 ସମୀପରେ ଅଛନ୍ତି ବନ୍ଧୁ ତାହା ବିଶ୍ୱାସକୁପେ
 ସାଧ୍ୟ ପ୍ରମାଣ କରୁଅଛି, ଉତ୍କଳରେ ଦା-
 କୋର୍ଟର ଜଳମାନେ ବିଦାର ଉଦ୍ୟାପରେ
 ନିବନ୍ଧବତୀ ଅକାଳରମାନଙ୍କୁ ଯାଇ ପରଦର୍ଶନ
 ଅରମ୍ଭ କରୁଥିବାର ସଦାପଦମାନଙ୍କରେ
 ପାଠକର ଅନୁମାନେ ଅତି ଉତ୍ତମ ଅଟଇ
 ଦୋଇଅଛି ଏବଂ ଏମନ୍ତ ବିଷୟ ଅଛି କ
 ଉତ୍ତମସମ୍ପଦେ ଜଳ ମହୋଦୟଙ୍କ
 ଲିଖିତ ଚିଠିମାନ ନିରବରଣ କରୁଥିବାର
 ଦେବୀନାଅକାଳର କଲକ ଲିଖାଏ ଏବଂ
 ଲେବକର ଅପେକ୍ଷା ଅନ୍ୟବାଦୀ ଉପାସ
 ଦେବେ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଏ ଦିବରୁ ମାତୃକା ଉଦ୍‌ଭାବ ହୁଏ ଏବଂ ଚଣ୍ଡିକା
 ଦେବତାଙ୍କର ଏକାକୀ ସମ୍ପର୍କପୁରୁ ବଦଳ ହୋଇ ଅଧି-
 ଅଛି । ଶିଶୁପାଳ ସଂଖ୍ୟା ୧୭୭୩ ଓ ସେମାନଙ୍କ
 ପଦକାର ଉଦ୍‌ଭାବ ସଂଖ୍ୟା ୧୭୭୩ ଓ ସେମାନଙ୍କ
 ଅପମାନେ ମାଟି ୭ ଉତ୍ତମ କଥା ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଦେବ
 ଗୁଣେ କ ତଳେ ଏଠାରେ ପଠୁଅଛି । କରୁଛନ୍ତି ପତ୍ରବା
 ବିଶ୍ୱାସ ଚଳୁ ପୁଣି ।

ଏ ସମ୍ପର୍କର ଅମଳ ଯାଏ ତପ ଓ ମାଟି ପଠୁଅଛି ।
 ଦେବ ଦେବୀକାଳେପୁରୁ ସକାଳୁ ଚପେଟ କଷ୍ଟ ଅନୁପ
 ହୋଇ ଯାଏ ।

ପତ୍ର ବାଘଠାରୁ ତା ଅକାଳରଦେବ ସକାଳୁ
 ଦେବାର ଅଳ୍ପ ଯେଅଛି ।

କଦଳୀ ଗଣେଶ ।

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉତ୍କଳର ଗୋରଖାଦ ସବଦେବୀ ଦେବତା
 ମୁକ୍ତି ଚାପର ଗଭୀର ସନ ୧୮୭୩ ମସିହାର ଅଧିକ
 ଅଧିକାରୀ ଦେବଦୟ ସମତା ଓ ପ୍ରଦେଲେ ।

କଦଳୀ ପ୍ରକାର ଚାଷୀ ମାତୃକା ଓ ଚଣ୍ଡିକା ତଳେ
 କୁଳ ଚଳି ସରବର୍ତ୍ତମଧ୍ୟ ସାଦେବ ଦେବ ପ୍ରକାରେ ସନ
 ୧୮୮୩ ମସିହା ତଳେ ଅଧିକର ଧ୍ୟାନର ଧ୍ୟାନରାସୀ
 ଦେବତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ବଦଳା ପାଠି ଉତ୍କଳ ଦେଲେ ।

ଜ୍ଞାନକ ପ୍ରସ୍ତୁତୀକରଣ, ନୂଆଦିଲ୍ ସାଲେପୁର
ଅଗଣୀ ସାହୁ, କଟକରୁ ମଠର ବାବାଜୀ ଜୟ-
ରାମ ଦସ ।

ପୁସ୍ତକ ।

ଶ୍ରୀ ୨ ସାଧକାଂଶୁନ ୫ ୧ ୫୦ ।
ସଙ୍ଗୀତ ଉତ୍କଳମାଳା ୫ ୧ ୫୦ ୪ ୨
ପ୍ରିୟତମା ଉପାଦାନା ୫ ୧ ୫୦ ୪ ୨
ଶ୍ରୀ ଗଙ୍ଗାଧର ବ୍ରହ୍ମ ଅବଧୂତ ମହାଶୟନ ।

FOR SALE.

A SECOND HAND ICE MACHINE

In good working order 1 lb of ice each time. Apply to the printer.

ଗୋଟିଏ ପୁରୁଣା ମାଡ଼ି ସବୁପ୍ରକାରରେ
ମୟୂର ବରଫକଳ କଳୟ ଦେବାର ଅଛି ।
ପ୍ରତି ଥରରେ ଅଧସେଇ ବରଫ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ ।
କରତ ସମସ୍ତ ଅଂଶ ଖାଲି ଓ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଛି ।
ଏହି ପଦ୍ଧତିରୁ ଶୁଦ୍ଧାକାରକ କିମ୍ପାକ ଲେଖି
ପଠାଇଲେ ମୂଲ୍ୟ ଅଦ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଜଣା-
ଯିବ ।

**NEVER FAILING REMEDIES.
WELL TESTED CHOLERA BOX.**

Containing 6 sorts of infallible medicines
Price Rs. 2-4-0 only.

HENADRI KALPA.

Wonderfully cures obstinate fevers
in 2 days. Per Box Rs. 1-4-0
CHOLERA PILLS per pinat Rs. 0-8-0
1 or 2 pill almost effects an infallible cure.

ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ଓ ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୋଷଧି ।

କିମ୍ପାକ ରୋଗର ୨ ପ୍ରକାର ଔଷଧ
ଏକପକ୍ଷ ୫ ୮
ବସୁଦହ (୧ ବା ୨ ବଡ଼ରେ ସମାନ) ମା ୧୦ ୫ ୫
ବେମାଦୁରୁ ।
ପୁରତନ କୁରୁକୂଳ ଦୁଇ
ବସୁଦହେ କିମ୍ପାକ ଅବ୍ୟୟ ୫ ୧/୨
ପ୍ରସଂସାପକ୍ଷ ।

The medicine that you have sent
for my father-in-law has proved
a most efficacious remedy for cholera.
(Sd) Syamakanta Ghose,
Sub-Inspector.

The medicine you sent is a most
efficacious remedy for fever of long

standing. I do admire its wonderful
effect in two days only"

Yours sincerely
(Sd.) Bhagabat Prasad Das,
Registration Clerk.

Apply to Lakshminarayan Gupta
Kabiraj Kondrapara.

**ହୃଦୟର ହୃଦୟ
ତାତିତ ରକ୍ଷାକବଚ ।**

ହୃଦୟ ପାଖରେ ଚର୍ମ ଉପରେ ଏହି କବ-
ଚକୁ ଲଗାଇ ରଖିଲେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର
ରୋଗ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ନିହାରିତ ଓ ଉପଶମିତ
ହୁଏ ।

ଗୋଟିଏ ମାଡ଼ି କବଚ ଧାରଣ କଲେ ସମସ୍ତ
ରୋଗରେ ଉପକାର ଦେବ ଏ କଥା ଶୁଣିବା
ମାତ୍ରେ ହିଁ ଅସମ୍ଭବ ଜ୍ଞାନ କର ପାରିବୁ ମାଡ଼ି
ପ୍ରକୃତରେ ବଞ୍ଚନକର ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କର ଅଧ୍ୟା-
ଧ୍ୟାୟ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଏବଂ ଅଧ୍ୟୟନଦ୍ୱାରା ପ୍ରତି-
ଦିନ ଅଛି ଯେ ଏକମାଡ଼ି ତାତିତପ୍ରାଣ-ହରଣ
ରକ୍ଷାକରଣ ଶକ୍ତି ଅଛି । ଉକ୍ତ ମନୁଷ୍ୟର
ପ୍ରାଣ ଏବଂ ସେହି ରକ୍ତକୁ ପରିହାର ରଖିବା
ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ରଖିବା ପଥରେ ତଳପ୍ର-
କଳ କରବା ତାତିତ ମାଲିହାସ ସମସ୍ତ ବେଧ
ଅଛି । ସ୍ୱଚରା ଦେହ ମଧ୍ୟରେ ତାତିତର
ପ୍ରକାର ବାଧ୍ୟତା ଦେଲେ ଦୌରାସି ରୋଗ
ରହି ପାଇଲ ନାହିଁ । ଏଥିକୁ ପରୀକ୍ଷାଦ୍ୱାରା
ଦେଖା ଯାଇଅଛି ଯେ କିମ୍ପାକ ୪ ଥର ବୌ-
ଦ୍ଧକମେ ସମାଜ ରଖିଲେ ଶୁଦ୍ଧାକାରକ ଔଷ-
ଧିରେ ତାତିତ ଉପୁତ ହୁଏ ଏବଂ ସକଳ-
ଦ୍ୱାବକ ଅଥବା ଲବଣାକ୍ତ ଜଳରେ ସେହି ଧା-
ତୁମାନଙ୍କୁ ଥରାଉ ରଖିଲେ ସେହି ତାତିତର
ବଳ ଦୂର ହୁଏ । ମନୁଷ୍ୟ ଶରୀରରୁ ଅସଂଖ୍ୟ
ଲେନକମ୍ପ ବାଟେ ଅଧିକତା ଯେଉଁ ରସ ବା
ହାଲ ଗଠାରୁ ଅଛି ତାହା ଲବଣାକ୍ତ ଜଳ
ଅଟଇ ଏବଂ ହୃଦୟର ହୃଦୟ କବଚ ଏମନ୍ତ
କୌଶଳକମେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ଯେ ସେହି
ହାଲ ଲଗିଲେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ମୁତୁରାତର ଉପୁତ
ହୁଏ ଏବଂ ରକ୍ତକାଳ ଦେବା ହୃଦୟ ପାଖରେ
ସେହି ତାତିତ ସଂଯୋଗଦ୍ୱାରା ବିଶେଷ ଉପ-
କାର କରଇ ।

ପ୍ରକୃତ କବଚ ଶୁଣିବ ରୋଗୀ ସ୍ୱାହାତ୍ତ
ଗଠାରେ ଏମନ୍ତ ଉପରେ ପିନ୍ଧିବକୁ ଦେବ

ଯେ କବଚକୁ ହୃଦୟ ଉପରେ ଦେବରେ ଲଗା
ରହିବ । ଅତୀତେ ଅବା ବାହାରେ ଅଥବା
ଶରୀରର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ କବଚ
ଧାରଣ କଲେ ମଧ୍ୟ ଉପକାର ଦେବ ମାତ୍ର
ହୃଦୟ ତହିଁର ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରାଣ ଅଟଇ ।

ତାତିତ ରକ୍ଷାକବଚରେ ବାସ୍ତବରେ ତା-
ତିତ ଶକ୍ତି ଅଛି କି ନାହିଁ ତାହା ପରୀକ୍ଷା କର-
ବାକୁ ଇଚ୍ଛା ଦେଲେ ଗୋଟିଏ କବଚକୁ ଅଳ୍ପ
କାଳ ଜଳା ଉପରେ ଥୋଇଲେ ଅନାୟାସରେ
ଜଣା ପଡ଼ିବ ।

ତାତିତ ରକ୍ଷାକବଚ ଧାରଣ କଲେ ନିମ୍ନ-
ଲିଖିତ ରୋଗମାନ ଅବ୍ୟୟ ଦେବ ଯଥା,—
ଉଦରାୟ, ରକ୍ତମାଶାୟ, ଯକୃତ, ମୂତାଦାହ,
କାତ ମସ୍ତିସ୍କାଳ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ, କଞ୍ଜରକ, ଧାତୁଦୌ-
ର୍ବଲ୍ୟ, ସାଧାରଣ ଦୁର୍ବଳତା, ପକ୍ଷାଦାହ, ସର୍ବାପ-
କାର ଦେହନା ବାହାସଦ୍ୟ, ଅଜୀର୍ଣ୍ଣ, ପିତ୍ତୋଦାହ,
ନିଦ୍ରାକାଶ, ଶିରରୋଗ, ଚୋଷକର ସ୍ୱପ୍ନ, ସାଷ୍ଟ,
ମୁହଁରୋଗ ସମୂହ, ମୂର୍ତ୍ତୀ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ଶୋଣିତ-
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମସ୍ତ ରୋଗ ପିଲମାନଙ୍କର ସକଳ
ରୋଗ ପଥରେ ଏହା ବିଶେଷ ଫଳପ୍ରଦ ଅଟଇ ।

ଏହି କବଚ କଞ୍ଜଳାଇ ନାନା ସ୍ଥାନରେ
ଗଲ ଦୁଇବର୍ଷଠାରୁ କିମ୍ପାକ ଦେଉଅଛି ଏବଂ
ଉଦାୟ ଅସଂଖ୍ୟ ପ୍ରାଣୀ ଉପକାର କରି ଅଛି
ପ୍ରାୟ ଦୁଇଲକ୍ଷ କବଚ କିମ୍ପାକ ହୋଇଅଛି ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ନିକ୍ସନର ସହାୟକ ସଂସ୍ଥା
ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ଏହି କବଚ ପଦ୍ଧତି ଏବଂ
ଗୋଟାକୁ ରୋଗୀମାନଙ୍କୁ ସହଜ ଓ ୧୫ ଦିନରେ
କିମ୍ପାକ ଦେଉଅଛି ବର୍ତ୍ତମାନ ନିଜ ନିକ୍ସନ-
ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାରୁ
ପ୍ରତ୍ୟେକ କବଚ ରୋଗୀମାନଙ୍କୁ ସହଜ ଓ ୧୫
ମୂଲ୍ୟରେ କିମ୍ପାକ ଦେଉଅଛି ଯାହାକର ପ୍ର-
ଯୋଜନ ଦେବ ଉକ୍ତ ଦୋକାନରେ ତତ୍ତ୍ୱ
କଲେ କିମ୍ପା ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ନିକ୍ସନର ସେକ୍ରେଟାରୀ
ଲେଖିଲେ ଉପରଲିଖିତ ମୂଲ୍ୟରେ କବଚ
ପାଇ ପାରିବେ ।

ମେହରୋଗ ।

ଏତଦେବେ ମେହରୋଗର ସର୍ତ୍ତାତ୍ମ ଜଣକ
ମାରକତ ଦେଖିଲେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୋଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ନାନାସ୍ଥାନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା
ଉକ୍ତ ରୋଗ ଏବଂ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱର ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ନୁହ
ଅଜୀର୍ଣ୍ଣ ଦୁର୍ବଳତା ଶରୀରସ୍ତର ଲବଣାକ୍ତ ଏବଂ

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

ଶୁକ୍ର ୨୧

ଗା ୨୪ ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ ଅପ୍ରେଲ ୧୯୧୭ ମସିହା । ମୁ. ବିଶ୍ୱାସ ୧୯୧୭ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାଠକଙ୍କ ପ୍ରତିକାର

ମୂଲ୍ୟ	ଅଢ଼ିଏ	ବର୍ଷ
ଦାରିକ	ଟା ୫	ଟା ୨୯
ଜାକମାସୁଲ	ଟା ୦ ୩	ଟା ୧

୧୯୧୭ ଖ୍ରୀ

ଅନୁମୋଦନ ଅବକାଶ ଦେଲୁ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନଙ୍କର ବରଷାପ୍ତି ବିଷୟରେ ବୋର୍ଡ଼ରୁ ସରକାରୀୟ କାହାରି ଅଛି । ସରକାରୀୟ ସ୍ତରରେ ନିଜର କଥା ଶୁଣି ନାହିଁ ବେଳେ ପଞ୍ଚମ ନିଷ୍ପତ୍ତି ବୋର୍ଡ଼ର ଅଦେଶ ପ୍ରତି ଦାବୀକର ଦୁର୍ଘଟ ଅବସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି । ବୋର୍ଡ଼ର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁସାରେ ବର୍ଷାପତି ବରଷାପତି କର୍ମକ୍ରମରେ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବା କଥା ବୋର୍ଡ଼ର ଅବସ୍ଥିତ କର ହୋଇ ଯିବା ବର୍ଷାପତି କ୍ରମେ ଅନ୍ୟତ୍ର ବୋର୍ଡ଼ର କର୍ମକ୍ରମ ବରଷାପତି ହେଲେ ଉକ୍ତ କର୍ମକ୍ରମ ଉପରେ ଦୋଷଧରା ଅଭିଯୋଗ, ଉକ୍ତ କର୍ମକ୍ରମର କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଉପସ୍ଥାପିତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଲିଖିତ ହୋଇ ରହିବ । ବୋର୍ଡ଼ ବର୍ତ୍ତମାନ କର୍ମକ୍ରମ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଏ ଅଦେଶ ମୋଟା ମୋଟ ଯାକ କରବା ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ଏହା କଠିନରୂପେ ପ୍ରାଚୀନ ଶାସନ ଦେବା ଉଚିତ ।—ବେଳେ, ଦାତାମାନଙ୍କର ଅପରାଧ ବୋଧ ଓ ଅନ୍ୟାୟକାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ବୋର୍ଡ଼ର ଏକାନ୍ତ ଅନୁମୋଦନକୁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ହରି ଲିଖିତକୁ ନିଜ ନାମମାନଙ୍କ ଏକାନ୍ତ ଦାବୀକର ବାବଦରୁ ବାହାର ଫଳ କର ଦେବ ?

ପଞ୍ଚମ ପ୍ରକାଶନକୁ ଅନୁସୂଚ୍ୟ କରି ଅଛନ୍ତି ମଧ୍ୟ “ ଦେବ ପ୍ରେସ ଓ ବାଲେଶ୍ୱର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀ ପ୍ରେସ ପ୍ରାଧିକାର ସମୟରୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କୁମାର ବିକ୍ରମକାନ୍ତ ଦେ ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟର ଉତ୍କଳ ନିମିତ୍ତ ହେଲେ ପ୍ରକାରେ ଯତ୍ନ କରୁ ଅଛନ୍ତି ତାହା ବୋର୍ଡ଼ର ବିଶେଷଜ୍ଞ ପଞ୍ଚମ ପ୍ରକାଶନ ସାଧାରଣକୁ ଜଣାଇଲେ ଉତ୍କଳ ଦେବର ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ।—ଉତ୍କଳ କଥା ମାତ୍ର ସଦ୍ୟୋଗୀ ଉଦାରରୁ ଦେଖାଉଁ ଏକାନ୍ତରେ ପଞ୍ଚମ ପ୍ରକାଶନକୁ ଅନ୍ୟ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରାଚୀନ କରବାକୁ ବାହାରି ଯେ କୁଣ୍ଡଳ ଦେଲେ ଅନୁମୋଦନ କୁଣ୍ଡଳ ଯାଉଛି ନାହିଁ । ଏମନ୍ତ ଦୋର ଯାରେ ଯେ ଏ ବିଷୟରେ ଏକା ଚାକର ଅଧିକାର ଅଛି ଅଥବା ଏହା ସଦ୍ୟୋଗୀଙ୍କର ସ୍ୱଭାବ । ଯାହା ଦେଉ ସମ୍ଭାରକଙ୍କର “ସଞ୍ଜ” ଏବଂ “ବିଶେଷଜ୍ଞ” ପଞ୍ଚମ ପ୍ରକାଶନେ ମୁକାମ ସହକରେ ପଞ୍ଚମ ପ୍ରକାଶନ କଲେ ଅନୁମୋଦନ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ବାଧ୍ୟ ଦେବୁ ।

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା-ପୁସ୍ତକ ବିକ୍ରମକ୍ରମ ସମ୍ପର୍କରେ ମହାପାତ୍ର—ଭେକାନାଲ ସ୍କୁଲ ।
ଏ ଶ୍ରୀମାନେ ଯଥାକ୍ରମେ ୧୫, ୧୯ ଏବଂ ୨୦ ଶ୍ରୀମ ଅଧିକାର କରୁ ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମ ଶ୍ରୀମ ଗୋଷ୍ଠୀମାନ ବୃତ୍ତି ଟ ୪୦ ଟା ଏବଂ ତାଙ୍କ ଗୁରୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବିକ୍ରମକ୍ରମେ ପୁସ୍ତକ ସ୍ୱାର ଟ ୧୦୦ ଟା, ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରୀମ ବିକ୍ରମକ୍ରମାନେ ଦେବ ବୃତ୍ତି ଟ ୩୦ ଟା ଏବଂ ତାଙ୍କ ଗୁରୁ ଗୋଷ୍ଠୀକାନ୍ତ ମିଶ୍ର ବିକ୍ରମକ୍ରମେ ପୁସ୍ତକ ଟ ୫୦ ଟା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏ ଫଳ ଓଡ଼ିଶା-ପକ୍ଷେ ନିଜାନ୍ତ ହରି ନ ଥିଲେବେ ମନ ନୁହେଁ । ଏକାନ୍ତ ଓଡ଼ିଶାର ନାମ ରକ୍ଷା ହୋଇଅଛି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିକ୍ରମ ଅର୍ଥାତ୍ ପୁସ୍ତକ ଓ ବିକ୍ରମକ୍ରମେ ବୋର୍ଡ଼ର ଶ୍ରୀମ ଉଦ୍ଦୀର୍ଘ ହୋଇ ନ ଥିବାର ଦେଖି ଅନୁମୋଦନ ଦୁଃଖିତ ହୋଇ ଅଛି । ଏଠା ପତ୍ରିକାରେ ବୋଧ ହୁଏ ବାଦ୍ୟର ବିଶେଷ ପ୍ରିୟ । ଉଦ୍ଦୀର୍ଘ କରୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିକ୍ରମକ୍ରମେ ପ୍ରକାଶନକୁ ଉଦ୍ଦୀର୍ଘ କରବା ବାଧ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ପତ୍ରିକାକ୍ରମ ସହକାର ଦେବେ ।

ଗତ ଦେବୁସ୍ତର ମାସରେ ସମ୍ଭବ ଭାବରେ ଉପାଧି ପ୍ରାଚୀନର ଯେଉଁ ପକ୍ଷା ହୋଇଥିଲେ ତହିଁର ଫଳ ଗଣନାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ଏଥିର ପକ୍ଷାରେ ଓଡ଼ିଶାରୁ କି ୩ ଶ୍ରୀମ ଉଦ୍ଦୀର୍ଘ ହୋଇ ସମସ୍ତେ “ବାଦ୍ୟକ୍ରମ” ଉପାଧି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଯଥା;—ମୁକ୍ତକ ସଦ୍ୟୋଗୀ—ଭେକାନାଲ ସ୍କୁଲ ।

ସମ୍ବାଦ ଏକାନ୍ତ ଯେ ବୋଧ କୁଳସମ୍ପର୍କୀୟ ଯେଉଁ ବେଳେଗୋଟି ମୋରକମାରେ ଦାତା-କୋର୍ଟରେ ପ୍ରକାଶର ମୋରକ ହୋଇଥିଲେ ତାହା ଲିଖିତ ଯାଉଅଛି । ଅନୁମୋଦନର କାଳ-କ୍ଷେତ୍ର ବିକ୍ରମକ୍ରମେ ବିକ୍ରମକ୍ରମ ମାତ୍ର ମହା-ପାତ୍ର

ସୂଚୀର ଅନ୍ତର ଦେଖେଗୋଟି କେବଳ କଳେ-
 କ୍ରମର ଚୋପାଦ ବାରେ କିମ୍ପୁକ୍ତ ଦୋର
 ସେହି ଅଦେଶ ଦେଖିଲେ ଭାବା ଦା-
 ଚୋଟି ରବ ଦରଶନ । ଅନ୍ୟ ଏକ
 ଗୋଟି ବଶିଷ୍ଠଅନଳର ଦ ୩୪ ପାର
 ମୋକଦମା ପୁଣ୍ୟଶ୍ରୀ ମେଳଣୁରକ ସୀତଲୁ
 କିମ୍ପୁର ଭାବ୍ୟ ସ୍ଵପ୍ନ ହୋଇଅଛି । ଅନ୍ୟ
 ଏକଗୋଟି ମୋକଦମା କ ଯାରେ ଗଣ୍ଡାର
 ହିବକଳାମରେ ଦଳାବଳାମାତ୍ର ହସ୍ତର
 ନାଭର ହୋଇ ଥିଲା ଭାବା ଦାଚୋ-
 ଟି କିମ୍ପା ଭୁଲିଗାଣରେ ପୁଣ୍ୟ ମେଳେଖୁରକ
 ହ୍ରୀବ ହେଉଦେବା ଭାବଣ ଅଦେଶ ପ୍ରକାଶ
 କରାଅଛି । ସେଷୋକ୍ତି ମୋକଦମାରେ କିମ୍ପା
 ଭୁବ ଲାଗିରେ ଦାଉଚୋଟି ଏକ୍ଷୁ ଅଦେଶ
 କରୁଥିବାକୁ ଅନୁମାନ ଦେଉଅଛି ଯେ ବର୍ତ୍ତ-
 ମାନର ମାତା ମଦାଣ୍ଡୀକ ପର୍ଯ୍ୟୁ କେବଳ
 ନିଜ ପ୍ରତି ଏଠା ମୋକେଖୁରକୁ ଅଦାଉଣ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଉଥିବାର ଓ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି
 ଏଠାରେ କହଣ ସହରୁ ନ ଦେଖାଇ ଦାଉ-
 ଚୋଟିବର ଧରଣା ହୋଇଅଛି । ଅନ୍ୟମାନେ
 ଦାଉଚୋଟିବରୁ ଏର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଖି ନହୁଁ ।
 ଏଠାରେ ସହଦେଶ ଦାଉ ପାଠକମାନଙ୍କୁ
 ଜଣାଇଛି ।

ଏର୍ଯ୍ୟ ଗାଠପୋଡ଼ୀରେ ପଶିବ ଅଗ୍ରବ
 ଦେଖା ଯାଉଅଛି ଏବ ଏଣିବ ବଦେଶ ଦେ-
 ଦାର ସମ୍ପଦ ହୋଇ ଯେତେ ଅନ୍ୟ ପଣି ଅଛି
 ତାହାଗାହି ଦୋଳାବ ଗା ଧରଣା ଓ ଏଠା
 ଦେକମାନେ କାରିରେ ମଧ୍ୟ ଭାଗ କରି ଜନ-
 ହୌତବରୁମାହାଣି ଅଧିକ ଅଗ୍ରସ୍ତର ଦେଖିଅଛି
 ବଡ଼ ବୁଲୁଇ ନିଆରେ ବେଦେ ବଣେ ପାଣି
 ହିବାର ଦେଖା ଯାଏ ହୁଏ ମୋ କଳ ପ୍ରାୟ
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ପ୍ରକାଶକାଳରେ ଦୋଳାମାନଙ୍କୁ ଗା-
 ଧୋଇ ଦେବହୀର ଅପରାଧର ଦୋଳପାଏ
 ଓ ବସେତୋ ପାଶ-ସଂସମାନେ ମନ ବରୁ
 ପୁଣ୍ୟ ବଦଳେକମାନଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା ନ କରି ସେ-
 ମାନଙ୍କ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ପ୍ରାୟ ୩୭ ଓ ସମୟରେ
 ୨୩୦ ଦୋଳା ଅଣି ଉପସ୍ଥିତ ବସନ୍ତି ତେଣୁ
 ପ୍ରକାଶମାନେ କେବଳ ମୁଣ୍ଡ ବୁଲାଇ ଦେଇ
 ପକାଇ ଅଗ୍ରଣ ଏହାଦାର ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ଜନ
 ଅପରାଧର ଶୁଣ ଓ ପ୍ରକାଶ କୌଣସି ଦେବ
 ଅଦେଶ ସେ କେହି ଗମୋଇବେ ଭାବିବ
 ବସନ୍ତ ଓମ୍ପୁ ଦେବାର ସମାପନା ଏପରି

ପ୍ରକରେ ଦୋଳା କ ଗାଣମାନଙ୍କୁ ଭୁଲୁ ପକାଣି
 ଏବ ଗାଧରଣ ଅପ୍ରୟ ପ୍ରକରେ ଗାଧେଇ-
 ବାରୁ ଦେବାର ଦୋଷି ହୁଇବ ନୁହଇ । ମିତ୍ତି
 ନିଗୋଇଣି ଶ୍ୟାଉଣକୃତ ଜଳ ଯୋଗାଉଦେ
 ନାହିଁ ମଝି ସାଧାରଣଙ୍କର ଅଗ୍ରତ ଜଳ ଶ୍ରେତ
 ଦେବା ପକ୍ଷେ ସେବେ ଦୁହିଁ ନ ରୁଣିଦେ
 ଚେତେ ସେତେ ମିଳନସମାୟଣି ପୁଣ୍ୟ ନ ପୁଣ୍ୟ
 କେବଳ ପକ୍ଷେ ସମାନ ଦୋଇ ଯିବ । ହରଣ
 କରୁ ମିତ୍ତିପିପିଲ ଦେଖୁଇମାନ ଶୀଘ୍ର ଏଥିର
 ବନୋବସ୍ତୁ କରବେ ।

ଉତ୍କଳପଠିକାପଠକ ସତାପେ ଏଠାରେ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେବାଟିକା ଶନଜା କେତେ ଜପରୁ
 ଅଥାଚ୍ଚ ବଡ଼ଲକ୍ଷ ସାହେବଙ୍କ ମେମଙ୍କ ପ୍ରସାଦର
 ଧାରଣିକା ଓ ଧୀତକ୍ରମାରେ ନିୟୋଗ ଦେବାର
 ଏଥିପ୍ରକା ଦେବାଦାଦାର ଦ୍ଵାର ପ୍ରିତ ଦୋଇ-
 ଥିବର ପାଠକମାନେ ଅବଲେ ଅଛନ୍ତି । ଏ-
 ଫଳାନ୍ତରେ ଶର ଶନକାର ଏଠା କଲେକ-
 ଗୁପ୍ତରେ ଏକ ସମ୍ପଦ ହୋଇଥିଲା । ସେଥିରେ
 ଅନେକ ଇଂରଜ ଓ ଦେଶୀୟ କପୁତ୍ୟକ୍ରିମା-
 ନେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ମାତ୍ର ଦେଶରକା-
 ଶ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସଙ୍ଗା ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଥିଲା । ଦେବାଟିକା
 ସନ ୧୮୭୭ ସାଲକୁ ନିମ୍ନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୋଇ
 ସଜମାଣାରେ ସେହି ପରି ପଡ଼ି ରହିଥିଲା
 ଦେବେଦେବେ ଦେଲ ଶୟତ ବନିଶ୍ଵରସାହେ-
 ବଙ୍କ ଅଦେଶାନୁଷ୍ଠାରେ ଭାବା ସେକଳ କା-
 ଳରେ ଜମା ହୋଇଅଛି କାରଣ ଏଥିରେ
 କିଛି ସ୍ଵତ ପ୍ରାପ୍ତି ଦେବ ଏ ଦେହୁଁ ଏ କାର୍ଯ୍ୟଟି
 ସମ୍ପାଦନ ମନୋଜାତ ଦେଲା । ଶୟତ ବନିଶ୍ଵର
 ସାହେବ ଏକଗରରେ ଧର୍ମାପିଷକକୁ
 ଲଦାତ ପ୍ରାପକଭଦେଶରେ ଗୋଟିଏ ସମ୍ପଦ
 ପ୍ରାପକ ବରକାର ପ୍ରସାଦ ବରକାରୁ ଶୟତ
 ଜଳସାହେବଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ମତେ ତାହା
 ଧର୍ଯ୍ୟ ଦେଲ । ତାକୁ ମଧ୍ୟସ୍ଵତଳ ଦାସ ବେଝ-
 ଏ ଦାର୍ଯ୍ୟ ନିବ୍ୟାଦକ ବନେଶର ପ୍ରସାଦ ବର-
 ବାଳୁ ଶୟତ କଲେକୃତ ସଦେବ ବେଦେବ
 ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ମନୋଜାତ କଲେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ-
 ରେ ଶୟତ ମେଝକାଠୀ ସାହେବ ବନିଶ୍ଵର
 ଶୟତ ଜାକ୍ତର ଶ୍ଵିଅର୍ଷ ସାହେବ । ଶୟତ
 ପାଦର ଦେଲ ସାହେବ ଶୟତ ପାଦର ମିଳ-
 ନ ସାହେବ, ଶୟତ ଚୌଧୁରୀ କାଶୀନାଥ-
 ଦାସ, ଶୟତ ନିକେଶୋରଦାସ, ବାକୁ
 ମଧୁ ହୁଦକଦାସ, ବାକୁ ରମସବୁଝୁର୍ଯ୍ୟା,

ବାକୁ ହଦାଭଲନପଣ୍ଡିତ ଓ ବାକୁ ଦୈବ୍ୟନାଥ-
 ପଣ୍ଡିତ ବଦନାହାଦୃତ ଅଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କୁ ବ
 କାର୍ଯ୍ୟ ବନରୁପେ ଦେବର ସମ୍ପଦ । ଏ ସ-
 ଳରେ ବନ୍ଦୁତାତରାଦୃତ ହୋଇନାହିଁ । ଅନ୍ୟ-
 ମାନେ ଅନେକ ଦେବଦତାକଠାରୁ ଶ୍ରୀ ଅହିଁ
 ଯେ ସେମାନେ ଏ ସମ୍ପଦ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ନ
 ଥିଲେ ଏଥିର କାରଣ ବଡ଼ ଜଣାପଡ଼ି ନାହିଁ ।
 ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଦେବଦତାକଠାରୁ ମାତ୍ର ଦେବାଦା-
 ଶ୍ୟ ସାହେବ ବରକାର ଚେତ ପୁଣ୍ୟ ।

ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେବ ଅଜମାଉ କଳରେ ଧ୍ୟ
 ଲିଅଛି । ଅନେକ ବନରୁ ଅପୂର୍ଣ୍ଣଗା-
 ସିନାତେ ଅଗ୍ରବଦରେ ଅଗଣାତେପର
 ଗାନ୍ଧବୀକ ସାହେ ବସି ବରଦା କାରଣ
 ଲଳତ ପକାରେ ପ୍ରସାଦ ପଦ ଅପସ୍ଵଦେ
 ମାତ୍ର ଏର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେଥିର କୌଣସି ପ୍ରକାର
 ବ୍ୟବସ୍ଥ ଦେଇ ନ ଥିଲା । ଏଥିର ବରଦେ
 ପାଲିସାମେକ ବସିବା ବାବରେ ବରଦାସ
 କୃତାରେ ଅପୂର୍ଣ୍ଣଗର ପାସାସବଦେବ
 ବରୁର ବସି ଯିବାର ଦେଖି ଦୋଇଥିବାରୁ
 କେତେ ସକା ଚହିର ପଲୁ ଅଳାଇ ବସି-
 ଥିଲେ ଏକ ଉତ୍କଳୀୟ ସ୍ଵେଦାଦେବ ପ୍ରକରେ
 ଭୁବରୂପୀ ସମ୍ପଦାସ୍ୟ ଗାନ୍ଧବୀକାରେ ନିୟୁ
 ଦେବାରୁ ଦୁଇ ମୌ ଗୁଣାଦେବୀ ମହୋଦୟ-
 କପୁର ସେଥିର ଭାବ କାର୍ଯ୍ୟତ ନ୍ୟୁ ଦେଲା
 ସେ ତଳତମାସ ତା ୧ ଉଷବର ଅପୂର୍ଣ୍ଣ-
 ଗାନ୍ଧବୀକାସ୍ୟ ଅନେକ ପଶୁପତି ଅଗତ
 କଲେ । ତୁଣ୍ଡ ପାଣ୍ଡୁପତିରେ ଅପୂର୍ଣ୍ଣଗର
 ବରଧାନ ଜଗନ୍ନାଥ କରକରେ ଏକ ସ୍ଵତ
 ପାଲିସାମେକ ବସିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥ ହୋଇଅଛି ।
 ପ୍ରତି ପାଞ୍ଚବର୍ଷରେ ନରନ ସଦ୍ୟ ଦବାପତ
 ଦେଇ ଏହି ପାଲିସାମେକ ସରପତ ଦେବ ଏକ
 ଏହି ପାଲିସାମେକ ପ୍ରତି ଅଲନ ବରଦା, ଗାନ୍ଧବ
 କରଦା ଓ ଶେକୁ ବସଇଦର ଭାବ ରହୁକ ।
 ଏହି ପାଲିସାମେକରେ ଦଳର ପାଲିସାମେକ-
 ପର ଗୋ ୨୫ ଭଲଗ ଦେବ । ତୁଣ୍ଡ ଦୁଇଦେ-
 ବାସ୍ୟ ମେସୁରମାନେ ଏକ ବରେ ବସିବେ ମତ୍ର
 ଅବଦାଦ ମତେ କରୁନ ଗୁବରେ ମତ ଦେଇ
 ପାଦଦେ ଏକ ପ୍ରକୋବର ନାଣି ବରଦାର
 ଅଧିକାର ରହୁକ । ପ୍ରଥମ ଦଳନରେ ନ୍ୟୁ ଶ
 ଲର୍ତ୍ତ ଏକ କ ୨୫୫ ଶରପତ୍ର ନିବାରଣ ସଦ୍ୟ
 ନିୟୁ ଦେବେ । ଦ୍ଵିତୀୟ ଦଳନରେ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ପାଲିସାମେକର କମଳସ୍ଵ ବୃଦ୍ଧରେ ପ୍ରାକ

ପାଇଥିବା ଅର୍ଥରାଶିର ମେମ୍ବରମାନେ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କିଛି କିଛି ନିବନ୍ଧକ ସହ ନିୟମିତ ଭାବେ । ଉକ୍ତ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ଅନୁଯାୟୀ ଅର୍ଥରାଶି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କିଛି କିଛି ପ୍ରକାରର ପଠାଇବ ନାହିଁ ଏବଂ ଅର୍ଥରାଶିର କଷ୍ଟମୟ, ଅବକାଶ ଏବଂ ପୁନଃ ବିଭାଜନର ବିଭିନ୍ନ ପାଣ୍ଡୁଲିପିମାନଙ୍କ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରାୟ ସମୁଦାୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ରହିବ । ଅର୍ଥରାଶିର ସମସ୍ତକିଛି ନିୟମିତ ଭାବେ ବର୍ଷ ନିମନ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ । କୌଣସି ଧର୍ମସମ୍ପାଦନ, ସଂଗ୍ରହ ଆଦି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ସାମାଜିକ ସେବା ଓ କୌଣସି ବିଭାଗ ଏବଂ ଉପକ୍ରମଣ ଓ ବିଭେଦିତ ସମ୍ପର୍କ ବିଷୟରେ ନବ-ପ୍ରସ୍ତାବ ପାଣ୍ଡୁଲିପିମାନଙ୍କ କୌଣସି ଅଧିକାର ରହିବ ନାହିଁ । — ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ଶେଷ ରୂପେ ଅନୁମୋଦିତ ହେବାପରେ ଏହିକ୍ରମରେ ସଂଗ୍ରହରେ ଏହିକ୍ରମରେ ସଂଗ୍ରହ ହେବ ଯେଉଁଠି ଲିଖନମାନେ ଏଥିରେ ଅର୍ଥରାଶି ବିଭାଗରୁ ବିଭିନ୍ନ ଦୋର ଯାଉଥିବାକୁ ନିବନ୍ଧ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅର୍ଥରାଶିର ସମସ୍ତକିଛି ମଧ୍ୟ ଅପରାଧ ଅଭିଯୋଗ ସମୁଦାୟ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଓ ପାଇଥିବା ଦେବ ସମ୍ପତ୍ତି ନାହାନ୍ତି । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ ଯେ ଦେବେ ସହଜ ସିଦ୍ଧ ହୋଇପାରି ନ ଥାଏ । କିନ୍ତୁ ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନକ୍ରମରେ ପ୍ରକାଶମାନଙ୍କର ଏ ଯୋଗୁଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଲିପିପତ୍ର ଦେବାକୁ କଥା ଥିଲା ସେମାନେ ଲିପିପତ୍ର ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଦେଖା ଯାଏ ସେମାନେ ସବୁ ଦେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଗାଠ ଦୋର-ଯାଉଛି ।

ଖୋଲଭାଷା ।

ଖୋଲଭାଷୀ ଦେବ ପ୍ରତି ବିଶେଷ ଅନୁଷ୍ଠାନର ସ୍ୱାଧୀନତାକୁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ସମର୍ଥନ ଦେବାକୁ ସମ ୧୯୨୭ ମସିହା ଉପମତ ମାସରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ ଏବଂ କମିଶନ ନିୟମିତ ଦୋର ଅନୁ ଯେ ଉପରେ ତତକାଳର ସାହେବ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଲେଖି ସାହେବ ବାବୁ କୃତ୍ୱକାରୀ ସେନା ଓ ବାବୁ ଅଭିଯୋଗ ସେନା କମିଶନର ସହ ନିୟମିତ ଦୋର ଅନୁ ଏମାନେ ସେହିମତ ତା ୨ ରାଜ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସମ ୧୯୨୭ ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ତା ୧୦ ରାଜ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ ଅଗତ କଲେ ସେମାନେ ଉପରେ ଯେଉଁ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ବିଭାଗରେ ତାହା ଦେବେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଦୋର ଯାଏ ଉପରେ ବୋର୍ଡ,

ବିଭାଗୀୟ କମିଶନ ଓ କଲେକ୍ଟର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ବିଭାଗୀୟମାନଙ୍କ ଅଭିମତ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଦେବେ ବୋର୍ଡ ଅଗତ ଦୋର ଗଲ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉକ୍ତ କମିଶନର ଉପରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦୋର ଅଛି । ବୋର୍ଡ ଓ ବିଭାଗୀୟ କମିଶନ ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରାୟ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ସମର୍ଥନ କରିଅଛନ୍ତି । ମଦର ବୁକି ଦେଇ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଦେଇଅଛି ଓ କି ଉପାୟଦ୍ୱାରା ସେହି କାର୍ଯ୍ୟର ଅପଲମ୍ବନ ଦୋର ଯାଏ ଉପରେ ଯଥାର୍ଥ ଭାବେ ଅବସ୍ଥାର କରବା କମିଶନ ବ୍ୟାପକର ମଧ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । ସାମାଜିକ, ନୈତିକ ଓ ଧର୍ମ-ସମ୍ପର୍କ ବାଧାର ଶୈଥିଲ୍ୟ ଏବଂ ବିଭାଗୀୟତା ବୁକି ଦେବା ଓ ଉକ୍ତ ସଙ୍ଗେ ମଦ ସହକରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଦେବାର ଉପାୟ ବୁକି ଓ ତାହା ଅଭିଯୋଗ ପ୍ରାପ୍ତ ଏବଂ ଯଥାପ୍ରାଣେ ପ୍ରାପ୍ତ ଦେବାର ଉପାୟ ଦେବାରୁ ସମ୍ପାଦନର ପ୍ରକାରକୁ ବୁକି ବିଶେଷ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବିଷୟ ଉପରେ ଲେଖାଅଛି ମଧ୍ୟ ସହମାନେ ଏହି କ୍ରମରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଶେଷ କାର୍ଯ୍ୟ ଖୋଲ ଭାଷୀ ପ୍ରକାଶିତ ଦେବାରୁ ଏପରି ଦୋର ଅଛି ।

କମିଶନ ସମ୍ପାଦନ ବୁକିର ନିମ୍ନଲିଖିତ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରିଅଛନ୍ତି —

୧ମ । ପ୍ରକାରେ ମଦ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବା ଗ୍ରାହୀତ୍ର ସମ୍ପା ସାମାଜିକ ଥିଲା । ସମ ୧୯୨୭ ମସିହାରେ ସାମାଜିକ ଲିପି ଦେବାରୁ ଯେତେ ଲିପି ଯେତେ ମଦ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଲେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବେ ଅଭିଯୋଗ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲା ।

୨ୟ । ଅନେକ ଲେଖକ ମଦ ବିଭାଗୀୟ ଲିପିପତ୍ର ଦେବାରୁ ଏଥିର ଦୋର ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଦୋର ପଡ଼ିଲା ।

୩ୟ । ଦୋର ପ୍ରାପନର ଅନୁଭବ ପ୍ରାଣ ନିବନ୍ଧକ ଏହି ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ନିରକରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ କମିଶନ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରସ୍ତାବମାନ କରିଅଛନ୍ତି ।

୧ମ । ବର୍ତ୍ତମାନ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁଠାରେ ଦେବୀୟ ମଦର ଦେବି ଅପର ସେଠାରେ ସଦରଗ୍ରାହୀ ପ୍ରାପନ କରାଯାଏ ।

୨ୟ । ସଦରର କରଣର କରଣରେ ଉପମାନଙ୍କର ପ୍ରାଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରାଯାଏ ଓ ସେ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମଦ ଯେଉଁଠାରେ ଖୁବ୍ ବଳୀ ଦେବ, ସଦର ମଧ୍ୟରେ ସେ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ପ୍ରାଣ ନିବନ୍ଧକ ସମ୍ପର୍କରେ ସଂଗ୍ରହ ଅବଲମ୍ବନ କରାଯାଏ ।

୩ୟ । ପ୍ରତି ଲିପିରେ ଖୋଲଭାଷୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବା ମଦର ପରମାଣ ସାଧି କରାଯାଉ ଓ ଉପମାନେ ତାହାର କିଛି ଓ ଶୁଭ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ଲିପିପତ୍ର ଦେବର ଅବସ୍ଥା ବିବେଚନାରେ ଯେତେ କମ ମଧ୍ୟରେ ବଳୀ କରାଯାଏ ଯାଏ ତାହାର ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ଅବଶ୍ୟକ ଉପରେ ନିୟମରେ ସେପରି ମଦ ବଳୀ ନ ହୁଏ ତାହା ଦେଖିବା ଉଚିତ ।

କମିଶନଙ୍କ ପ୍ରଥମ ପ୍ରସ୍ତାବ ଶେଷରେ ସାହେବ ଅନୁମୋଦନ କରି ସମ୍ପା ସମ୍ପର୍କ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରାଣରେ ସଦରଗ୍ରାହୀ ପ୍ରାପନର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି । ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରସ୍ତାବ ପରେ ଶେଷ ଲିପି ସାହେବ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ କୌଣସି ସାଧାରଣ ନିୟମ କରାଯାଏ ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ତଥାପି ଏ ପ୍ରସ୍ତାବର ମନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଅନୁମୋଦନ କରି ଦେବି ଯେ ଖୁବ୍ ମଦ ବଳୀ ଦେବାର ଦୋରର ପ୍ରାଣ ନିବନ୍ଧକ ବିଷୟରେ ନିଶ୍ଚିତପ୍ରାଣ କମିଶନ ଓ ଅନ୍ୟ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ବିଭାଗୀୟମାନଙ୍କ ପରମାଣ ଅପେକ୍ଷା କରାଯିବ ତୁଳ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବ ସମ୍ପର୍କ ବିଶେଷ ସଂଗ୍ରହ ଅବଲମ୍ବନ କରାଯାଏ ଦେବ ଓ ଯେଉଁ ପ୍ରାଣରେ ସଦର ଗ୍ରାହୀ ଦେବ ସେହି ପ୍ରାଣମାନଙ୍କରେ କମିଶନର ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରକାଶିତ ସମ୍ପା କରାଯାଏ ବୋର୍ଡକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଅଛନ୍ତି ଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମଦର ଦୋରର ସମ୍ପା ଯେତେଦୂର ସମ୍ପର୍କ ନିୟମ କରିବା ଅବଶ୍ୟକ ଓ ପ୍ରାଣ ନିବନ୍ଧକ ପରେ ସଂଗ୍ରହ ଅବଲମ୍ବନ କରିବାକୁ ଦେବ ବୁକି ଉପରେ ଦେଲେ ଦୋରାନ ବନ କରାଯାଏ ଦେବ ଏବଂ ବାରବର୍ଷ ଓ ନିୟମିତ ସମ୍ପା ବାଲକମାନଙ୍କୁ ମଦ ବିଭାଗ କରିବା ଅତି ନିଷିଦ୍ଧ ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ବିଭାଗ କଲେ ବିଭେଦର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦେବ ଦେବ ଏହି ପରି ଅଭିମତ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ।

କମିଶନଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ଶୁଣିବ ଯେ ଅତି ସୁନ୍ଦର ଉପରେ ସଦେବ ନାହିଁ ମାତ୍ର ସେ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର କରଣକୁ ଗଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ ଲିପି ଦେବାର ସମ୍ପାକଳା । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅନେକ ଲିପି ଉକ୍ତ ଅନୁମୋଦାୟ ଦୋର ଦେବକ ପରମାଣ ସମ୍ପର୍କ କାର୍ଯ୍ୟରୁ କରିଅଛନ୍ତି ପରମାଣରେ ସେ ଫଳ ଭଲ ଦେବ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଅନୁମୋଦନ କରୁ ଏଥି ସଙ୍ଗେ ଅବକାଶ ଅନୁମୋଦନର ସାଧନ-

ଦୋଷପୁତ୍ର ଦେବେଇ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ବରଦା ଉପର ।
 ହୁ ଦେଲେ ଏମାନଙ୍କ ଯୋଗେ ଗବସ୍ତି-
 ଯେତେ ଶକ୍ତିପୁତ୍ର ଦେଉଅଛନ୍ତି ବସ୍ତିର
 ଶକ୍ତିର ଦୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ବରଦା କରୁଁ
 ଗବସ୍ତିମେଣ୍ଡ ପରାଶାମଳକୁ ଯେଉଁ ରୁଦ୍ଧ ଅନେକ
 କାଳ ଚକ୍ଷୁ କରିବେ ନାହିଁ । ଲୋକକର ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ
 ଓ ଚରୁତ୍ର ସଙ୍ଗେ ଏ ବରଦା ଗରୁଡ଼ ସମ୍ପଦ
 ଲହୁଅଛି ସବୁଠାରେ ଯେତେ ଶାସ୍ତ୍ର ଗବସ୍ତିମେଣ୍ଡ
 ଏ ବରଦାୟ ଦୋଷ ନିବାରଣ କରିବାକୁ
 ସମ୍ପର୍କୀୟ ଦେବେ ଚେତେ ବଳ ।

ସମାଲୋଚନା ।

ସମାଲୋଚନା—ଜାନ୍ତୁର ଶାସନକ୍ରମ ସାଧୁର
 ହର୍ଷିତ ପ୍ରଣୀତ । ପୁସ୍ତକଖଣ୍ଡିତ ପୋଥିକ
 ମାର୍ଗରେ ପୁସ୍ତକଖଣ୍ଡରେ ସମସ୍ତ ଦୋଇଅଛି ।
 ମୂଲ୍ୟ ଟଙ୍କା/ଅଣା ମାତ୍ର । ମୂଲ୍ୟ ଅଧିକ ଦୋଇ
 ନ ଥିଲେପୈ ଅତି କିଛି ନ୍ୟୁନ ଦୋଇଥିଲେ
 ବଳ ଦୋଇଥାନ୍ତା । ବାଳକମାନଙ୍କ ପଠନୋ-
 ପଯୋଗୀ କରିବା ପୁସ୍ତକର ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ଅଟଇ । ପ୍ରଜ୍ଞବାର ଅତି ସମୃଦ୍ଧବୀର ନିଜ-
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସଫଳ କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା ପାଇ-
 ଥିବାର ପୁସ୍ତକପାଠରୁ ପ୍ରଜ୍ଞାସମାଜ ଦେଉଅଛି
 ଏବଂ ସେହିଁ ବସ୍ତୁମାନ ଅଲୋଚନା
 କରିଅଛନ୍ତି ତାହା ଯେ କେବଳ ପୁଲ୍ଲମାନଙ୍କ
 ବାଳକମାନଙ୍କର ଜାଣିବା ଅବଶ୍ୟକ ତାହା
 ନୁହେଁ ବରଂ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଭାବେ ସମସ୍ତଙ୍କର ତାହା
 ପାଠ କରିବା ନିତ୍ୟ ଅବଶ୍ୟକ । ପ୍ରଜ୍ଞବାର
 ଯେଉଁ ବସ୍ତୁମାନ ଅପଣା-ପୁସ୍ତକରେ ସିଦ୍ଧିପୁ-
 କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା ଯେଉଁ ଏକ ପ୍ରକାର ସୂକ୍ଷ୍ମ
 ରଚନା ଦୋଇପାରେ ତଥାପି ଏହି ଉପପୁସ୍ତକ-
 ରେ ଯେଉଁ ସମସାମ୍ପରେ ଏସରି ଦେବ
 ବସ୍ତୁମାନଙ୍କର ତର୍କି ବସ୍ତୁମାନଙ୍କରେ
 ପ୍ରଜ୍ଞବାର ତାହା ସର୍ବାସାଧ୍ୟ କରିବାକୁ ଚିତ୍ତି କରି
 ନାହାନ୍ତି । ଅନୁମାନେ ଅବା କରୁଁ ବ ଏହି
 ପୁସ୍ତକ କ ବାଳକ କ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଭାବେ ସମସ୍ତେ
 ଶୁଣିବ ଏହି କରିବେ । ଏଠାର ଅଧ୍ୟାପକ
 କ କରୁଁ ପୁସ୍ତକସବୁ ଦେଖିଲେ ସାପ କ ବାସ
 ବସ୍ତୁରେ ଶାଖରେ ନ ପରି ସର୍ବାଦା ସମସ୍ତଙ୍କ
 ଅନୁଦା ଦୋଷ ଦେଇ ଉପେକ୍ଷା କରିନ୍ତି, ଏ-
 ପୁସ୍ତକ ସେମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଉପଯୋଗୀ ଦୋଇ-
 ଅଛି । ସମ୍ବନ୍ଧ-ରକ୍ଷା-ସମ୍ପର୍କୀୟ ପୁସ୍ତକମାନ
 ଯେତେ ଦୋଷସମ୍ପନ୍ନ ହୁଅନ୍ତେ ତେତେ ବଳ ।
 ଏ ପୁସ୍ତକର ଜାଣା ହାନିରେ ଅନେକ ପ୍ରକାର

ଦୋଷ ଦେଖି ଅନୁମାନେ ଦୁଃଖିତ ଦୋଇ-
 ଅଛି । ସେହି ଦୋଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଲଗ
 ସ୍ଵରୂପ ଅନୁମାନେ କେତେକ ଗୋଟି ପ୍ରକାର
 କରିବୁଁ କରିବା କରୁଁ ପ୍ରଜ୍ଞବାର ସେ ସମସ୍ତ
 ଦୋଷ ଅପସାରିତ କରିବା କାରଣ ସମ୍ପର୍କୀୟ
 ଦେବେ ।

ପ୍ରଥମଟା—ବସ୍ତୁକରଣ, ପ୍ରଜ୍ଞବାର ପୁସ୍ତ-
 କରଣ ବସ୍ତୁମାନଙ୍କୁ ବରୁଣ କରିବାରୁ ବସ୍ତୁ
 ସମସ୍ତ ଦୋଇ ନାହାନ୍ତି । ଯଥା; ଲବ୍ୟ ଦର୍ମ ।
 କି ଦର୍ମ କଲେ ଲବ୍ୟ ଦର୍ମ ହୁଏ ସେହି
 ବରୁଣକୁ ଲବ୍ୟ ଦର୍ମ କଲେ ଲବ୍ୟ ଦର୍ମରେ ସେହି
 ବସ୍ତୁମାନଙ୍କରେ ଯାହା ଲେଖା ଅବଶ୍ୟକ
 ଲେଖିଥିଲେ ବଳ ଦୋଇଥାନ୍ତା ଓ ସବୁକରେ
 ବୁଝା ଯାଇଥାନ୍ତା ।

ଦ୍ଵିତୀୟଟା—ବସ୍ତୁ ନିବାରଣ । ପ୍ରଜ୍ଞ-
 ବାର ଅନେକ ସ୍ଥଳରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରିଅ-
 ଛନ୍ତି ଯେ ଏପରି ଦାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଉଚ୍ଚିତ
 ସେନ ଜଣାଏ । ମାତ୍ର ସେନ ଦେବାର
 ତାରିଖ କ ଏକ ଉଚ୍ଚିତ ସେନ କ ପଦାର୍ଥ
 ତାହା ବୁଝାଇ ନାହାନ୍ତି ।

ତୃତୀୟଟା—ବସ୍ତୁଲୋଚନା ସମ୍ବନ୍ଧ-
 ରକ୍ଷାରେ ବସ୍ତୁ-କରଣ କ ପଦା ପ୍ର-
 ଧାନ-ବସ୍ତୁ ଅଟଇ ତାହା ବୁଝାଇବାକୁ
 ସାଲପ୍ରଜ୍ଞବାର ବଡ଼ ବଳବରରେ ପଡ଼ିଥିବାର
 ଦେଖାଯାଏ । ଏକସ୍ତୁରେ ସେ ତାହା ବୁଝାଇ
 ଅଛନ୍ତି ତାହା କ ବୁଝାଇବାଠାରୁ ମନ ଅଟେ ।
 ପ୍ରଜ୍ଞବାର ଅହାର ସମ୍ପର୍କରେ କେତେ ଗୋଟି
 ଚକ୍ରମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି । ଉଦ୍ଧରୁ ଦୁଇ-
 ଗୋଟି ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୋଇଥିବାର ଜଣାଯାଏ । ଯଥା
 —“ଅନିତା ସତ୍ତ୍ଵେ କେବେଦୈ ଦୌଶପି
 ପଦାର୍ଥ ଶାନ୍ତକ କାହିଁ” ଶୁଣି ଶାନ୍ତକକୁ
 ସେନିର ଦେବେ ଲଜା କଲେଟକ ?” “ଯାହା
 ବୁମ୍ବୁକୁ ବୁଲି କ ଲାଗେ ତାହା ପରଲୋକ କର”
 ଚକ୍ରମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କେତେକ ପଦାର୍ଥ ପିତା
 ଅଥଚ ଉପକାରକ ଏମାନ ପରଲୋକ ହିତ ?
ଚତୁର୍ଥଟା—ଗୁଣାଦୋଷ । ପ୍ରଜ୍ଞବାର କଣେ
 କହା ଓଜସ୍ଵା । ତାହାଙ୍କ ପୁସ୍ତକରେ ଦୋଷ-
 ଗୁଣାର ଦୁଇବିଧା ଦେଖିବାରେ ପ୍ରକୃତ କଷ୍ଟ
 ବୋଧ ହୁଏ । ସେ ଓଜସ୍ଵାଗୁଣ ଓ ଅଜ୍ଞାନିୟ
 ଗୁଣାର ଭାବିତମ ଓ ଗୁଣାର ବ୍ୟବହାର ପ୍ରକ-
 ଲେଖନୀ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ନିମେଷ କରି ନାହାନ୍ତି ।
 ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ କେତେକ ଗୋଟି ଦେବେ

ଶା ଗୁଣାର ପଦ ଓ ବାକ୍ୟ ଚକ୍ରରେ ଉକ୍ତ
 ଦେଇ ଯଥା—

କେତେକ, ବଦଳା, କେତେକ ବସ୍ତୁ
 ନ ଥାଏ, ବଜ୍ର, ଅନିତା ସତ୍ତ୍ଵେ, ମାଲ୍ୟ ଖାନ୍ତ,
 ଦେଉନା ତାହୁଁ, ସନ୍ତାମତସେନା, ବଦ
 (ଦୋଷ ?) ଉଦାହର ।

ପ୍ରଜ୍ଞବାରଙ୍କ ଏପରି ପୁସ୍ତକ ରଚନାର
 ଏହା ପ୍ରଥମ ଉଦ୍ୟମ । ଅନୁମାନେ ସାଧା-
 ରଖିବ ସାଧୁମୁଦ୍ରେସରେ ଉପରଲିଖିତ ଦୋ-
 ଶ୍ୟ ଦୋଷ କେତେକ ଦେବୁ । ପ୍ରଜ୍ଞବାର
 ସ୍ଥାନରେ ସେହିପରି ଦୋଷମତ ଥିବା ଦେବୁ
 ଏପରି ପ୍ରକାରେ ପ୍ରଜ୍ଞବାର ଦେବ ପ୍ରକାର
 ଦେବିତ ଦୋଇ ଯାଇଅଛି । ବରଦା କରୁଁ ପ୍ରଜ୍ଞ-
 ବାର ଏପରିକି ନିରୁଦ୍ଧ ହୁଏ ନ ଦୋଇ ଉକ୍ତ ଦୋ-
 ଶମାନ ନିରକରଣପୁସ୍ତକ ପୁସ୍ତକରୁ ଅଧିକରଣ
 ସାଧାରଣ ବ୍ୟବହାରପ୍ରଯୋଗୀ କରିବାଠି ଏହି
 ପରି ଅନାବଶ୍ୟକପୁସ୍ତକମାନ ପ୍ରକାର କରିବାକୁ
 ସମ୍ପର୍କୀୟ ଦେବେ । ସେ ଲୋକ ଶିକ୍ଷିତ ଜାତିର
 ଏକ ଛୋଟ ସାଧ୍ୟ କ ଦେଲେ ତାଙ୍କର ପ୍ରଜ୍ଞ ସେ
 ଅବଲୋକୀୟ ଏକ ସ ରକାନ୍ ଦେବ ଦୋଇ
 ବାହୁନ୍ୟ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଅନୁମାନଙ୍କ ବରଦେବ ଶାସ୍ତ୍ର ବଦ ସାପ୍ତାହିକ ଉଦ-
 ନାସର ଅନୁପ୍ରଦୁ କୁଣ୍ଡଳ ଗ୍ରାଣ୍ଠୀର ବଦ ଅଗ୍ର ମଧୁ ଦେଲେ
 ଅଲମି ଯେ ମାତ୍ର ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହିକରେ ଏକଲକ୍ଷ ପ୍ରଣାମ କର
 ଦେବେ ବରଦ ଦେବେ ।

ଏକ ସାମବାଦ ଓ ମନୋବାଦ ଯାତାକାତେ ଦୋ-
 ରୁଇ ଚେ ବଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶାସ୍ତ୍ରକର ଶାସ୍ତ୍ର ସହକା ଦୋ-
 ଶ୍ୟ ଓ ଦେବରେ ଅବଦୁ ଗ୍ରାଣ୍ଠ ଅନୁପ୍ରଦ ଦେବ । ଏଠା
 ଦୁର୍ଦ୍ଦି ଦୁର୍ଦ୍ଦି ଏହି ଆଦ ଏକ ଦାଠା ଅଗାଧର ଅଟେ ।

ଏଠା କେତେକ ସ୍ଵର ଓ ସର୍ବୋତ୍ତମ ବଡ଼ ଦାଠା
 ଶାସ୍ତ୍ରାବଦ୍ୟ ସକାତେ ଅଦାମି କୁମାର ଦାଠା ସକ ସର୍ବ-
 ଗ୍ର ବଦ ଦୋଇଅଛି । ବରଦ ଦାଠାରେ ଦେବଦା
 କଲେଟ ମଧ୍ୟ ଶୋଭେ ।

ଦାଠାବଦ୍ୟରେ ଉପରରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦେବଦା ବରଦ-
 ଦେ ଦାଠା ଦିନି ପଦ୍ୟରୁ ଦର୍ଶି ଚକ୍ଷୁରେ ଦୋ କାଠା
 ଦେବ ପଦ୍ୟର ଶାସ୍ତ୍ର ଦୋଇଦାଦ ସର୍ବୋତ୍ତମ ଦର୍ଦ୍ଦି
 ଏକାକର ମଧୁର ଦାଠାବଦ୍ୟରେ କାଠା ଦ ଦେବିତ
 ଦେଉଅଛନ୍ତି ଏକ କାଠା ପକ୍ଷର ଚକ୍ରା ଚକାମ ମନ ।
 ବରଦ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ଦୋଇଦା ଦୈନାନ୍ତର ଶାସ୍ତ୍ର ବଦ ଦ ଦୋ-
 ଦେବି ଏ ଦୈନାନ୍ତର ଶାସ୍ତ୍ର ଦେବେ ଦେବ ଦୋ-
 ଦେବେ ଦୋ ।

ମଦାଠା ପଦ୍ୟରେ ବରଦ ଦେବ ଦୋଇ ଦାଠା
 ସାପ୍ତାହିକ ବଦ-ଦାଠା ଦେବେ ଦାଠାଦୋଇରେ ବଦାଠା
 ଅଧିକ ବଦ୍ୟ ଦେବେ ।

141

52

142

ଅଭିମତ ।

ଈଶ୍ଵରପୂଜାର୍ଚ୍ଚନା ଓ ୨ ଉପାଦେୟ ସ୍ଵର୍ଗ ୧୮୮୨ ମସିହା

କଟକ ମିଶ୍ଵରପାଠଶାଳା ।

ବିକ୍ରୟ ନାମା

ଯେହେତୁ ଏହି ମିଶ୍ଵରପାଠଶାଳା ଇଲକାଳ ପୁସ୍ତକ ସଂଗ୍ରହୀତ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ମତ୍ତମତ ଲମ୍ବକ୍ଷେତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ମଣ ପଥର ଓ କାଳିକାପୁର ଲକ୍ଷ୍ମଣ କର ସିଦ୍ଧାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ଅଭୀକ୍ଷା ଏହାକାର ସମସ୍ତ ସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେଖାଇଥିବୁ କି ଯେ କେହି ଇଚ୍ଛା ପଥରମାନ ଚଳାଇଣିତ ସଂଗ୍ରହୀତକରେ ଚଳାଇଣିତ ସର୍ତ୍ତ ମାତ୍ରେ ଦେବାପାଇଁ କାଳିକାପୁର ଲକ୍ଷ୍ମଣ କରୁଥିବେ ସେମାନେ ଚଳାଇ ଅପେକ୍ଷା ମାତ୍ର ଓ ୧୦ ଉପାଦେୟ ଅମୁ ନିକଟରେ ଦରଖାସ୍ତ କରନ୍ତେ ।

ସର୍ତ୍ତ

୧ । ଚଳାଇଣିତ ସଂଗ୍ରହୀତକରେ ଯେଉଁ ପୁସ୍ତକରେ ଯେତେ ଉପର ପଥର ଦରକାର ତାହା ଦେବେ ଯେତେବେଳେ ଦେବାକୁ ପାଇବ ଲାଭା ନେଣିବ ।

୨ । ଦରଖାସ୍ତମାନ ବନଳକାମୀରେ ଦେବାକୁ ଦେବ ଓ ଉପରେ ଉକ୍ତକ୍ଷେତ୍ରରେ ଦୋଇ ନେଣିବ ।

୩ । ସକ୍ଷମ ମୁଗାଲ ପଥର ସେଣିତ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ପଥର ପ୍ରଦାନ ଦେବ ନାହିଁ ।

୪ । ପଥରମାନ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଗ୍ରହୀତକରେ ଅସନ୍ନା ମତ୍ର ମାତ୍ର ଓ ୧୫ ଉପାଦେୟ ଚଳମାତ୍ର ଓ ୧୫ ଉପାଦେୟ ଅମତ୍ରାମ କର ଦେବାମ ଗାତ କର ଦେବାକୁ ଦେବ ।

୫ । ଉପାଦେୟ ଦରକାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶ୍ରେଣୀ ପଥର ଏତେ ସହ ଦେବ ୧୫ ଉପାଦେୟ ଦରକା ଓ ୧୫ ଉପାଦେୟ ଦେବ ନାହିଁ ।

୬ । ଉପାଦେୟ ଦରକା ଯେତେ ଏଥି ପାମିଲ ଦେବ ନାହିଁ । କଳ୍ପକର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଦେବାବସ୍ତୁ ଦେଖିବ ।

୭ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗଦା ୧୨-୬୫୫
 X ୧-୬-୫୦ ଉପାଦେୟ ଫୁଟ ଦାମ ୨୫
 ଦୋଇ ୧୦୦ ଉପାଦେୟ ଫୁଟ ଦେବ ।

ଉପାଦେୟ ସଂଗ୍ରହ ।

କୋଳାସଂଗ୍ରହ	ଫୁ ୫୦୦୪
ପିଠାପୁର	ଫୁ ୫୧୧୭
ମାକ୍ଷୁଦକାର	ଫୁ ୫୦୭
ଦାକ୍ଷକାର	ଫୁ ୫୫୮୫
ମାନସି-ଦୃଷାଟଣା	ଫୁ ୧୮୫
ଗଣେଶମନ୍ଦିର	ଫୁ ୧୭୧୦
ଅଲମ୍ବନଦକାର	ଫୁ ୨୦୦୮
କଳକାକୁ ଗତି	ଫୁ ୪୦୭
କଟକଗ୍ରା	ଫୁ ୧୫୫୦୦
ନଅସତ୍ତକ ଛପ	ଫୁ ୧୦୦୨
ଓଡ଼ିଆଦ୍ଵାର	ଫୁ ୨୨୪୦
ଭାରତୀୟ	ଫୁ ୨୭୫୫
ଦାକ୍ଷକାର	ଫୁ ୫୮୮୫
ପ୍ରତ୍ୟେକକାର	ଫୁ ୨୧୭୧
ଗଣେଶ ପାଟ	ଫୁ ୫୫୭
ସଦରପୁସ୍ତା	ଫୁ ୮୧୦୫
ମେନେଟ୍ଟ ସଂଗ୍ରହ	ଫୁ ୫୮୮
ପୁସ୍ତକଟ	ଫୁ ୫୧୪୨
କୋଳକ	ଫୁ ୧୧୧୦
ମଙ୍ଗଳାଗାମ	ଫୁ ୨୫୨୭
ଦାକ୍ଷକାର	ଫୁ ୨୦୭୧
ଅଦଲକ	ଫୁ ୨୧୫୦

ମୁଦ୍ରିକ ଫୁ ୨୫୭୪୧

ଟା ୧୦୦୭ ୧୦୦ ।

ସ୍ଵରାଜ୍ୟ ସେମାନେ ପ୍ରକୃତ ଦେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ । ଏଣୁକରି ଅବେଦ-ପତ୍ରରେ ପିପାଦାଖଳ ଓ ପଶ୍ୟା ଗୁହ୍ୟତା ଦେବାର ଚାହିଦା ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଦେବା କାରଣ ପ୍ରାର୍ଥନା ଦୋଇଅଛି ।—ଅନୁମାନକ ବିବେଚନାରେ ଏ ଅପତ୍ତି ସ୍ଵୀକୃତ୍ୟୁ ଅଟଇ ଏବଂ ତତ୍ପରା ବରୁ ଦାନକୋଟି ଏଥିର ବହୁତ ବସ୍ତୁର କରିବେ ।

ପ୍ରୋବୋକ୍ସମାର୍ସେଲ ଇଂରାଜସମରଣକାର ଏବଂ ଅପତ୍ତ ଅଧ୍ୟାୟ ଅଭିନୟ କରି ଚିତ୍ରକାଳ-କଳିତ୍ଵ ଇଂରାଜକାର୍ତ୍ତି ଜଗତରେ ଗୋଷଣା କରମରେ । ବୁଦ୍ଧଦେଶ ଜୟ ଦେଲ ରାଜ୍ୟରୁ ଯେଉଁସବୁ ଲେକନର ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ଦେଲ ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ପ୍ରଳରେ ଅମରଣରେ ଏକ ଶେଷ ଦେଖାଇ ପ୍ରୋବୋକ୍ସମାର୍ସେଲ ସେମାନଙ୍କର ଫକ୍ତପାତ କେଇଥିଲେ । ଗୁରୁତ୍ଵ ସମୁଦାୟ ସମ୍ପାଦକ ଏଥିର ଗୋର ପ୍ରକାଶକ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସବକାରେ ଏ ବିଷୟ ବଲତ ପାଲିୟାମେଥରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେଲ । ପ୍ରୋବୋକ୍ସମାର୍ସେଲଙ୍କ ଅତରଣ ଏବଂକାଳେ ଗୋର ମାତ୍ରକରୁକ୍ ସ୍ଵଗାରୁ ବରୁର କାରଣ ତାହାର ଦୋଷମାର୍ସେଲ ଅର୍ଥାତ୍ଵ ସୈନିକ ବରୁରଦାଲ-ରକୁ ସ୍ଵପତ୍ତି କରୁମଲ । ଅନେମାନେ ଅବଗତ ଦେଲ୍ ଯେ ପ୍ରୋବୋକ୍ସମାର୍ସେଲ ସେରୁପ ଘଣ୍ଟିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବାର ପ୍ରମାଣ ଦୋଇଥିବା ସ୍ଥିରେ ଅଜ୍ଞାନ ନବଜନ ସେ ଏରୁପ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବାରୁ ମୁଗ୍ଧିତ କରୁଅଛନ୍ତି ।—ଅର୍ଥତ୍ଵ ବରୁର । ବସ୍ତୁତତ୍ଵେ ପ୍ରୋବୋକ୍ସମାର୍ସେଲଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରକାଶକପ୍ରକର ଅନୁମାନକ ପ୍ରକାଶକର ଏବଂ ଲିପି କର୍ତ୍ତୃମାନ ସମ୍ପାଦକସମାଜର ପ୍ରକାଶିତ ଦୋ-ଅଛି ।—ଏତଦ୍ଵ ଚେଇ ।

ସରକାର-ବର୍ତ୍ତମାନକର ମାର୍ଚ୍ଚମାସର ଦରମାଦାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ନିୟମନୁସାରେ ଲନକମ୍ ଟାକ୍ସ ବଟା ଦେବା ଯେ ଏକାନ୍ତ ଅନ୍ୟାୟ ତାହା ଅନେମାନେ ପୂର୍ବରୁ କହୁ ଅପୁର୍ଣ୍ଣ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନୁମାନକର ଅତ୍ରବୋ-କେଟ କେନେରଲ ଏ ବିଷୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେ-ଣ୍ଟରେ ଅପତ୍ତି କରୁଥିବାର ସମ୍ଭବ ମିଳଇ । ଅତ୍ରବୋକେଟ କେନେରଲ କହନ୍ତି ଯେ ଲନକମ୍ ଟାକ୍ସ ଅଭିନୀୟାରେ ମାର୍ଚ୍ଚମାସର ଦରମାଦାରୁ କଦମି ଟାକ୍ସ ନିଅନ୍ତାନ ନ ପାରେ

ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକ ନିୟମ ଅନୁର ବହୁତ୍ଵ ଦ ଦୋଇଅଛି ।—ପ୍ରକୃତରେ ମାର୍ଚ୍ଚମାସର ଦେନେ-ର ଲନକମ୍ ଟାକ୍ସ ନିଅନ୍ତାନିତାଦ୍ଵା ଅଭ-ଟି ଅପ୍ରେଲମାସ ତା ୧ ଶିଖରୁ ନ ଚଳ ଫଳରେ ଚର୍ଚ୍ଚା ମା ୧ ସରୁ ପ୍ରଚଳିତ ଦେଲ । କୋଞ୍ଚା-ନିକାଗଜର ମୁଖ ଖାରୁସିକ ଅର୍ଥାତ୍ଵ ଚୁର ଏବଂ ଦେମ୍ବରମାସରେ ମିଳିବାର ନିୟମ ଅଛି । ପ୍ରତ-ରା କୁରୁପ୍ରେର ଟିକାରୁ ଲନକମ୍ ଟାକ୍ସ ନିଅ ଗଲେ ସେପ୍ରକେ ଅଭ-ଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମା ୧ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଚଳିତ ଦୋ-ପିତା ସଙ୍ଗେ ସମାନ ପତ୍ତୁଅଛି । ଯେଉଁଠାରେ କାହାର ଅପ୍ରେଲମାସ-ପୂର୍ବରୁ ମା ୩୦ ସର ବେତନ ବା ଯେଲସର ରହି ଯାଇଅଛି ସେ ପ୍ରକେ ମଧ୍ୟ ଏହପର ଫଳ ଦୋଇ ଯାଇଅଛି । ଅତ୍ରବୋକେଟ କେନେରଲ ସାଦେବକ ଅପତ୍ତି କରୁଥିବେ ନିଷ୍ଠି ପାଇବ ବସ୍ତୁ ଜଣା ଯାଇ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଟାକ୍ସ-ଦ୍ଵାରା ଅନେକଗୁଣିଏ ଟିକା କାଟିଲେ ଚିତ୍ତରୁ ଯେ ତାହା ଫେରି ଦେବାହଳ ନିଷ୍ଠି କରନ୍ତେ ଏହା ଅନୁମାନକ ମଳକୁ ଅପ ନାହିଁ । ଗବର୍ଣ୍ଣ-ମେଣ୍ଟକର ଟ୍ରି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବୁଝନ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ହିରାହିତ ଶୋଭାପାଏ ତୁମେଅ-ମ ବଜାର କହୁଲେ ଚର୍ଚ୍ଚିରେ ଫଳ କି ଅଛି ? ଏଥିର ଚାପୁର୍ଯ୍ୟ ଏହ ସେ ପୂର୍ଣ୍ଣରୁ ନିଷ୍ଠା ନାହିଁ କି ବଡ଼ଲେକକୁ ଚିତ୍ତର ନାହିଁ ।

ପ୍ରାଣୀ ସମ୍ବଳନ ।
ଅଧିକ ଦେଲ କରକରାଠାରେ ଦେବ-ଲ ନାସନେଲ ଲଗ (ବର୍ତ୍ତାୟ ଗାଜୟ-ସମ୍ବଳନ) ନାମକ ଗୋଟିଏ ସର ପ୍ରକୃତ ଦୋଇଥିବାର ସମ୍ଭବ ମିଳଇ । ଏଦେଶର ଗାସକାର୍ଯ୍ୟରେ ବଲତ ପ୍ରାୟ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ପ୍ରତ-କ୍ଷ ପ୍ରକାଶୀ ତନାକା ଏଥିର ଉଦ୍ଦେଷ୍ୟ ଅଟଇ ଏବଂ ସେହି ଉଦ୍ଦେଷ୍ୟ ସାଧନ କରଣାର୍ଥ ସଂଚର ଅନେକଜ କରବା ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟ ମଦାବଜା ସରୁ ଜଗତ୍ରମୋକନ ଠାରୁ ଏ ସରୁର ସରୁପତ ସରୁପ ମନୋକର ଦୋ-ଅଛି । ବାରୁ ଦୁର୍ଗାଚରଣ ଲଦା, ସାଦେବ ତବଲର ବି ବାଳକି, ମାଲକର ସାଂଘ-ମୋକନ ମୁଖୋପଧ୍ୟାୟ, କାରୁ ପୁରେନ ନାଥ ବକୋପାଧ୍ୟାୟ, ଓ ମାଲକର ଅନନମୋକନ ବସ୍ତୁତତ୍ଵ ବଡ଼ ବଡ଼ ଲେକେ ଏ ସରୁର ସମ୍ପାଦକ, ବୌଦ୍ଧିକ ଓ ମେନ୍ବର ଦୋଇ-ଅଛି । ସହ୍ୟ ସଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ ତତ୍ତ୍ଵେ ଦେବ ।

ସେରୁପ ଯୋଗ-ଲେକମାନେ ସରୁର ଯୋଗ ଦେଇ ଚର୍ଚ୍ଚିର କାର୍ଯ୍ୟକର ଗୁଦର କରୁଅଛନ୍ତି ଚର୍ଚ୍ଚିରୁ ଅବା କରପାତ ପାରେ ସେ ସରୁର କାର୍ଯ୍ୟ ସରୁରୁ ପ ସମ୍ପାଦ ଦେବ । ସମୁଦାୟ ବଜାଳା, କହାର ଓ ଓଡ଼ିଶାର ଲେକନକ ଏଥିରେ ଯୋଗ ଦେବା ଲଗର ସରୁ ଅହାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ ସରୁ ଅର୍ଚ-ପତ୍ର ବାଦାଉପତ୍ର ତାହା ଅମ୍ଭ ନା । ସରୁ କହନ୍ତି ଯେ ଇଂରାଜ ଗାସକାରୀରୁ ଥାଇ ଅନେମାନେ ଯେ ସରୁ ମୁଦକାର ପାଅନ୍ତି ଓ ପାଉଅଛି ତାହା ସରୁ ଦା ମନରେ ମିଳିତ ଅଛି ମାତ୍ର ଗାଜକାୟ ବାସକାର ଗରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ପ୍ରକାଶୀ କ ଦେଲେ ଉଚ୍ଚର ପାସ-ରୁପ । ସରୁର କାର୍ଯ୍ୟ କହାରି ସମ୍ପାଦି ଯେତେବେଳେ ଏକ ଠାଉ ସମ୍ପାଦ ଅଧ୍ୟାୟ ଲେକମାଲକଦ୍ଵାରା ଅ ଉପକଦେସନାକର ଏସଂଗୀ ଦେବାର ପ୍ର-ପୁକ୍ତ ଦେଇଅଛି ସେ ଠାରେ ଜାତ, ଧନ ଏବଂ ବିଶାଗତ ହଇଦା ଦେରୁରୁ ଗାସ-କର୍ତ୍ତମାନେ ଲେକନର ଅଧିକ ଏବଂ ଅନ୍ୟାୟ ବୁଝିପରୁ ନଦାନ୍ତି ଯେଠାରେ ସେ ରୁ ପ୍ରକାଶୀ ବିଷୟ ପ୍ରୟୋଜନ କି ସଥିରେ ସନେବ ନାହିଁ । ଅନୁମାନକର ଗାସକାର୍ତ୍ତ-ମାନେ ସେରୁପ ପ୍ରକାଶୀ ପ୍ରକେର ଦେବାର ସମୟ ଦୋଇ କାହିଁ ବୋଲି କହୁ ଅନୁ ମାନକ୍ଵ ଉଦା ପ୍ରକାଶ କରୁ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଯଦି ଅନେ-ମାନେ ସମୟେ ଏକକ ସମୟେ ଏ ଦୃଷ୍ଟିତ ଦକ୍ଷ ପରୁର କ ଦେବା କେବେ ସେ କହୁ ଉଦାର ଇଂରାଜମାତ୍ରକ ଗୋଡ଼ରେ ଅପିବ କରୁସେ । ଉକ୍ତ ପ୍ରକାଶୀ ପ୍ରକେର ଦେବାର ସମୟ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଇଥିବା ଦଥା କେଣିକ ଥାଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉଚ୍ଚର ଏବଂ ବଲତର ଗାସକ-କର୍ତ୍ତା ଏବଂ ପ୍ରକାଶକ୍ଵ ଉଦୟକ୍ଵ ସ୍ଵର୍ଥ ନିମିତ୍ତ ଏହା ନିତାନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଦୋଇ ପଡ଼ୁଅଛି । ଏବଂ ବଲତରେ ବଡ଼ ପ୍ରକାଶକବକ୍ତି-ମାନେ ଏହା ଶୀବାର କରୁଅଛନ୍ତି ଜଣେ ଲେକ ଅପବା ସରୁ ସରୁଦାସ ଯେଉଁ ମତ ବ୍ୟକ୍ତ ଦେବ ତାହାଠାରୁ ଅନେମାନେ ସମସ୍ତେ ଏବଂସିତ ଦୋଇ ଅଲେକନା କର ଚିତ୍ତରୁ ଯେଉଁ ମତ ବ୍ୟକ୍ତି କରନ୍ତି ତାହା ଅଧିକ ଅବରଣୀୟ ଦେବ । ଅତଏବ ଏହି ସରୁର ଗୁରୁକାର୍ଯ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚ ଗଳ ଧନ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷମ-

ଠାରୁ ପୁରାଣୀ ପଦ୍ୟର ସତ୍ୟର ଭାଗ ଦିଅନ୍ତୁ । ଦେଖ
 ଧର୍ମ ଏହିକର୍ମଧର ଶେଷ ଦେବ । ଗରର ଦଶି-
 ପାଣ୍ଡୁର ଗରୁଡ଼ମାଳର କମୟେ ପୁଷ୍ପଦଳୀ କଟକରେ
 (A Staging Bungalow) ଏବେବାର ପୁସ୍ତକ ଚେ-
 ରୁଅଛି । ଏହାର ଅଧିକାରୀ ଶେଷ ଦେବୀ । ଏହା ଅ-
 ଚ୍ଛନ୍ଦ ମାନଙ୍କ ସମାପ୍ତ ହୋଇ ଏ ପୁସ୍ତକ ଅଛି ।
 ଏଠାରେ ଅଚାରୁ ଏଦେଶର ଗ୍ରନ୍ଥ ଦୃଷ୍ଟିହୀନ ଅଛି
 ଯେ ଅନେକ କବିତା ଓ ସ୍ତବ୍ଧମାନ ଏବଂ କିମ୍ପା ଦେବନା
 ସ ବନ୍ଦ କବିତା ଉପରେ ଅବଶ୍ୟକ ଅଛି ।

ସମ୍ପ୍ରଦେଶର ପ୍ରଭ ।

ଶ୍ରୀମାତା । ପ୍ରଦେଶର ପ୍ରଭାବର
 ଉପରେ ପ୍ରଭାବର ପ୍ରଭାବ । ସାଧାରଣ
 ପ୍ରଭାବରେ ପ୍ରଭାବର ମାତ୍ର ଦେଖ
 ପ୍ରଭାବରେ ନାହିଁ ।

କଟକ ସେ ସମୟର ଶୁଭକାରୀ । ଅଚଳିତ
 ଦକ୍ଷିଣ ପଦ ପ୍ରକାଶ କୁଅନ ନାହିଁ ।

ପ୍ରେମର ପଦ ।

ପ୍ରେମର ପଦର ମନୋମତ କମଳେ ଅମ୍ବେ-
 ମଳେ ଦାସୀ ନୋହିଁ ।

ଶ୍ରୀମତୁ ଉତ୍କଳପାଠିନୀ ସମ୍ପାଦକ
 ମଦ୍ୟାସୁ ସମାପ୍ତେଷୁ
 ସରକାରୀ ନିବେଦନ ଫଳ

ମଦ୍ୟାସୁ !

ଏହି ମଦ୍ୟାସୁ କେତେକ କଷ୍ଟ ଅପଣକ
 ଜଗତ୍ୟାସିନୀ ପରିବାର ଏକ ଦୋଷେ ସୁନି
 ଦେଇ ଚିରକାୟର କରକା ଦେବେ । ଅମ୍ବ-
 ମନର ଉତ୍କଳଦେଶାଭିମାନ ଶ୍ରୀମତୁ
 ଶ୍ରୀମତୁ ବାବୁ ବଳରାମ ମଦ୍ୟାସୁ; ଉତ୍କଳାପୁ-
 ମାନଙ୍କର ପିତାଶତ୍ରୁ ହିତାଶ୍ରୟମାନଙ୍କର କୁମ-
 ହରାରେ ଯାହା ସେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଭବ ଦୋଷ-
 ସ୍ଥିରେ ଯାହାକୁ ନିମନ୍ତପଦ୍ୟ, କଳାମର
 ସେସର ଅସିଷ୍ଟୁର ଏକଥା ଶ୍ରୀମତୁ କୁସଂ
 ସାବେବ ମଦ୍ୟାସୁ ସମ୍ପାଦକ ମୁଖରେ କାଳୀ
 ଲବଳ ଗଢ଼ାମ ମାନପ୍ରଦେଶର ବଦ୍ୟାକରକା-
 ପ୍ରସରଣେଶ୍ରେଣୀପଦ୍ୟେ ଚିତ୍ରମାସ

ଉପରେ ମଦ୍ୟାସୁ କରପଠନ୍ତୁ । ସମ୍ପା-
 ଦାବୁକର ମାସିକ ଦରମା ୫ ୪୦
 ଦୈନିକ ଏକଟଙ୍କା, ଦୋଷଦୁଏ
 ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରୀ ଦେବୀକୁ ଦୁରସା ଏହି
 ସାବେବମଦ୍ୟାସୁ ବାବାଙ୍କ ଚିତ୍ରୋ-
 ମୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମଦ୍ୟାସୁ କରପାଠନ୍ତୁ ।
 କଟକ, ଦାଲହୋଇ, ଗଡ଼ଜାତ ମାତ୍ର
 ଦେଶରେକାନ୍ତରୀର କପୁସ୍ତକ, ମ

କୃତ୍ରିମ ଉତ୍କଳଗଣ, ଶ୍ରୀମତୁ, ସମ୍ପାଦକ,
 କଳାକୃତି ଏବଂ କପୁର ପ୍ରଭୃତି ଓଡ଼ିଆମାନେ
 ସାବେବ ମଦ୍ୟାସୁଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେବାକୁ
 ଅଭ୍ୟାତପଣ । ଗଣ ।

ରସଲକ୍ଷଣା । } ଅପଣକର ଅନୁଭବାଚାରୀ
 ମଦ୍ୟାସୁ } ଶ୍ରୀମତୁର କୃପାଠୀ ଶ୍ରୀ
 ମଦ୍ୟାସୁ } ବାଳକାସୁର ବିଷୟ

ମଦ୍ୟାସୁ !
 ନିମ୍ନଲିଖିତ କେତେକ ପାଠିକ ଦେଖି ଧନ
 କର ଅପଣକ କଷ୍ଟର ପଠିକାରେ ମୁଦ୍ରଣ କ-
 ରୁ ଉପାଦାନ କରନ୍ତୁ ଦେବେ ।

କେତେକ ପଦ୍ୟର ଉତ୍କଳ ପାଠିକାରେ
 ଗାଠ କପୁରୁ କେତେ ପ୍ରତିଭେଦୀ କୁସୁ-
 ଥିବା ଉତ୍କଳ କୁମି ପୁସ୍ତକ ଅର୍ଥାତ୍ ବଙ୍ଗଳା-
 ରେ ମସିହବା ମାତ୍ରାଜରେ ମିଶିଥିବା ଓ ମଧ୍ୟ
 ପ୍ରଦେଶରେ ମିଶିଥିବା ପ୍ରଦେଶ କୁଟଳ ଏକ-
 ହିତ କର ଓ ଏକ ପଦ୍ୟକୁ କରଦେଇ
 ସମଗ୍ର ରାଜ୍ୟ ଓ ଅନ୍ୟ ଓଡ଼ିଆ ମାନଙ୍କୁ ଏ-
 କଥା ଓ ଏକପିଆରେ ପରପାଳକ କରଦିବ
 ବୋଲି, ମତ୍ର ଉତ୍କଳ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଅମ୍ବ ଓ
 ଓଡ଼ିଆ ମାନଙ୍କ କଷ୍ଟପୁରେ କିଲୋ ପ୍ରସଂସା
 କରୁଅଛନ୍ତି । ଅ ଓ ପିଲାଙ୍କ ଉତ୍କଳ ପର

କଟକରେ ଅମ୍ବାକର ଶୁଭାର ଶ୍ରୀକାକୁ
 କର୍ଣ୍ଣକୁର ପଥ ମନାକରି ଦେହପଠନ୍ତୁ ।

ଅମ୍ବେମାନେ ଉତ୍କଳ ଧାରଣରେ ପର-
 ପାଳକ କରଦିବାରୁ ଅମ୍ବେମାନେ କେତେ
 କଷ୍ଟ ପଦ୍ୟ ବିଦ୍ୟାସିକା କଲେହେଁ ବଡ଼ା ପଦ
 ଲିଖିବାର ଅଭ୍ୟାସ ଦୁସ୍ଵଳ କାରଣ କଞ୍ଚଳାର
 ଓଡ଼ିଆ ମାନଙ୍କୁ ଅଧିକରେ ବଙ୍ଗଳା ସିନି
 ବାର ଅକଞ୍ଚଳ । ଓ ମାନାକର ଓଡ଼ିଆ
 ମାନେ କେଲିକା ଶିକିକାର ଅବଶ୍ୟକ କର-
 ଶି ମାନେ ଦୁରଗୋଷ୍ଠ ଗୁଣା ଶିକାକର କାର୍ଯ୍ୟ

ଅମ୍ବେମାନେ ଉତ୍କଳଗୋଷ୍ଠ ଗୁଣା
 ଅର୍ଥାତ୍ ଉତ୍କଳରୁ ପ୍ରକାଶ ଓ ବଙ୍ଗଳା କେଲ-
 କା ଶିକିକାର ଅବଶ୍ୟକ, ଅବଶ୍ୟକ ଗୁଣର
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଅମ୍ବମାନଙ୍କର ଦୁର ପାର୍ଥକ୍ୟ
 ଅପଣାନ୍ତୁ ଅମ୍ବାକର ଅନ୍ୟ ଏକ ପ୍ରତିଭେଦ-
 ରୁକ୍ତ ବସର ଏକପ୍ରକାର ପାଳକ କରନ୍ତୁ-
 ରସଲକ୍ଷଣା }
 ମଦ୍ୟାସୁ } ଦେଖନ୍ତୁ ଶ

ମଦ୍ୟାସୁ
 ନିବେଦ
 ଅପଣ ପାଠିକ
 କଟକରୁ
 ଚରଣାର କର
 ପ୍ରସ୍ତ ଏକ ଓ

ବାଳକରୁ ମୁକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତ କୁଅନେ ବାବା
 କେତେ ଅସ୍ଵାସକର କି ଧର୍ମରୁ କିପାର
 କୌଣସି ଶ୍ରୀମତୁ ନାହିଁ ଦୋଷାକର
 ନାହିଁ । ଦୁରଗୋଷ୍ଠ ପରେ କାଦାବରେ
 ପ୍ରତିଭା ଓ ମାନେ ପ୍ରତିଭାରେ । ଏଥକୁ
 ସିନିକେବାର ଉତ୍କଳର ଗୋବରେ "ଦୁର-
 ପ୍ରୋ ଶ୍ରୀ ବା ମୁକ୍ତା ଓ ପିଲାକୌ ସେ-
 ଦଶା ଦାସୁର" ଦେଖନ୍ତୁ ଓ
 ପିଲାକ ମୁକ୍ତାକାରୁ ସିନିକେବାରୁ ସମା-
 ମୟୁକେବରୁ ପ୍ରସଂସା ପିଲାକ ଅପଣା-
 ପାଳ ମନକର ଶେଷ ଓ ବକାରେ ଉ-
 ତ୍କଳର କର ଏକ ଦେଖନ୍ତୁ ଦଶା-
 କାର୍ଯ୍ୟ କର ଦେ ଶୋକ୍ତର ଶେଷ କର
 ଏପର ପ୍ରକାର ଅପଣ ଅନ୍ୟ ଧର୍ମକୁ କି
 କପିକା ଶିକି ପଦ କରଦାବ କର ଉପ-

ଏଥ
 କର
 କିମ୍ପା
 ମଦ୍ୟାସୁ
 ଦର
 ସେହି
 ଶ୍ରୀ କ
 ଶ୍ରୀ ପଦ
 କାହିଁ ହେବେ ପ୍ରଭାବ ସବ ଦାବ ଶେଖାକୁ
 ଦିଅବା ଦେବାର ପ୍ରଥା ପ୍ରକଳର ହେ
 ଯେବେ ପ୍ରକଳରଦାବ ଦଳ ବାଦାକ୍ରମ ।
 ଦିଅବା ଦେବ ଦେବେ ପ୍ରକ ସେହି ଶ୍ରୀ
 ପିଲାକ କରାଣ ଶ୍ରୀ କିମ୍ପା ଧରଣ ଦୁ-
 ସେହିଦରଠାରୁ ଓ ଅପଣକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦଳ
 ଦକ୍ଷିଣ ଶ୍ରୀ ସଧବା ଦୋର କପୁସ୍ତକ
 ଏହିପରି ସେହି କିମ୍ପାକୁ ସାଧାରଣ ଧର୍ମକାର୍ଯ୍ୟ-
 ଶ୍ରୀ ପ୍ରତିଭାମାନଙ୍କ କରକରେ କଳସୁ ପ୍ରକ-
 ପ୍ରାପିକା କରୁଅଛନ୍ତୁ କ ମଦ୍ୟାସୁକର କିମ୍ପା
 ବସନ୍ତର ସମୟ ବଡ଼ କରୁର ଏହି ପାଠିକ-
 ରେ ବା ଶନ୍ଦ କୌଣସି ସରକାରୀକର

ପ୍ରକଟିତ କରୁଅଛୁ । ଅଭିଳାଷ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
କରନ୍ତେ ।

୧୯୩୮-୨୧ । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷମାଧ୍ୟମାଧ୍ୟମା ।

ମହାଶୟ !

ଏହି ଲେଖନୀର ପୂର୍ବ ଅଂଶରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
ଡଃ ମଦନମୋହନ ପ୍ରସାଦଙ୍କ ଗଣିତରେ
ଶ୍ରୀମତୀମାତାଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ଓ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ପ୍ରମାଣ-
କର ଶିକ୍ଷାକ୍ରମର ସ୍ୱରୂପ ଉପରେ ପ୍ରାୟ ନିମ୍ନପ୍ରା-
ନ୍ତରେ କିଛି କିଛି ମାତ୍ର କେତେକ ଦିନ
ପ୍ରକାଶ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ହୋଇଅଛି ।

ଏଠାରେ ଉଦ୍ଧୃତ କରୁଅଛୁ ଗୋଟି ପୃଷ୍ଠା
ପ୍ରାୟତଃ ଦୋଳ ମାରିବ କିମ୍ବା କିମ୍ପାକ
ସାଦୃଶ୍ୟରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ କୃତ୍ୟ; ନିମ୍ନୋକ୍ତ
କିମ୍ପାକର ସମ୍ପାଦକ ଦାମ୍ଭିକତା ଓ ସାଧୁ
ଓ ଗୁଣି କିମ୍ପାକର ସମ୍ପାଦକ ବାମ୍ଭିକତା
ନିମ୍ନୋକ୍ତ କିମ୍ପାକର ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର ଗୁଣ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋଳ ଅତି ଗତ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟ-
ସିଦ୍ଧ ପ୍ରକାଶରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଏକକର ରଚନା
୧୯୩୮ ବର୍ଷ କିମ୍ପାକ ଦୁଇକଣ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ କିମ୍ପା-
କର ୧୯୩୮ ବର୍ଷରୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦୋଳ ପ୍ରକାର
ପ୍ରୋକ୍ତ ସମ୍ପାଦକ କିମ୍ପାକର କିମ୍ପାକରେ
କିମ୍ପାକର ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ଦେବା-
ଦିନ ଏକ ସମ୍ପାଦକର କିମ୍ପାକରେ କିମ୍ପାକରେ
ନିମ୍ନୋକ୍ତ ପାଠକମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ଓ
ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ କିମ୍ପାକର ଏକ ବାଳକମାନଙ୍କର
ଅଭିଳାଷମାନେ ଉପସ୍ଥାପନ ଦୋଳରେ
ଶିକ୍ଷାକ୍ରମରୁ ସଂକଳ୍ପ ଓ ଲାଭ ପ୍ରାପ୍ତ
ଉପସ୍ଥାପନ ପ୍ରକାର ସଂକଳ୍ପର ଅସନ
ପ୍ରକାର କିମ୍ପାକର କିମ୍ପାକର ପ୍ରକାର
ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ କିମ୍ପାକର ପ୍ରକାର ଦୋଳ ବାଳକ-
ମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷାମାନଙ୍କର ବେଳେ ଅଂଶ ପାଠକ-
ମାନଙ୍କର ପାଠକମାନଙ୍କର ଦୁଇକଣ
ଉପସ୍ଥାପନ ପ୍ରକାର ଓ ସୌଖିନୀଙ୍କର କିମ୍ପାକ
ଅଭିଳାଷ କଲେ ।

ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ଏ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ସମ୍ପାଦକ
ଅଭିଳାଷୀଙ୍କ ଦୋଳରେ ସମ୍ପାଦକରେ ସଂ-
କଳ୍ପ ମହାଶୟ ଉପସ୍ଥାପନ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ଓ ସଂକଳ୍ପ-
ମାନଙ୍କର ଲାଭକର ଗୋଟିଏ ମହାଶୟ
ଉପସ୍ଥାପନ ଉପସ୍ଥାପନ ପ୍ରକାର
କଲେ ।

ସମ୍ପାଦକ ଉଦ୍ଧୃତ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଶ୍ରୀମତୀ-
ଙ୍କର ଅପରାଧ କିମ୍ପାକରେ ବାଳକମାନଙ୍କର

ନିକର ଶିକ୍ଷାପ୍ରକାର ଅପର ଗୁଣି କରବା କିମ୍ପାକ-
ରେ ପ୍ରକାର ପାଠକମାନଙ୍କର ଅଭିଳାଷ ଧର୍ମବାଦର
ପାଠ ଦୋଳରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ଏକାଦଶକ୍ରମର
ନିକରମାନଙ୍କର ମତ ଏହିପରି ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ମାନ-
କର ଅପର ଗୁଣି କରବାରେ ଦେଖିବ କି
ଉପସ୍ଥାପନ ସାଧୁ ନ ଦେବ ? ।

୧୯୩୮-୨୧) କିମ୍ପାକ
ପ୍ରକାଶକର) ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ପ୍ରକାର ନିକ ।

ସମ୍ପାଦକ ନିକର ଏହି ନିକରରେ
କେତେକ ପିଲାଙ୍କ ଅପରାଧ କିମ୍ପାକର
ପ୍ରକାରରେ ପ୍ରକାଶକର କିମ୍ପାକ ସାଧୁକର
ଉପସ୍ଥାପନ ସାଧୁ କରବାଦେବେ ।

ମହାଶୟ ! ବର୍ତ୍ତମାନରେ ପୂର୍ବୋକ୍ତ
ପ୍ରକାର ଯେପରି ଉପସ୍ଥାପନରେ ପ୍ରକାର
ଦୋଳର ଅଭିଳାଷ ଦୋଳରେ ଏପରି
କିମ୍ପାକର ଅଭିଳାଷ ଯେ କିମ୍ପାକର ମୋକ୍ତ
ଏହିପରି କିମ୍ପାକରେ କିମ୍ପାକ ଏହି କିମ୍ପାକ-
ଦୋଳ ଓ ଉପସ୍ଥାପନ ପ୍ରକାର ନିକର କିମ୍ପାକ
କେତେ ଅପର ଅଭିଳାଷ ଉପସ୍ଥାପନ କିମ୍ପାକ
ଶିକ୍ଷାକ୍ରମରୁ କିମ୍ପାକ ଦୋଳ ଅଭିଳାଷ-
ଦୋଳରେ କିମ୍ପାକର କିମ୍ପାକର ମଧ୍ୟରେ
ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ଦୋଳ ପାଠକ ଏପରି ସମ୍ପାଦକ
ନାହିଁ । କିମ୍ପାକ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶିକ୍ଷାକ୍ରମର ସାଧୁ-
ଦୋଳ ଯେପରି ଅଭିଳାଷ କିମ୍ପାକର
ପୂର୍ବରେ କିମ୍ପାକର ଦୋଳର ଚଳିବାର
ଗୁଣି କେତେକ ଦୁଃଖିକ ଦୋଳ ଦେଖି-
ଅଛି ! ! !

କେତେକ ଏହିପରି ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ଯେ କିମ୍ପା-
କର ପୂର୍ବରେ କିମ୍ପାକର ଶିକ୍ଷା ଅପରାଧ
ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ବାଳକମାନଙ୍କର ଉପସ୍ଥାପନ କିମ୍ପାକରେ
ଉପସ୍ଥାପନ ଅପରାଧ ଏକାଦଶକ୍ରମରେ
କିମ୍ପାକ ମତର କିମ୍ପାକ ମହାଶୟ ଅର୍ଥାତ୍
ଅପରାଧର କିମ୍ପାକରୁ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ଅ-
ଭିଳାଷରେ କିମ୍ପାକର ଦୋଳ ସେହି ବାଳ-
କମାନଙ୍କର ଅପରାଧ କିମ୍ପାକର ପ୍ରକାର
କଲେ । ଏପରିକି କିମ୍ପାକ ମତର
କିମ୍ପାକର ବାଳକମାନଙ୍କର ଉପସ୍ଥାପନ ମତ
ଅଭିଳାଷମାନଙ୍କର ବାଳକମାନଙ୍କର
କିମ୍ପାକର ଯେ କିମ୍ପାକର କିମ୍ପାକ-
ରେ କିମ୍ପାକର କିମ୍ପାକର ସେମାନଙ୍କ
କିମ୍ପାକ ଦୋଳରୁ "କିମ୍ପାକ କିମ୍ପାକ"
ଉପସ୍ଥାପନରୁ କିମ୍ପାକ ଦୋଳ ଏକପ୍ରକାର ଅ-
ଭିଳାଷ ବା ନିକର ଦୋଳ ରୁକିବ ଏପରି

ଅପରାଧ ସମ୍ପାଦକ କିମ୍ପାକ ଯେଦେଲୁ ସେହି
ବାଳକମାନଙ୍କର ଅପରାଧ କିମ୍ପାକରେ ପ୍ରକାର-
କାରେ ଏ କିମ୍ପାକରୁ କିମ୍ପାକର ଧର୍ମର
ନିକର ମତର କିମ୍ପାକର କିମ୍ପାକର କିମ୍ପାକ
ଆଜି ଦେଖିବ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ଅପରାଧ-
ରେ ଅଭିଳାଷଦୋଳ ଚଳିବାର । ଅପରାଧ
ଏପରି ଅନିକରରେ ଅନିକର ବାଳକମାନଙ୍କ
ସଙ୍ଗେ ଶିକ୍ଷାକ୍ରମର ଉପସ୍ଥାପନ ପ୍ରକାର
କରବାଦର ଯେ କିମ୍ପାକର କିମ୍ପାକର ଅନିକର
କିମ୍ପାକର ଶିକ୍ଷାକ୍ରମରୁ କିମ୍ପାକର ମାନେ
ଏପରି କିମ୍ପାକର କିମ୍ପାକର କିମ୍ପାକ
ଏକାଦଶକ୍ରମ ପ୍ରକାର । ଅଭିଳାଷ-
ନିକର ପ୍ରକାର ଶିକ୍ଷାକ୍ରମର ବାଳକ ଦୋ-
ଳରୁ ଅଭିଳାଷ ନିକର । କିମ୍ପାକର
କିମ୍ପାକର ।

। ନି । ପ୍ରକାର ।

To
The Editor of Utkal Dipika

Dear sir,

Will you kindly make room for the following in your Dipika about the lectures delivered at the Cuttack Printing Co. by the Bramho missionary Babu Sashi Bhusan Bose B. A. The subjects were on religious points. The lecturer poured forth his valleys of calumnations on the gentries who profess Hinduism without dealing on the subjects at all. I fancy the lectures to be on "Signs of the time" rather than on the Discourses taken up. The quaint reasonings be elucidated to reach the pinch of his subjects were whimsical indeed. To do justice for the lecturer I can say he is no good than a declaimer or carper and has not plodded the sancrit fields of sciences that require much labour and perseverance to master than the Western tests.

The practical wisdom of man acts in the mind as the gravitation does in the material world. The religious and moral cultures though neglected at schools generally spring in the minds of boys and men from their

child-hood. The turn of mind of a man is quite different from that of others. Men are not framed in one mould, and hence diversities of opinions prevail in minds of different predicaments pertaining to the subject. I shall here quote a stanza from the *Saastras* with illustrations to show what "man" is whom we are to grant as models, and in my next I shall endeavor to prove whether such men whom we can style by the appellation "man" are available for examples sake within the boundaries of Hindustan.

"ସବୁଦିନ ମାତ୍ର ସବୁଦିନ ମୁଖେ
 ଉପରେ ଯୋଗ ସୁଖୀ ସବୁ ସମର୍ଥନ ।"

"ଅବଦାନ ଯୋଗସୁଖୀ ସୁଖ ସବୁ ସମର୍ଥନ
 ଦୋଳ ଅପମାନ ସବୁଦିନ ଏବଂ ସବୁଦିନେ ଅପମାନ
 ଦେଖ । ଏହିପରି ସୁଖୀ ଶାନ୍ତ ସର୍ଥା ଉପରାଜ୍ୟ
 ଦୋଳ ଉପେକ୍ଷ ଦେଖନ୍ତୁ । ଯେଉଁଦେଖ ଅପମାନ ସବୁ-
 ଦିନ ଦେଖ ଏବଂ ସବୁଦିନେ ସବୁଦିନ ଦେଖିବାକୁ
 ଶାନ୍ତ ତାହାକି ସର୍ଥା ଉପରାଜ୍ୟ ସବୁଦିନ ଏହିପରି
 ଦେଖ ଦେଖରେ ପ୍ରାୟ ଶାନ୍ତ ଯା ଦେଖ ଦେଖାଦ
 ସମ୍ଭବେ ପ୍ରଦେଶ ଶାନ୍ତ । ଏହି ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରକୃତ
 ଅଦୈବିକ ଏବଂ "ଏକମୋକ୍ଷିତଃ" ଏହି ଦେଖାଦ ମନୁ
 ଦୁଃଖୀରାଜ୍ୟ । ଏହି ଯେଉଁ ସର୍ଥା ଦୁଃଖୀରାଜ୍ୟ । ୧ ।
 ୨ । ୩ । The above is a true picture of
 "man" and we may model our
 life accordingly. I need not instruct
 you to trample down the *Saastras*
 (which do not teach in partial
 views) as our learned lecturer did
 but advise you not to bellow the ocean
 by your loud vociferations but strive
 to borrow the truth of every light
 because all things that glitter are not
 gold.

R. B. K.

କିପାଇଁ ଯେଉଁ ଶିକ୍ଷା ଶୁଣିବେ ।
 ଶିକ୍ଷା କୁଣ୍ଡ ପରିଚୟ, ମୁଖେ କୁଣ୍ଡ କୁଣ୍ଡ ରବ
 ଅରକ୍ଷଣକୁଳେ ପତ୍ନୀ ବର୍ଣ୍ଣ ଏ ଗାଳେ ?
 ଦେଖି ଗୋର ଏ ସୁଖୀ ଶାନ୍ତ ଦୋଳ ଅପମାନ
 ତାକୁଣ୍ଡ ଶିକ୍ଷା କଥା ସେ ହୁଏତ ହୁଏତ
 କବ ହେଉଁ ପ୍ରେମି ହଳ, ଗୋଳରେ ଦୋଳ
 ମନ
 ଶେଷି ଅଛୁ ଗୋଳେ ଗୋ ମନ କଥା କହ ?
 ଦେଖିବ ଏ ଶୋକ ଦେଖ, କମ୍ପନେ ବରଣା-
 ଶୁଣ ।

ମୁଖେ ଗୋର ଅର୍ଥୁଧନ ଅରେ ପ୍ରାଣସହ ।
 ଯାଅନ୍ତୁ କହ ଦେବ ହିରିପତ୍ରେ ସେ ସହକ
 ସବାଳ-କର୍ମଣ ଯାକ ସହକ ସର୍ଥାରେ ।
 କିଧାତା ପ୍ରସନ୍ନ ଦେଲେ ଅବଶ୍ୟ ଦେ
 ବେଉଁ କାଳେ ।
 ପ୍ରଭୁକ ମନକୁ ଅପା ଅନନ୍ୟ ସର୍ଥାରେ ।
 ଶା ହ—

ଉତ୍କଳ ଓ ଅବମାନ
 ଉପାଦାନୀ
 ରାଜ୍ୟ ଅପମାନ ।

ଅବମାନେ ମାନ ଦୋଳଣ ଉତ୍କଳ କୁଳ
 ସଜନ ଶୁଣ ରେ । ମୋର ସେବା ପେଟେ
 ନ ଧରିଲୁ ଚିତ୍ରେ ଏହି ବନ୍ଧୁରତ ଦାସୀରେ ।
 ଗୋଳରେ । ବନ୍ଧୁର ଅପା ରୁଣ୍ଡିଥିଲ । କର
 ଦେଉ ଦୁଇ ବନ୍ଧୁରଣ ପରି ଦୋଷ ଅପା କସ
 ମୁ କଲି । ୧ ।
 ସେଦିନ ଉଦାନ ଅଟେ ମୁଁ ସୁମନ୍ତ ବରଣ
 ନ ଥିଲି ଉଦେଶ୍ୟ । ଉଦକରଣ ଦେବକୁ
 ପତ୍ରକ ମନେ ଥିଲୁ ଅପା କରୁଣ । ସଜନ ।
 ନୁହଇ ସେପରି ମୋ ଚିତ୍ତ । ଧନ ଲୋଭେ
 ମୁଁ ସେବା କ ଦରମି ବହୁତ ପତ୍ର ମୋର
 କୁଣ୍ଡ । ୨ ।

ଗୋ ଲବଣ୍ୟ ରୁପ ସମ ଅନୁରୂପ ଦେଖିଲ
 କାହିଁ ହିରୁକଳେ । ତେଣୁ ସ୍ନେହଧନେ ପୂଜିଲ
 ଯିତଲେ କିଏ ମନ ପ୍ରାଣ ଚରଣେ । ସଜନ ।
 ଏବେ ପ୍ରତିଫଳ ପାଇଲ । ବଳେ ପତ୍ନୀ ଗୋ-
 ପାଦ ସେବନା କଥା ବଲ କର ଶିଖିଲ । ୩ ।

ଏ ଦେଉଁ ମୋହର ଅପ ମତୋଦର କଳା-
 ଶାନ୍ତୀ ଲଗି ଦୋଳକୁ । କେତେ ପରକରେ
 ଗୋର ଶ୍ରୀକ୍ଷଣରେ ପିକାଳୁ ଗାଦା ଜାଣିଲୁ ।
 ସଜନ । ମିତ୍ରମାନ ମୁଁ ଅମୁଁ । ଶୁଣ ଦେଲେ
 ସୁଖା ସାଦା ମୁଁ ଯେତେ ମିତ୍ରାନ୍ତଣ ସୁଧ
 ଅସଲ । ୪ ।

ଦୁଇ ଉପରେ । ୧୫୦ ବ ଲକ୍ଷରେ ବାସ
 ସୁଖମୟ ଗୋଦର । ର କୁସମ ବହୁମନ୍ୟ
 ଦାମ ଦେବକୁ ଦୁଃଖ ବ କୁଅନ । ଗୋ ଲଗି ।
 ଗାଳାରେ ଦେଲ ଦମନା । ବଧର ଉତ୍କଳ
 ଦେ ବରଣ ଅନ ସହକାକୁ ଧଳ ଗଞ୍ଜନ । ୫ ।
 ଗୋର ପରି ସୁଦେ ଅପ ଦୁଃଖୀରେ
 ମୋର ହିରି ବଦେ ଶୋଚନ୍ତୁ । ଦନାସପାଦରେ
 ଦୁଃଖ ଅନଳରେ ଦେବେ ପ୍ରସଂଶାସେ କରନ୍ତୁ ।

କହନ୍ତୁ । କ ଦେଶରେ ଶୁଣି ଯାଉଛୁ । ଗୋର-
 ନୁହଇବେଳେ ବାଦ୍ୟପଦ ଯାଦା ଅବଳେ
 ପଟାଇ ଦେଉଛୁ । ୬ ।

ଜେନାର ଦାଣ୍ଡି ଶୁଣି ସେ ଅବଳ କହୁନ
 କ ଦୋଷ ମୋହର । ଗୋଳର ବଦା
 ଦର୍ଶା ମନକୁର ଜାଣି ଧୁରୁ ହୁଅ ଚିତ୍ତ ।
 ଜାଣୁ । ମୁଁ ଅଟେ ସରଳା ଅବଳା । କଳା-
 ଦୋଷେ ଶୁଣି ଗୋଳାରେ ସୁଖି ଲଗାଇ
 ଦେଉଛୁ ତୁ କଳା । ୭ ।

ଦେବ ଦନାସପା ଦୋଳ ଅପ ଦୁଃଖୀ
 କହୁଥିଲେ ମୋର ଅବଳେ । ଉତ୍କଳା ନିମିତ୍ତ
 ଲକ୍ଷଣ୍ୟ ବଦର୍ଥ୍ୟ ଗନା କଥାଗାକ ଲୋକରେ ।
 ଏ ଦେଉ । କେତେ ଦୋହରୁ ତା ସଜନୀ ।
 ଯେବେ ମୋହପତ୍ର ଅଛି ସ୍ନେହମତି ନ ଲାଏ
 ମୋର ଏ ଦାଣ୍ଡି । ୮ ।

ମୋ ପରି ନିଜଦେ ଗୋର ଅବମାନେ
 ଉଦାସକାର୍ଯ୍ୟରେ ମାତ୍ର । କାଳା ବହୁ ବୁଝ
 କରଣ ପ୍ରକଟ ସର୍ବସ୍ୱ ବସନ ଦତ୍ତ । ସଜନ ।
 ଏପରି ଦେଉ ପୁରସାର । କ ବହୁ ଅପତ
 କହୁଛୁ ଶୁଣା ଦେଉ ସୁଖି ଅପାର । ୯ ।

ନ ଦୋଳଣ ଦୁଃଖୀ ଶୁଣ ପ୍ରିୟସଖି ଯାଅ
 ବେଗେ ବାଦାର । ପ୍ରାଣସାଧକ ଅପିକାର
 ଦେବ ଦେଖଣି ଏପରି । ସଜନ ।
 ସେ କ ଧନଦେଲେ ଅପିକାର । ଦେବେ ଗୋର
 ଚିତ୍ତ କହୁବାକୁ ଅଛି ସେ ସମୟେ ମୋତେ
 କହୁଛୁ । ୧୦ ।

ପୁନଶ୍ଚ ଉତ୍କଳା କହୁଗାର ଜାଣି ଉତ୍କଳ
 ଦେବାର ବସୁରେ । ଅପ ସିଦ୍ଧ ଦୋଳ ଅବଳ
 କହଇ ଅପ୍ରୀତ ବସୁରୁ ଦବାରେ । ଉତ୍କଳ ।
 ଦେଖି ଗାଡ଼ି କ ତୁ ଉପାଦାନୀ ଦବା ଅଗମନ
 ସର୍ବାଦ ଦେବାକୁ ଅସର ଦେନେ ମୋ
 ଅପରୁ । ୧୧ ।

ଏପ୍ରକାରେ ଦେବା ଅଦେଶରେ
 ଉପା ବରଣ ଅଗମନ । ପଦ "ଉତ୍କଳ ଧର
 ସୁଖିଆଳୀ ଦୋଷିବ ଦୋଳ ସର୍ଥା ମନ । ପ୍ରସନ୍ନ ।
 ବସିଛି ସୁଖୀ ଗାଦା । ଦେବ ଦୋଳ ଦେଖ
 ଅବମାନରେ କାହିଁ ନ ଥିବ ତା ପସବା । ୧୨ ।

କିଧା ଅବମାନେ ପ୍ରସନ୍ନ ଚିତ୍ତରେ ବଦନମ-
 ରୁକ ଦଶରେ । ଦୁଇଦୁଇ ଦେଇ ସମ୍ପର୍କ ସରେ
 ବଦାସନା କଲ ପ୍ରେମରେ । ଅବଳ । କହୁ
 ସେ ଦୁଇ ଶିଖର । ଉତ୍କଳର ଶାନ୍ତ ନିନ୍ଦା
 ବରୁ କରୁ ଅନୁଷ୍ଠା ହୁଅଇ । ୧୩ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

NOTICE.

Is hereby given that at a meeting of the Municipal Commissioner of Cuttack which had been convened expressly for the purpose on the 24th instant and of which due notice had been given, certain Bye Laws have been passed and a copy of the proposed Bye Laws has been kept in the office of the Municipal Commissioners and is open during office hours thereat to the inspection of the inhabitants of the Cuttack Municipality.

After a month from the date of publication of the notice the municipal commissioners intend to submit the proposed Bye Laws to Government for Confirmation.

N. K. Das
Chairman.

NEVER FAILING REMEDIES. WELL TESTED CHOLERA BOX.

Containing 6 sorts of infallible medicines
Price Rs. 2-4-0 only.

BEHARI KALPA.

Wonderfully cures obstinate fevers
in 2 days. Per Box Rs. 1-4-0
CHOLERA PILLS per phial Rs. 0-8-0
1 or 2 pills almost effects an infallible cure.

ପଦ୍ମକ ଓ ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ମଦୋଷ୍ୟ ।

ବସନ୍ତ ଭୋଗର ୨ ପ୍ରକାର ଉପାୟ

ଏକପେଟି ୫ ୩

ବସନ୍ତକଳ୍ପ (୧ ବା ୨ ବର୍ଷରେ ସଫଳ) ମା ୧୦ ୫ ୫
ଦେଖନ୍ତୁକରି ।

ସୁସ୍ୱାଦୁ କୁରୁକୂଳ ଦୁଇ

ଦେବରେ ନିଶ୍ଚୟ ଅଭୋଗ୍ୟ ୫ ୧/୨
ପ୍ରମୋଦପତ୍ରି ।

The medicine that you have sent for my father-in-law has proved a most efficacious remedy for cholera.

(Sd) Syamakanta Ghose,
Sub-Inspector.

The medicine you sent is a most efficacious remedy for fever of long

standing. I do admire its wonderful effect in two days only "

Yours sincerely

(Sd.) Bhagabat Prasad Das,
Registration Clerk.

Apply to Lakshminarayan Gupta
Kabiraj Kendrapara.

ଦୁଇଦିନ ଦୁଇଦିନ ତାତିତ ରକ୍ଷାକରଣ ।

ଦୁଇଦିନ ପାଖରେ ଚର୍ମ ଉପରେ ଏହି କବଚକୁ ଲଗାଇ ରଖିଲେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ରୋଗ ନିଶ୍ଚୟରୂପେ ନିବାରଣ ଓ ଉପଶମିତ ହୁଅଇ ।

ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର କବଚ ଧାରଣ କଲେ ସମସ୍ତ ରୋଗରେ ଉପକାର ହେବ ଏ କଥା ଶୁଣିବା ମାତ୍ରେ କେହି ବିସମ୍ଭବ ଜ୍ଞାନ କର ପାରନ୍ତି ମାତ୍ର ପ୍ରକୃତରେ ବିଜ୍ଞାନର ପତ୍ରିକାମାଳିକାର ଅଧ୍ୟାଧାରଣ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଏବଂ ଅଧ୍ୟୟନ କରି ଦୋଷପତ୍ର ଯେ ଏକମାତ୍ର ତା

ରକ୍ତର ଜୀବନ ଶକ୍ତି ଅ
ପ୍ରାଣ ଏବଂ ସେହି ରକ୍ତ
ଏବଂ ନିର୍ମୂଳରୂପେ ଯେ
ତଳ ବସ୍ତୁ ତାତିତ ପ

ଅଛି । ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦେ ଦେବ ମଧ୍ୟରେ ତାତିତର ସମ୍ପାଦ ରକ୍ତମତ ଦେଲେ କୌଣସି ରୋଗ ରହି ପାରଇ ନାହିଁ । ଏଥିରୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦେଖା ଯାଇଅଛି ଯେ ଶିଶୁମାର ଧାରଣ କୌଣସି ରୋଗରେ ସଫଳ ରଖିଲେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ନିୟମକରେ ତାତିତ ଉପାୟ ହୁଅଇ ଏବଂ ଗରଜ ଦାକ୍ଷ୍ୟ ଅଥବା ଲବଣାକ୍ରମରେ ସେହି ଧାରଣାକୁ ପକାଇ ରଖିଲେ ସେହି ତାତିତର ବଳ ବୃଦ୍ଧି ହୁଅଇ । ମନୁଷ୍ୟ ଶରୀରରୁ ଅସଂଖ୍ୟ ଲୋମହସ୍ତ ବାଟେ ଅହରହ ସେହି ରକ୍ତ ବା ଶ୍ୱାସ ନାଦୀରୁ ଅଛି ତା ଲବଣାକ୍ରମ କର ଅଟଇ ଏବଂ ତୁମ୍ଭେ ଦେଖୁ କବଚ ଏମନ୍ତ କୌଣସି ରୋଗେ ପ୍ରମୁଖ ଯାଇଅଛି ଯେ ସେହି ଶ୍ୱାସ ନାଦୀରେ ତାତିତ ହୁଅଇ ଏବଂ ରକ୍ତକାଳ ଦେବା ଦୁଇଦିନ ପାଖରେ ସେହି ତାତିତ ସଂଯୋଗଦ୍ୱାରା ଦଶେଷ ଉପକାର କରଇ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ କବଚ ଶୁଣିବ ରୋଗୀ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଗଢ଼ାରେ ଏମନ୍ତ ରାତ୍ରେ ପିନ୍ଧିବାର ଦେବ

ସେ କବଚକୁ ଦୁଇଦିନ ଉପରେ ଦେବରେ ଲଗାଇ ରହିବ । ଅନ୍ଧାରେ ଅବା ବାସ୍ତବରେ ଅଥବା ଶରୀରର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ କବଚ ଧାରଣ କଲେ ମଧ୍ୟ ଉପକାର ଦେବ ମାତ୍ର ଦୁଇଦିନ ଉପରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅଇ ।

ତାତିତ ରକ୍ଷାକରଣରେ ବାସ୍ତବରେ ତାତିତ ଶକ୍ତି ଅଛି ବି ନାହିଁ ତାହା ପ୍ରମାଣ କରୁ ବାତୁ ଇତ୍ୟାଦି ଦେଲେ ଗୋଟିଏ କବଚରୁ ଅଳ୍ପ କାଳ କିଛି ଉପକାର ହୋଇଲେ ଅନାୟତ୍ତରେ ଜଣା ପଡ଼ିବ ।

ତାତିତ ରକ୍ଷାକରଣ ଧାରଣ କଲେ ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ରୋଗମାନ ଅଭୋଗ୍ୟ ହେବ ଯଥା,—
ଉଦରମୟ, ରକ୍ତାମାସାୟ, ସକୃତ, ମୂତାଦାତ, ବାତ ନିଶ୍ଚଳ ସମୁଦ୍ର, କମ୍ପରଜ, ଧାରଣା କାନ୍ଦ୍ୟ, ସାଧାରଣ ଦୁର୍ବଳତା, ପକ୍ୱାଦାତ, ସର୍ବପ୍ରକାର ବେଦନା ବାଦାଧ୍ୟକ୍ଷ, ଅଜୀର୍ଣ୍ଣ, ପିତ୍ତୋଦାତ, ନିଦାନାଶ, ଶିରୋଗ, କେଶକର ସ୍ତମ୍ଭ, ଶାସ୍ତ୍ର, ମୁଠିଗୋଳ ସମ୍ପଦ, ମୂର୍ତ୍ତୀ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଓ ଶୋଣିତ-ସମ୍ପର୍କୀୟ ସମସ୍ତ ରୋଗ ପିତ୍ତମାନଙ୍କର ସକଳ ରୋଗ ପକ୍ଷରେ ଏହା ଦଶେଷ ଫଳପ୍ରଦ ଅଟଇ ।

ଏହି କବଚ ବଙ୍ଗଳାର ନାନା ସ୍ଥାନରେ ଦୁଇବର୍ଷରୁ ବହୁତ ଦେଖିଅଛି ଏବଂ ସୁ ଅସଂଖ୍ୟ ପ୍ରାଣୀ ଉପକାର କରି ଅଛନ୍ତି ।

ବଡ଼ ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଯଥାକ୍ରମେ ସଂସ୍କୃତ ସୁସ୍ୱାଦୁ ଦୋକାନରେ ଏହି କବଚ ପଦ୍ଧତି ଏକ ଗୋଟାଳୁ ରେସମ ସୁତା ସହିତ ୫ ୧୫୨ରରେ ବହୁତ ଦେଖିଅଛି ବର୍ତ୍ତମାନ ନୂତନ କମ୍ପାନୀର ସ୍ୱଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ କବଚ ରେସମ ସୁତା ସହିତ ୫ ୧୫ ମୂଲ୍ୟରେ ବହୁତ ଦେଖିଅଛି ଯାହାକର ପ୍ରତ୍ୟେକ କବଚ ଉକ୍ତ ଦୋକାନରେ ତତ୍ତ୍ୱ କଲେ ତାହା ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସେକେଟରୀଟ୍ରେ ଲେଖିଲେ ଉପକାରଣ ମୂଲ୍ୟରେ କବଚ ପାଇ ପାରିବେ ।

ମେହରୋଗ ।

ଏତଦନ୍ତେ ମେହରୋଗର ଯଥାର୍ଥ ଉପଶମ ପାଇବିକ ଦେଖରେ ଅପସାର ହୋଇ ପୁସ୍ତକର ନାନାସ୍ଥାନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ ରୋଗ ଏକ ଛଟିର ଅନୁପ୍ରାଣିତ କରୁ ଅଜୀର୍ଣ୍ଣ ଦୁର୍ବଳତା, ରକ୍ତୋଦାତ ଇତ୍ୟାଦି ଏବଂ

ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ଅଗ୍ରୋଦ୍ୟମ୍ବୁଧର । ଅତି ସୁରୁ-
 ଶୀ ସ୍ୱେଦପ୍ରକରେ ଦୁଇଜଣ ସପ୍ତାହ ଉଦ୍ୟମ
 ସେବା କରବାକୁ ପଡ଼ଇ । ଉଦ୍ୟମ ସେମନ୍ତ
 ସୁଗନ୍ଧ ସେମନ୍ତ ସପ୍ତାହୁ ଅଟଇ । ଏହିଠାରେ
 ସପ୍ତାହାଦ୍ୱାରା ଏଥର ସୁଖ ବୁଝା ଯାଇଅଛି ।
 କଟକପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍‌ରେ ପ୍ରସ୍ତୁତକାର୍ଯ୍ୟରେ କଟକ
 ଦେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିଳି ୫ ୨
 ଡାକରେ ପଠାଇବାକୁ ଦେଲେ ପାର୍ବଲ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 କର୍ତ୍ତା ୫୦ ୪ ଓ ଡାକମାଗଣ ୫୦ ୫ ଅଧିକା
 ଲାଗିବ ।

ବାଲିକାଗଳି ।

ଉତ୍କଳଜାତିର ସପ୍ତା ଦରରେ ସଦର କଟକ
 ଗୋଷ୍ଠୀର କାର୍ଯ୍ୟ ଗୋଷ୍ଠୀର ସମ୍ପଦ
 ବ୍ୟାଜକଟେ ବାବୁ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ କର ଦମ୍ଭାମାନ
 ଦୋକାଳରେ କଟକ ଦେଉ ଅଛି ଯଥା—
 ୧୫ ପତ୍ର ବାକାମ ଜମର ୧ ୧୦ ୫ ୨୫
 ୨୦ ପତ୍ର " " " ୫ ୨୫
 ୨୫ ପତ୍ର " " " ୫ ୨୫
 ବେପାରମାନେ ଅର୍ଥାତ୍ ସେହିମାନେ ଏହି
 କ୍ଷେତ୍ରରେ ୫ ମ ବା ଅଧିକ କର୍ମ କରିବେ ଅଧିକ
 ସୁଖ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାରିବୁ । ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନ

ଶ୍ରୀମତ୍ ବାବୁ ଗୋଷ୍ଠୀର
 ଉତ୍କଳଜାତିର ସପ୍ତା ଦରରେ ସଦର କଟକ
 ଦୋକାଳରେ ଉତ୍କଳଜାତି ଓ କଲିଙ୍ଗ ଓ
 ଭୈରବମାନଙ୍କର ମୁଦ୍ରା ଓ ଶ୍ରେୟମାନଙ୍କ ଓ କଲି-
 କଳା ଉପାଦାନ ସମସ୍ତଙ୍କ କଟକ ଦେଉ ଅଛି
 ବାବା ସମସ୍ତ ଶ୍ରୀମତ୍‌ବର୍ଗଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କଟକ
 ଅଛି । ଉତ୍କଳର ଅତି କେତେକ ଶ୍ରେୟମାନ
 କଲିଙ୍ଗର କଟକ ସଦାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି
 ବାବା ନମ୍ନୁ ଉପରେ ଲେଖାଗଲା ଯାହାକର
 ଯାହା ଅବଶ୍ୟକ ଉକ୍ତ ଦୋକାଳରେ ଅନୁ-
 ଶ୍ରୀ କଲିଙ୍ଗ ସୁଖ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-
 ପାରିବେ । ଏହିଠା ଅନୁମୋଦନ କଲେଣି ଶ୍ରୀମତ୍
 କଟକ ସଦାରେ ଦୋକାଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଉକ୍ତ-
 ଅଛି । କେହି ଶ୍ରୀମତ୍ କରବାକୁ ଚାହୁଁଲେ ତାଙ୍କ
 କଟକ କରାଯିବ । ଯଦି ଉକ୍ତ ଶ୍ରୀମତ୍ କଟକ
 ଦେବା ପୂର୍ବ ଅଗଣା ମଜଲିସ ସଦାରେ କିଛି
 କୁମାରି ଦେବେ ଏକ ସଂଖ୍ୟା ୫୦ ୫୦
 ପ୍ରସାଦରେ କିଛି ଦେଲେ ପାଇ ପାରିବେ । ମାତ୍ର
 ବାବାଙ୍କ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତ୍‌ଙ୍କର ଲାଭ ତାଙ୍କ ଉପରେ
 ପୁଅ । ଯଦି ଦେଲେ ଶ୍ରୀମତ୍ ପର ମୂଲ୍ୟ ତାଙ୍କ
 ଦେବାକୁ ଦେବ ।

ଉପସ୍ଥଳ ।
 କରକ ସେବଣା କି ୦
 ୫ ରେ ବର ଦେଲେ
 ମୂଲ୍ୟ ।
 ଦେବଦୀପ
 ଦେବଦୀପ ଦେଇ କଟକ
 ଶ୍ରେୟମାନ ଓ ଶ୍ରେୟ
 ସଦର ।
 ପ୍ରମାଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଟକ
 କରବା କରବା ଦେଉ-
 ଦେଇ ଓ କରବା ।
 ଦେବଦୀପ ଦାହବା ସଦର ।
 ବାବା ପଦାକର ଉପ-
 ବାସନ ଓ ଉପାଦାନ
 ଶ୍ରେୟମାନ ।
 ଦେଲେ କଟକ ।
 ଦେଲେ କଟକ ।
 ଦାକାଳ ସାଦର ସଦର ଦେ
 କୁଦା ପଦାକର କୁଦା ।
 ପ୍ରକାଶ ଦେଉ—ଅତି ପ୍ର
 ସୁଖ୍ୟମାନ ।
 ଅପର କୁଦା ।
 ଶ୍ରୀମତ୍ ପ୍ରତ୍ନ ସଦର ।

ଓ ଶ୍ରେୟମାନ କରବା
 ଦେଉ ।
 ପଦାକର ଦାହବା
 ୧୫ x ୧୦ ଉପ
 ୧୫ x ୧୫ ଉପ
 ପଦାକର ଦାହବା ପାଖ
 ସଦର ୫ ୫
 ମୋର ଓ ମୋରାଦେ
 କଟକ ଅଧିକ ମଜଲିସ
 ଦେଲେ ସାହାର କରବା
 କରବା ଓ ପାଦକର ଦେଉ
 ଦେଉ ।

ଅଧିକକଟକ କର ଦମ୍ଭାମାନ
 ଏକ ର ମୂଲ୍ୟ ।
 ଦେଖାଯିବ ଉପରେ ପ୍ରାୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ମୂଲ୍ୟମାନ ।
 ଏଥିରେ ପାରିବେ ଶ୍ରୀ ଅଧିକାଧିକ ଦମ୍ଭାମାନ
 ପଦାର୍ଥରେ ଲେଖାଗଲା ଯାହା । ପ୍ରତି ଉକ୍ତ ୫୦
 ଶ୍ରୀମତ୍ ଶ୍ରୀମତ୍ ୫୦ ଅଣା ।
 କରବା ସାଲସାଲ ନିଜର ସାଲସା ।
 ଏହା ୧୦ ପ୍ରକାର ଦେଖାଯିବ ଓ ୨ ପ୍ରକାର
 କରବା ମସଲିସାସ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏହା ବ୍ୟବହାର
 କଲେ ସୁଖ୍ୟମାନ ପାଇ ପାରିବେ ଉକ୍ତ ଦୋକାଳ

ସଦ୍‌ଶ୍ରୀମତ୍ କରବା ଦୋକାଳ । ପାରିବେ ପା,
 ମରମା ପା, କରବା ପା, ଦେଲେ ଓ କରବା
 କରବା ପା, ଶ୍ରେୟମାନ ପା, କରବା ପା, କରବା
 ପ୍ରକାଶ, କୋଷ୍ଠ କରବା, ଅଧିକାଧିକା, ଶ୍ରେୟମାନ
 ଶ୍ରେୟମାନ, କରବା ଶ୍ରେୟମାନ, ପ୍ରସାଦପାତ୍ର
 କୁଶିଆ, ଶ୍ରୀମତ୍ ମୂଲ୍ୟ ଏକ କଟକ କୁଦା
 କରବା ପାଦ । କଟକ ଅଧିକାଧିକା ।
 ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ।

ଡାକାଳର ଉପାଦାନରେ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଲେ ।
 ଅଧିକ ଓ କୁଶିଆ ସେମାନେ କେହି ଉଦ୍ୟମ
 ଥାଏ ଦେଲେ ତାହା ମୂଲ୍ୟ । ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ
 ଅନୁମୋଦନ କଟକ କଟକରେ ଓ କଟକ ଦେଲେ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବ । କାହା, କାହା, କୁଶିଆ,
 କୁଦା, ପଦାକର, ଅଧିକାଧିକା, କୁଶିଆ, ଶ୍ରେୟମାନ,
 କରବା ପଦାକର ମଦ୍ୟୋଷ୍ୟ । ଏହା ବ୍ୟବହାର
 ଦେଲେ ପ୍ରକାର ଯା ଅଧିକ, କଟକ ଏହା
 ସଦାପ୍ରକାରେ ଉପକାଳ ଅଟେ । ପ୍ରତି କଟକ
 ଦୋକାଳ ୫୦ ୫୦ ଓ ଶ୍ରେୟ ଦୋକାଳ
 ୫୦ ୫୦ ।

ଶ୍ରୀମତ୍ ଅଧିକାଧିକା ଦେଲେ ମୂଲ୍ୟ ଶ୍ରେୟମାନ
 ଦେଖାଯିବ । କରବା ଦେଲେ କୁଶିଆ ଶ୍ରୀ
 ୫୦ ମୂଲ୍ୟ ସୁଖ୍ୟରେ, ଏ, ବୋଷ, କେମି
 କରବା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ କଟକ କୁଦା ।
 ଦୋକାଳ ୫୦ ୫୦

ପଦାକର ୫୦ ଅଣା । ଉକ୍ତ ୫୦ ୫୦ ଅଣା ।
ଉପରଲିଖିତ ସାଲସା
 କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍‌ରେ ଦୋକାଳ ପଦାକର
 କଟକ ଦେଉଅଛି ।
 ମୂଲ୍ୟ ଏକ ଶିଳି ୫ ୨୫

ଉତ୍କଳଜାତିର ସପ୍ତା ଦରରେ ସଦର କଟକ
 ଉକ୍ତ ଦୋକାଳରେ ଦୋକାଳ ଅଣା—
 ଶ୍ରେୟମାନ ସଦାରେ
 ଶ୍ରୀମତ୍ ୫୦ ୫୦ ୫୦
 ଅଧିକାଧିକା ୫୦ ୫୦
 ଶ୍ରୀମତ୍ ୫୦ ୫୦
 ମତ୍ର ଦୋକାଳରେ ଶ୍ରେୟମାନ ଦେଲେ କଟକ ଦେଲେ
 କଟକ କଟକ ୫୦ ୫୦ କଟକ କଟକ ।
 କଟକ ଓ କଟକ କଟକ କଟକ କଟକ କଟକ କଟକ
 କଟକ ଓ କଟକ କଟକ କଟକ କଟକ କଟକ କଟକ
 କଟକ କଟକ କଟକ କଟକ କଟକ କଟକ କଟକ
 କଟକ ।
 ଶ୍ରେୟମାନ ମୂଲ୍ୟ ଶ୍ରେୟମାନ ପଦାକର କଟକ
 କଟକ କଟକ କଟକ କଟକ କଟକ କଟକ କଟକ
 କଟକ କଟକ କଟକ କଟକ କଟକ କଟକ କଟକ

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

ଶ୍ରୀ ୨୦ ର

ସଂ ୧୧ ଖ୍ୟା

ବା ୧ ରତ ମାତ୍ରେ ମଇ ୧୯୧୫ ମସିହା । ମୁଦ୍ରିତାଂଶ ୦ ୨୧ ୧ ୧୯୧୭ ସାଲ ପତ୍ରିକାର

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	ବଜ୍ରପୁ
କାର୍ତ୍ତିକ	ଟ ୫ ୯	ଟ ୨୯
ଜାକମାସୁଲ	ଟ ୦ ୩	ଟ ୧୯

ବଙ୍ଗବାସିର ଦୈନିକପତ୍ରିକାଦ୍ୱାରା ସଙ୍ଗେ) କଲିକତାର ଖଣ୍ଡିଏ ପୁରୁଣା ଦୈନିକପତ୍ର 'ପ୍ରଭାତ' ବର୍ତ୍ତମାନ କଲିକତାର ଏକ ସ୍ୱଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟରେ ବାହାରକର ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି ପୁରୁଷ ବଙ୍ଗଭାଷାକର ଦୁଇଖଣ୍ଡ ଉଲ୍ଲୁଖ ଦୈନିକପତ୍ର ବାହାରକର ବଡ଼ ସୁଖର ବସ୍ତୁ ଅଟଇ ।

ଅମ୍ଭେମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖର ସହଚର କୋଣସି ସମ୍ବାଦପତ୍ରରେ ପାଠ କଲୁଁ ସେ ସ୍ୱଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟରେ ଉପକ୍ରମ ଦେଖି ଗୁରୁଗଣ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନେ ବ୍ୟୟ ସଙ୍ଗେତ କରବାର ଅଦେଶ ପ୍ରକାର କରୁଅଛୁ ଏବଂ ଏଥିର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଫଳ ସ୍ୱଳ୍ପ ବଙ୍ଗଳା ନାଗପୁର ରେଲବାଟ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକଟ ହୋଇଅଛି । ରେଲବାଟ ବିସ୍ତାର ପ୍ରତି ଗବର୍ତ୍ତମାନଙ୍କର ସମସ୍ତକ ସହ ଦେଖି ଅମ୍ଭେମାନେ ଅପରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ରେଲବାଟ ଦେଖିବାର ଆଶା କରି ଥିଲୁଁ ତନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଆଶା ବଫଳ ପ୍ରାୟ ଜଣା ଯାଉଅଛି ।

ଗଜ ସମ୍ରାଜ୍ୟରେ ସମ୍ବାଦ ଆସିଥିଲା ବ ରୁଷ୍ଟି-ମୁମାନେ ପଢ଼ିବେ ଦକ୍ଷିଣକୁ ଅନୁଗ ଚଢ଼ାଇ କର ମାରୁଚକ ନଗର ଅଧିକାର କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତୁରନ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଟ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି । ଏ ସମ୍ରାଜ୍ୟରେ ସମ୍ବାଦ ଆସିଅଛି ସେ ସେ କଥା ସତ୍ୟ ନୁହଇ । ଅପରାଜମାନଙ୍କ

ସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧ କରି ଭାଦ୍ରବ ଦଠାଇ ଦେବା ଉତ୍ତରୁ ରୁଷ୍ଟିମାନେ ଆଉ ଅଗ୍ରସର ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଅପରା ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ରହି-ଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ଅଗ୍ରସର ହେବାର ସମ୍ଭାବ ଦେବଲ ସୀମା ଯୁଦ୍ଧ ଲଗାଇ ଦେବା ଆଶାରେ କେହି ଲଗାଇ ଦେଇଥିଲ । ତୁର ପ୍ରଧାନ ଦଳ ମଧ୍ୟରେ ଯୁଦ୍ଧ ହେବାର କଥା ଶୁଣୁଥିବା ସମ-ୟରେ ଏପରି ଜନରତ ହୋଇ ଦେବା ବଡ଼ ବିସମ ବ୍ୟସାର ଅଟଇ କାରଣ ଏଥିରେ ଲୋକଙ୍କର ମନ ଭରଜ ହୋଇଯାଏ ଏବଂ ସମ୍ଭାଷଣମାନେ ଧୀରଭାବରେ ଅପରା ବର୍ତ୍ତବ୍ୟତା ସମ୍ବନ୍ଧ କରବାକୁ ସମର୍ଥ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ ।

ରୁଷ୍ଟିମାନଙ୍କୁ ଗୁରୁତରଭାବରେ ରଖିବା କାରଣ ଇଂରାଜ ଗବର୍ତ୍ତମାନେ କାବୁଲର ଅମିରଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ବନ୍ଧୁତା କରିଅଛନ୍ତି ବନ୍ଧୁ ଏହି ବନ୍ଧୁତା ରକ୍ଷା କରିବାରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର କେତେ ବ୍ୟୟ ଦେଇଅଛି ଇନ୍ଦ୍ର ସୀମା ନାହିଁ । ଅମିର ଦୋସ୍ତମହମ୍ମଦଙ୍କୁ ସନ ୧୮୫୭ ସାଲରେ ୫ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ ସନ ୧୮୭୭ ସାଲରେ ୨୧ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦିଆ ଯାଇଥିଲା । ସେଇଅଛି ସନ ୧୮୮୮-୮୯ ସାଲରେ ୧୨ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସନ ୧୮୯୦-୯୧ ସାଲରେ ୧୦ଲକ୍ଷ ଏବଂ ସନ ୧୮୯୨ ସାଲରେ ୨ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପାଇଥିଲେ । ଯୁକ୍ତବ ଖାନ ସନ ୧୮୭୧ ସାଲରେ ପଞ୍ଚାଶହଜାର ଟଙ୍କା ପାଇଥିଲେ ଏଥି ଉତ୍ତରୁ ଅବହରଣବ୍ୟୟ

ଖାନ ଅମିର ହୋଇ ସନ ୧୮୮୧ ସାଲରେ ୫୦ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପାଇଲେ ଏବଂ କାର୍ତ୍ତିକ ୧୯ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଲେଖାଏ ପାଉଅଛନ୍ତି । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୁରୁଲ-ପିଣ୍ଡି ଦରବାରରେ ଏହାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଯେତେ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ଦେଲ ଇନ୍ଦ୍ର କହୁଅ ଅଭାବ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଦେଇଅଛି ଏବଂ ଭାଦ୍ର ସାମାନ୍ୟ ନୁହଇ । ବାସ୍ତବରେ ଗୁରୁତରଭାବ ଅମିରଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ବାମଧେନୁ ହୋଇଅଛି ଇଂରାଜମାନେ ଅବିଶ୍ରାନ୍ତଭାବରେ ବାହାର ପ୍ରୟୋଜନ ମତେ ରୁଧ ଦୋହିଁ ଯୋଗାଉଅଛନ୍ତି ଓ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଉଲ୍ଲୁ ଶୁଣି ଯାଉଅଛି । ଏତେ ଟଙ୍କା ଦେଇ ବନ୍ଧୁତା ରଖିବା ହେମନ୍ତ ବନ୍ଧୁର ଅମ୍ଭେମାନେ ବୁଝି ପାରୁ ନାହିଁ ।

ଅବଧି ଯୁଦ୍ଧ ହୋଇ ନାହିଁ କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ୱଳ୍ପର କଷ୍ଟ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଲୋକେ ଅନୁକ୍ରମ କରବାର ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି । ବମ୍ବେର ଓ ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶର କେତେ ସ୍ଥାନରୁ ସମ୍ବାଦ ଆସିଅଛି ଯେ ସ୍ୱଳ୍ପ ପ୍ରକାର ପଲଟନ ସଙ୍ଗେ ଯିବା ସକାଶେ ଲୋକ ସମ୍ରାଜ୍ୟ କରବାର ଅଦେଶ ଦେବାରୁ ସ୍ଥାନୀୟ କର୍ମଚାରୀମାନେ ବଳପୂର୍ବକ ଦେଠି ଧରୁ ଧୁମ ଲଗାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଲୋକମାନେ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସ୍ଥାନ ଶୁଦ୍ଧ ପଲାଇ ଅଛନ୍ତି ବମ୍ବା ବଳ-ଦେଲେ ଜଙ୍ଗଲ ଉଦ୍ୟାନରେ ଲୁଚି ରହି-ଅଛନ୍ତି । ଏପରି ପଲଟନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସକାଶେ ଅପରସୀମ ଆଦ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ସଂଗୃହଣ ହୋଇ

ଭାରତବର୍ଷର ସୀମା ପ୍ରଦେଶକୁ ପ୍ରେରଣ ଦେଉ-
ଅଛି । ଏକ ସମ୍ପାଦକରେ ଲେଖାଅଛି ଯେ
ପ୍ରଭବନ ଦଶଦଳର ମଦର ଲେଖାଏଁ ସମ୍ୟ
ପ୍ରେରଣ ଦେଉଅଛି । ଏହି ଶସ୍ୟ ଗୁରୁତରର
ନାନା ପ୍ରାନ୍ତରୁ ଖରଦ ଦେଉ ଥିବାରୁ ଆଦ୍ୟ-
ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ମୂଲ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ଦେଉଅଛି ଏବଂ
ବିଦ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲେଖକର କଷ୍ଟ କରୁଅଛି ।
ମୁହିଁ ଲେଖକଙ୍କୁ ପ୍ରସନ୍ନ ଦେଉ
ଏତେବେଳେ ଗୁରୁଅଡ଼େ ଆଦ୍ୟଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ଗୁରୁ
କେଳ ଅଛି ଏବଂ ପ୍ରାନ୍ତବିଶେଷରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିର
ଜାକ ପଡ଼ିଅଛି ଏଥି ଉପରେ ବହୁକାଳ ଉପର
ଲିଖିତ ପରିମାଣରେ ପଲଟର ସଂକଳଣ ଶସ୍ୟ
ଘରବ ଦୋର ବାଦାର ଗଲେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିର ଅପୁ-
ରଣ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ଦେବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।
ସୁରବୀ ସୁର ନ ଦେଉଣି ଏ ଲକ୍ଷ୍ମ ଅଛି ଯୁକ୍ତ
ଦେଲେ ଗଜପତିମେଣ୍ଡଙ୍କର ଯେତେ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ
ଦେବ ସମସ୍ତ ଗୁରୁତରର ଦେଶ ପଡ଼କ ।
ଏଥକୁ ଯୁକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ୫୦୭୦ ଟଙ୍କା ଟଙ୍କାରୁ ଉପା
ଦେବ ନାହିଁ ଏବଂ ତାହା ହେଲେ ଗୁରୁତ-
ରାସିକର ସମସ୍ତ ରକ୍ତ ଶୁଣିଯିବ ଏଥିରେ
ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ ରଜା ରଜାଙ୍କର
ଯୁକ୍ତରେ ଦେବନ ପ୍ରଜାଙ୍କର ସମ୍ବନ୍ଧାସ ।

ଉପାସ ଜାନ୍ତର ଦୁର୍ଦ୍ଦିର ସାଦେବ କ ସେ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୁରୁତରର ଦୁର୍ଦ୍ଦିର ଦ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମ୍ଭାର
ଜଣେ ସକ୍ୟ ଅଛି ଏବଂ ଗୁରୁତରର ଜଣେ
ବନ୍ଧୁ ଓ ହରିଶିଖା ବୋଲି ସାଧାରଣରେ ଯେଉଁ
ଲୋକରେ ଶ୍ରୀଏ ସମସ୍ତ ଗୁରୁତରର ଉ-
ଦାସ ରଚନା କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚର
ଦୁର୍ଦ୍ଦିରରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କ 'ଲୋକ ଲେ-
କେମାନେ ଗୁରୁତରର ଉଦାସ ଲେଖିବାକୁ
ଦେବି ପ୍ରଥମ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ସମସ୍ତ ବର୍ଷର ଉଦାସକୁ
ଦୁର୍ଦ୍ଦି ଗୁରୁ ପ୍ରଭରେ ସେଷ କରନ୍ତି ଏବଂ ବହୁ
ଗୁରୁତରର କଥା ଦେଲେ ତାହାର ଉଦାସ
ଅରମ୍ଭ ଦୁର୍ଦ୍ଦି । ଏ ପ୍ରକାଶୀ ପ୍ରଭୁତରର
ପ୍ରକାଶୀ ସୁରୋପୀୟ ଅଥବା ଗୁରୁତରର ବା-
ଦାସ ପଦରେ ରଲ ନୁହଇ । ଏଥିରେ ସମସ୍ତ ଦକ୍ଷ-
ଣାର ସଦସେଷରୁ ସେଷଦୁର୍ଦ୍ଦି ନାହିଁ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
'ଗୁରୁତର ପିଲମାନେ ଗୁରୁତର ବଦନାଲୟ-
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସୁଦେଶର ଦେବନ କେତେକ ଓ
ଦୁର୍ଦ୍ଦିର କଥା ପଢ଼ିବେ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତର
ବଦନାଲୟ ସମସ୍ତ ଅସୁସ୍ଥାନପ୍ରିୟ ଜାଣିବ
କାନାକ୍ଷେପ ଦେବ ନାହିଁ' ଏହି ଗୁରୁତର

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ସାର କଥାଗୁଡ଼ିକ ଅବଲମ୍ବନ
କରି ଗଲ ବଙ୍ଗବାସିରେ 'ସୁ. ଦସର ଉଦାସ
ଶିକ୍ଷା' ବିଷୟରେ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରବନ୍ଧ
ବାଦର ଅଛି ଏବଂ ଅନୁମାନେ ତାହା ପାଠ
କରି ଅଭ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାଣ ଦୋରଅଛି । ବାସ୍ତବରେ
ସୁନ୍ଦର ପିଲମାନଙ୍କ ଗୁରୁତରରେ ମୁସଲମାନ
ଏବଂ ଲୋକଙ୍କର ଶାସନ ସମୟର କୌଣସି
କଥା ପଢ଼ିବେ ହେଁ କର ଦୁର୍ଦ୍ଦିର କହବେ
କିନ୍ତୁ ଅନୁମାନେ କଏ ଦେଉଠାରୁ ଅଧିକ
ଅନୁମାନଙ୍କର ଜାଗାକୁ ବୋଲବ କ ଏବଂ
କପର ଅନୁମାନେ ଅସୁସ୍ଥାଧ୍ୟାୟ ଅସୁମଦର
ପ୍ରାପନ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ଦେଉଁ ତାହା ଅନୁ-
ମାନେ ନାନାକେ ଜାଣିବାକୁ ନା ଅନୁମାନଙ୍କର
ବିଷୟର ବ୍ୟାସମାନଙ୍କ ଜଗାଇବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ
କରୁଅଛି । ଫଳରେ ଅନୁମାନେ ଜଗାଇ
ପର୍ୟାଜିତାର କଥା ଯେ ଅଧିକର ପର୍ୟାଜି
ଦେବାର ଯୋଗ୍ୟ ଦେଉଅଛି ଏ ଅବସ୍ଥାରେ
ଅନୁମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଣା କହି ?

ଯୁକ୍ତ ନା ସକ୍ତ ।

ଯୁକ୍ତ ଦେବ କ ତାହି ଏ ଧନୀ ଅନୁମାନଙ୍କ
ଶୁଣିଲ ନାହିଁ ଯେମନ୍ତ ବଡ଼ ସପ୍ରାଦରେ ଚେମନ୍ତ
ଏସପ୍ର ଦେରେ ଦେବେଦେଲେ ଯୁକ୍ତ ଓ ଦେବେ-
ଦେଲେ ସକ୍ତ ଦେବାର ସମ୍ଭବ ବୋଲି ସମାନ୍ତର
ଅଧି ଅଛି କଷ୍ଟ କହି ଜଣା ଯାଇ ପାରି
ନାହିଁ । କଲରୁ ଅଧିକ୍ଷକା ଏକସମ୍ଭର ଯେଷ
ଭାରସାବର ମର୍ମ ଏହି କ ଲୋକ ଗୁରୁତର-
କୁ ଯେଉଁ ଶେଷ ପଦ ଲେଖିଥିଲେ ତହିଁର
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗୁରୁତରର ଜାର ଲେଖି ଅଛନ୍ତି କ
ସେ ସକ୍ତ ଏକାନ୍ତ କାନୋ କରନ୍ତି ଏବଂ
ପଠଦେବ୍ୟପ ରରେ ଯେଉଁ ମଜାନ୍ତର ପଠ
ଅଛି ତହିଁରେ ତାହାର ଦୋଷ ସାଲସ
ଦ୍ଵାରା ତହିଁର କରୁର କରୁରତାକୁ ସମ୍ଭବ
ଅଛନ୍ତି ଲୋକ ମଧ୍ୟ ସାଲସି ମାମାଂସା ଲେଖି
ଅଛନ୍ତି । ଯେତେ ସାଲସିରେ କଥା ଲେଖିଲ
କେବେ ଅଛି ଯୁକ୍ତର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ କହୁବ
ଦୁର୍ଦ୍ଦିର ଯେ ଦେଲେମାନଙ୍କ ରଜା ସାଲସପଦରେ
କରଣ ଦେବେ । ଏସକା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗୁରୁତର
ପ୍ରଥମ କାଳର ଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ଶମଜ ଗୁରୁତର-
ଦେଲ ସମକ ପେଦେଉ ଲୋକପ୍ରର କେଷ୍ଟ-
ଗୁରୁତରର ପ୍ରକାଶ ଅଛି ଦେଲେ ଏହାବର
ଏବଂ କଲକୁ ଉଦାସ କର ଅଛନ୍ତି ଏବଂ
ଅନ୍ୟ ଏବଂ କଲକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜାର କଥାବ

କଥାକୁ ତାହାର ସମ୍ଭବ ଅଛି । ଏପ୍ର-
କାରେ ସେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ମୁରୁତ ଅଛି
ଓ ସେ ତାହା ଲୋକରେ ଲାଭର ଅପର
ଦେବାର କଥା ନାହିଁ । କର୍ତ୍ତମାନ ଏସମାଦକୁ
କଲର ମଧ୍ୟରେ ଧରଣକୁ ଦେବ । କଷ୍ଟ
ବାଦା ଦୁର୍ଦ୍ଦି ଏକଦଳରେ ପ୍ରକାଶ ଦୋଲ
ପାରେ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯୁକ୍ତର ଅନୁମାନ ପୁରୁପାତ୍ର
ପ୍ରକାଶରୁପେ ଲୁକ୍ତ ଏବଂ ତାହା ଦେଖି କଏ
ବୋଲବ ସେ ଯୁକ୍ତ ଦେବ ନାହିଁ । କଲରେ
ଏକାକଶ୍ର ଜାବାବ ହତା ବୋଲ ଅଛି ଏବଂ
ତହିଁରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିର ଗୋର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଗୁରୁତ-
ରକୁ ଅସ୍ତ ଅଛନ୍ତି ଅଥ ଜାବାବ ଯେତେ
ଯେଉଁ ଅଡ଼େ ମିତ୍ରଅଛି ଲୋକପ୍ର ସପ୍ର ବଜା
କର ଲେଉ ଅଛନ୍ତି । ପଲସାର ସାହାର ନି-
ଟରୁ ଏବଂ ଦେବିକ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ପଠାକାର ଶୁର
ଦୋର ଅଛି । ଦୁର୍ଦ୍ଦି ପ୍ରକାଶର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ଏହି କ ଗୁରୁତରର ସୁକ ଦୋଲ ସଦା
ଯେମନ୍ତ ଲୋକଙ୍କର ସଦ୍ୟ ଦେବେ ଗୁରୁତର
ସଦାସାଲକ ନିମିତ୍ତ ଲୋକପ୍ର ପ୍ରକାଶ ହୁଇ କରୁ
ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ସୁଲତାଳ ନିରପେକ ରହିବାକୁ
ମନସ୍ତ କରି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ସୁକାମାନେ ମଧ୍ୟ ତାହା ସେହିପରି ସମ୍ଭବ
ଦେଲ ଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ସେ
ଗୁରୁତରର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବନରମାନଙ୍କୁ କଷ୍ଟ
କରଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମାଲ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ପ୍ରାନ୍ତରୁ ଗୁରୁତରର ପ୍ରଭୁତ ସମସ୍ତ କରୁ
ଅଛନ୍ତି ସେଥିରେ ସେ ଯେ ନିରପେକ ରହିବେ
ଏମନ୍ତ ଅନୁମାନ ଦେଉ ନାହିଁ ।

ମୁରୁତରର ନାବ ଲକ୍ଷ ସତ୍ୟ ।

ଦେବୀନାମ ଓ ମୁରୁତରର ସାଦେବ
ଶିକ୍ଷକ ସମ୍ଭରେ ଶ୍ରୀଏ ପ୍ରେସଦସ୍ୟ ପ୍ରାନ୍ତ-
ନ୍ତରରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦେଲ । ସାଦେବ ଶିକ୍ଷକ
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ତାହାର ନାବାଲକ ସୁକାମାନଙ୍କୁ ପଢ଼ା-
ଇବା ଦାରଣ ଅଧିକାରୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କଥାକୁ
ଦେବନ ପାଠ୍ୟରେ କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ସେ
କଥା ଅନ୍ତର ଦେଲ ପ୍ରାୟ ଜଣା ପାଉଅଛି ।
ଦେବୀନାମର ସୁକା ଦାରଣାଳ କଷ୍ଟରେ
ରହି କ ପାରିଲୁ ଏବଂ ତାହାଙ୍କର ଯେମନ୍ତ
ବସ୍ତୁ ବୋଲଅଛି ତହିଁରେ ଲେଖା ପଢ଼ା
କରଣା ସଙ୍ଗେ ଲକ୍ଷ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ଦେବୀ ଦାରଣାରେ
ଅନ୍ୟ ଦେବା ସମସ୍ୟ । ମାନେଜର ବାକି
ବନମାନୀ ସିଂହର ସାହାସ୍ୟରେ ସେ ଗୁରୁତର

କର୍ତ୍ତୃ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇ ଉପରେ
 ଜଣେ ସାହେବ ଶିକ୍ଷକ ନଦବାର କୌଣସି
 ଅବଶ୍ୟକତା ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ ଓ ସାହେବ-
 ଠାରୁ ଅଧିକ କି ଶିକ୍ଷିକେ ତାହା ମଧ୍ୟଜଣା ଯାଉ
 ନାହିଁ । କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ସାହେବ ଏବେକେଲେ ଏହା
 ମସୂରକଣ୍ଠର ଶିକ୍ଷକ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ମସୂର
 କଣ୍ଠର ଯେ ଏଥିରେ କି ଉପକାର ଦେବ
 ଅନୁମୋଦନେ କହି ନ ଯାଉଁ ବରଂ ଅପକାର
 ଦେବାର ନିଶ୍ଚୟ ଅଜଣା ଦେଖା ଗଲଣି ।
 ସାହେବ ଶିକ୍ଷକ ଏବେ କର୍ତ୍ତୃମଣୀ ଏବଂ ଉନ୍ନ
 ପ୍ରାକରାସୀ ହୃଦୟର୍ଥ ଓ ବିଶେଷରେ ଓଡ଼ିଶା
 ଗଜାକର ମାଲି ଗଠି କରୁ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ।
 ତାହାକୁ ଗଜାକର ସହର ଏବଂ କୋଠିରେ
 ରଖାଇ ଦିଆ ଯାଇଅଛି ଓ ଗଜାକର ଶାଳବା
 ପିଠିକା ଗାଧୋଇବା ଶୋଇବା ଇତ୍ୟାଦି ସମସ୍ତ
 କାର୍ଯ୍ୟ ତାହାଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରରେ ରହିଅଛି ।
 ଏଥିରେ ହୃଦୟର୍ଥର କି ପରିମାଣ ଦାନ ଦେଉ
 ଅଛି ତାହା ବୋଲିବାର ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ
 ନିକଟରେ ଗଜା ଯେତେବେଳେ କଲିକତା
 ଓ ଦାର୍ଜିଲିଙ୍ଗକୁ ଗଲେ ଇଂରାଜୀ ଦୋକ୍ତରରେ
 ତାହାଙ୍କର ବସା କର ରହିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ
 ହୋଇଥିଲା । ସେ ପ୍ରସ୍ତାବ ନିରାକୃତ ଅଭ୍ୟାସ
 ପ୍ରକାର କମିଶ୍ନର ସାହେବ ଜାଣିପାରୁ ପୁଅର
 ବସାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କର ଦେଲେ । ମାତ୍ର
 ଅନୁକ୍ରମେ ସାହେବ ସଙ୍ଗରେ ରହିଲେ ହୃଦର
 ଅନୁର ବ୍ୟବହାର ରକ୍ଷା ଦୋଇ ପାରେ କି ?
 ଗଜା ସାକାଳିନ ଦୋଇ ଯେପରି ବ୍ୟବହାର
 କରୁବେ ଚାହଁରେ କାହାର ଅପତ୍ତି ନାହିଁ କିନ୍ତୁ
 ନାବାଲିଗ ଅବସ୍ଥାରେ ଗର୍ଭସ୍ତମେକର ତାହାକୁ
 ଓଷା ଦେବା ଯେମନ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ତାହାଙ୍କ ଧର୍ମରକ୍ଷା
 ଓ ସ୍ୱଧର୍ମରେ ଶିକ୍ଷା ଦେବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ
 କର ଦେବା ଯେମନ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଟଇ । ଏଥିର
 କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେବାର ଲେଖିତ ଆଉ
 କିଛି କାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶ ପାଉଅଛି ଯେମନ୍ତ ଗ-
 ବର୍ଣ୍ଣମେଘ ସାହେବଗୁଲ ଶିଖାଇବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ
 କର ଦେଇଅଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ଏ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ
 ନିରାକୃତ ଅସନ୍ତୋଷକର ଅଟଇ ଏବଂ ଏଥିରେ
 ପ୍ରାଣୀୟ ଦାତମକର ବିବେଚନାର ତ୍ରୁଟି ପ୍ରକାଶ
 ପାଉଅଛି । ପରନ୍ତୁ ବଡ଼ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ବିଷୟ ଯେ
 ମସୂରକଣ୍ଠ ଗଜାପରିବାସୀୟ କୌଣସି ଲୋକ
 ଅବଧି ଏଥିର ପ୍ରତିବାଦ କର ନାପାନ୍ତି
 ଓଡ଼ିଶାର ସ୍ୱାଧୀନତା ଗଜାକର ଗଜାକୁ ଏପରି

ଅସହାୟ ଓ ବ୍ୟବହାର ବିଫଳ ଦେଖିବା
 ଅତି ଶୋଚନୀୟ ବ୍ୟାପାର ଅଟଇ ।
 ଓଡ଼ିଶା ଗୋଡ଼ାପେଶ ଦେବାବ ।
 ଗର ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସରେ ସେଣ ଦୋଇ-
 ଥିବା କର୍ତ୍ତୃ ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୮୮୩-୮୪ ପାଲ
 ଦାବରୁ ଓଡ଼ିଶା ଗଜାକର ଇନ ଶିକ୍ଷାର ଦେଖା
 ବମାନ କଲିକତା ଗଜେଟରେ ପ୍ରକାଶିତ
 ହୋଇଅଛି । ଜନଜଣାର ମୋଟ ଅଧିକ ଏକ-
 ଲକ୍ଷ ସରପଠି ଦୁକାର ଟଙ୍କା ଏବଂ ବ୍ୟୟ ଏକ-
 ଲକ୍ଷ ପଞ୍ଚାଶି ଦୁକାର ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲା ସରପଠି
 ଖର୍ଚ୍ଚର ସୀମା ନାହିଁ ଏବଂ ବାକୀ ରହିବାକୁ ସ୍ୱକା
 ନାହିଁ ଏଥିରେ ଫଳ କି ହୋଇଅଛି ତାହା
 ଦେଖିଲେ କେତେ ଉପକାର ହୋଇଅଛି ଜଣା
 ପଡ଼ିବ । ପଥକରୁ ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରାମ୍ୟ
 ଏବଂ ସବର ସଜକମାନ ଯୋଗାଇବା । ଏଥିକୁ
 ପ୍ରାମ୍ୟ ଗୁଣ୍ଡା ସମ୍ପର୍କରେ ଅନୁମୋଦନ କମିଶ୍ନର
 ସାହେବ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି କଟକ ଜିଲ୍ଲାରେ ଏ
 କର୍ତ୍ତୃ ଗୋ ୨୭୫ ନମ୍ବର ଗୁଣ୍ଡା ୫୮୮୨୯
 ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଅଛି ଚିହ୍ନ ପୁକ୍ତକର୍ତ୍ତୃ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ-
 ରେ ୫ ୨୭୨୨୯ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା । ବାଲେ-
 ଷରରେ ଏ କର୍ତ୍ତୃ ୫ ୩୫୮୭୯ ଏବଂ ଏଥି
 ପୁକ୍ତକର୍ତ୍ତୃ ୫ ୪୦୧୦୯ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ
 ଦେପୁଲେ ସେଠା ଚେୟାରମାନ ଲେଖିଅଛନ୍ତି
 କି ପ୍ରାମ୍ୟ ସଜକ ସକାଶେ ଯେତେଠାରୁ ପ୍ରା-
 ଥିକା ଅସିଥିଲା ସେ ସମସ୍ତ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିଲା
 ସେ ପୁଲେ ପୁକ୍ତକର୍ତ୍ତୃଠାରୁ କହିତୁ ଉଣା ଖର୍ଚ୍ଚା
 ପଡ଼ିଥିଲେଦେବାଦା ଧରୁବ୍ୟନୁଦଇ । ପୁଣ୍ୟରେ
 ପୁକ୍ତକର୍ତ୍ତୃ ୫ ୨୭୨୨୯ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ
 ଏକକର୍ତ୍ତୃ ୫ ୩୮୦୦୯ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟ-
 କ୍ଷେ ଦେବକି ୫ ୨୨୩୯ ବ୍ୟୟ ଦେଇ ଏତା-
 ଦୁଶ ଉଣା ବ୍ୟୟର କାର୍ଯ୍ୟ ଜଣାଇବା ନିମିତ୍ତ
 ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶ୍ନର ସାହେବ ସେଠା ଚେୟା-
 ରମାନକୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ।
 ସବର ସଜକ ସମ୍ପର୍କରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶ୍ନ-
 ନର ସାହେବ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କଟକ ଜିଲ୍ଲାରେ
 କୌଣସି ନୂତନ ସଜକ ଏକକର୍ତ୍ତୃମଣୀ ହୋଇ
 ନାହିଁ ମାତ୍ର ପୁରୁଣା ସଜକମାନ ଉତ୍ତମରୂପେ
 ମସୂର ହୋଇଅଛି । ବାବକମାସୁରଦ୍ୱାରା
 ଗୋଟିଏ ବଳ ବନ୍ଧାଯାଇ ଥିବାରୁ ସେବାଟେ
 ପାଣି ପଣା ମୁକ୍ତବାର ସଜକରେ ଏକ ବଡ଼
 ସାହେବ କହିଅଛନ୍ତି ଏବଂ କଲେକ୍ଟର
 ସାହେବ କହିଅଛନ୍ତି ସରକାରୀ ବ୍ୟୟରେ

ପଠାମୁଣ୍ଡାଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ସଜକ ସକ୍ତା ନ
 ଦେଲେ ଏହାକୁ ଉତ୍ତମ ଅବସ୍ଥାରେ ରଖିବାର
 ଭରସା ନାହିଁ । ଏଥିକୁ କମିଶ୍ନର ସାହେବ-
 କର ମତ ଏହି କି ପୁକ୍ତରୁ ପ୍ରତିକର୍ତ୍ତୃ ଏହି
 ସଜକରୁ କିଛି ସକ୍ତା କରବାର ଚେଷ୍ଟା ହୋଇ-
 ଥିଲେ ଅଳପରିଶ ଅନେକ ଉନ୍ନତ ହୋଇ-
 ଥାନ୍ତା । ମାତ୍ର କର୍ତ୍ତୃରେ କର୍ତ୍ତୃକର୍ତ୍ତୃ ଅକାରଣ
 କିମ୍ପର ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହେଉଅଛି ।
 ନର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶ୍ନର ସାହେବ ମଧ୍ୟ ଏ ବିଷୟ-
 ରେ ମନୋଯୋଗୀ ଦେବା କାରଣ କଟକ
 କମିଶ୍ନର ଲେଖିଥିଲେ । ପୁଣ୍ୟରେ ବଳଗା ଓ
 ବାଣପୁର ସଜକ ପକ୍ତା ହୋଇଥିବାର କଥିତ
 ହୁଅଇ ମାତ୍ର କମିଶ୍ନର ସାହେବ ସ୍ୱୟଂ ସେ
 ବାଟରେ ବଗିରେ ନୁହଁ ଦେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ
 ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ନିରାକୃତ ମନ ହୋଇଅଛି ଓ ଅନେକ
 ପରିମାଣରେ ଦୋଷର ଭରସାକୁ ଦେବ ।
 ପିପିଲିଠାରୁ ଖୋଇଯାଉ ଯାଇଥିବା ସଜକ ମଧ୍ୟ
 ପକ୍ତା ହୋଇଅଛି । ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାର ସଜ-
 କମାନ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶ୍ନର ସାହେବଙ୍କ ବିବେ-
 ଚନାରେ ଅଦୌ ସନ୍ତୋଷ ଜନକ ନୁହଇ ।
 ସଜକମାନ ନିରାକୃତ ଅସାବଧାନତା ପୁକ୍ତ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବାରୁ ଜଣାଯାଏ । ଯଦ୍ୟପି କି
 ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରଧାନ ସଜକ ପ୍ରଦେଶୀୟ ଟଙ୍କାଦ୍ୱାରା
 ମସୂରଜା ଦେଉ ଥିବାରୁ ପଥକର ଟଙ୍କାଦ୍ୱାରା
 ମୋଫସଲ ବାଟ ସବୁ ଭଲ ଅବସ୍ଥାରେ ରହି-
 ବାର ସୁବିଧା ଅଛି ମାତ୍ର ମସୂରଜା ଅଗ୍ରବରେ
 ସେ ସମସ୍ତର ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଦୈନିକତା ଘଟୁଅଛି ।
 ଏ ଜିଲ୍ଲାର ପଥକର ପାଣି ଅଧିକ ନୁହଇ ସତ୍ୟ
 କିନ୍ତୁ ମାଟିକାମ ଓ ପୁଲବନ୍ଧ କାମ ଭଲରୂପେ
 ମସୂରଜା ନ ଦେବା କଥା ଟଙ୍କା ଅପେକ୍ଷା ତଦା-
 ରଣ ସଙ୍ଗେ ଅଧିକ ସମ୍ପର୍କ ରଖଇ । ସାହେବ
 ପ୍ରଶଂସିତ ନିଜେ ଉତ୍ତମ କର ବାଲେଶ୍ୱର
 ସଜକ ସମସ୍ତର ଏପରି ଶୋଚନୀୟ ଅବସ୍ଥା
 ଦେଖି ସେଠା କମିଶ୍ନର ଭାବଦ ପିଠି ଲେଖି
 ଅଛନ୍ତି । ସାହେବ ପ୍ରଶଂସିତ ଭୁବଂଶଠାରୁ
 ଗୁଲବାଲି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗାଂଢ଼ ଗୋଟିଏ ସଜକ
 ନିର୍ମାଣ କରବାର ଅବଶ୍ୟକତା ଦର୍ଶାଇ ସୁବରେ
 କହିଅଛନ୍ତି କି ଏହିପରି ଅନେକ ପ୍ରଧାନ ସଜକ
 ନିର୍ମାଣ କରବାକୁ ବାକୀ ରହିଅଛି ଏବଂ କର୍ତ୍ତ-
 ମାନ ଯେପରି ଭାବରେ ପୁକ୍ତ ଟଙ୍କା ସାମାନ୍ୟ
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଉଅଛି ତହିଁରେ ଦେବନ
 ଟଙ୍କା ନଷ୍ଟ ହେଉଅଛି ପ୍ରକୃତ ଭୁବଂଶ
 ଦେଉ ଲାହି ।

ସନ ୧୮୮୫ ମସିହାର ମାର୍ଚ୍ଚମାସରୁ
ପଦାଧିକାରୀ ଫଳ ପାରିତୋଷିକା ନିୟମାବଳୀରେ
୧ ମ ଶ୍ରେଣୀ ।

ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ନାମ ସ୍କୁଲ ନାମ ।
୧ । ଲକ୍ଷ୍ମଣ ନାମ ମହାନ୍ତି ବାରିପଦା ସ୍କୁଲ
୨ । ସମୁଦାୟ ଜେନା " "
୩ । ନଟର ପଞ୍ଚନାୟକ ଖୋର୍ଦ୍ଧା
୪ । ନୀଳକଣ୍ଠ ଦାସ ଭେଙ୍କାନାଳ
୫ । ରଘୁନାଥ ଦୋସ ଖୋର୍ଦ୍ଧା
୬ । ମହେନ୍ଦ୍ରନାୟକ ଦତ୍ତ ବାରବାଟୀ, ବାଲେଶ୍ଵର

୭ । ସଦାନାଥ ଦତ୍ତ " "
୮ । ଶ୍ରୀନାଥ ସୁପ୍ତ " "
୯ । ଦୁର୍ଗାଚରଣ ସିଂହ ବାରିପଦା
୧୦ । ସୁବଳଦାସ ସେନ ପୁରୁଷୋତ୍ତମପୁର
୧୧ । ସୁବଳଦାସ ମହାନ୍ତି ଖୋର୍ଦ୍ଧା
୧୨ । ଶ୍ରୀବେଦନକବିନେତାପାଠ୍ୟାୟ " "
୧୩ । ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଦାସ ମଡ଼େଲ ସ୍କୁଲ କଟକ
୨ୟ ଶ୍ରେଣୀ ।

୧ । ଚନ୍ଦ୍ରମଣି କର ଭେଙ୍କାନାଳ
୨ । ବେଲୁଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ବାରିପଦା
୩ । ମନ୍ମଥପ୍ରସାଦ ଦତ୍ତ ପୁରୁଷୋତ୍ତମପୁର
୪ । ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ପଣ ଭେଙ୍କାନାଳ
୫ । ବେଳାକାଥ କର ଟାଉନ ସ୍କୁଲ, କଟକ
୬ । କରମାଳୀ ପାଣିଗ୍ରାହୀ ଭରମ
୭ । ସ୍ୟାମାଚରଣ ଦାସ ମଡ଼େଲ ସ୍କୁଲ, କଟକ
୮ । ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଶ୍ରୀ ଖୋର୍ଦ୍ଧା
୯ । ସେଖ ଅବତୁର ମହାଦ ବାରବାଟୀ, ବାଲେଶ୍ଵର

୧୦ । ମଧୁସୂଦନମୋହନ ମିଶ୍ର ଆମଳଗର
୧୧ । ରାଧକ ଦାସ ଖୋର୍ଦ୍ଧା
୧୨ । ନୀଳକଣ୍ଠ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର ମଡ଼େଲ ସ୍କୁଲ, କଟକ
୧୩ । ବିଭିନ୍ନବନ୍ଦୁ ଦତ୍ତ ବାରବାଟୀ, ବାଲେଶ୍ଵର
୧୪ । ପୁଣ୍ଡିଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ " "
୧୫ । ବିନାୟକ ଦାସ ସଙ୍ଗର ସ୍କୁଲ, କଟକ
୧୬ । ଦୀନକର ଦାସ " "
୧୭ । ମଦନମୋହନ ପଞ୍ଚନାୟକ ଖୋର୍ଦ୍ଧା
୧୮ । ଅନନ୍ତ କାନୁନଗୋ " "
୩ୟ ଶ୍ରେଣୀ ।

୧ । ବେଳାକାଥ ମହାନ୍ତି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣପୁର
୨ । ଶୋଭାକୁ ଦାସ ନିମାପଡ଼ା

୩ । ବଳଦତ୍ତ କର ଟାଉନ ସ୍କୁଲ, କଟକ
୪ । କମ୍ପାଧର ମହାନ୍ତି ଗଞ୍ଜା
୫ । ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ରଞ୍ଜନ ସିଂହ ଖୋର୍ଦ୍ଧା
୬ । ଜଗନ୍ନାଥ ରଞ୍ଜନ ସିଂହ ନିମାପଡ଼ା
୭ । ସେଖ ଅବତୁର ଦତ୍ତ ଅରୁଆ
୮ । କୁଞ୍ଜମୋହନ ଦତ୍ତ ପୁଲଙ୍ଗ
୯ । ବିନାୟକ ମିଶ୍ର ଆମଳଗର
BADHANATH RAI
Joint Inspector of schools
Orissa Division.

ସନ ୧୮୮୫ ମସିହା ଦେଶୀୟ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣପୁର ପଦ-
ାଧିକାରୀ ଫଳ ପାରିତୋଷିକା ଅନୁସାରେ ।
୧ ମ ଶ୍ରେଣୀ ।

୧ । ବାସନ୍ତି ବାସ ହିନ୍ଦୁ ବାରିପଦା ବଦ୍ୟାଳୟ, କଟକ
୨ । { ନିଶାନ୍ତ ଦେବ " "
          { ରାଧାକ ଦାସ ମିଶ୍ର " ସ୍କୁଲ ବାରିପଦା
୩ । ପିତାମହ ରଞ୍ଜନପୁର
୪ । ବିଦ୍ୟାଳୟ ସମାପକ ବାରିପଦା
୫ । ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ମହାନ୍ତି ଚରାବଟା
୬ । ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ମହାନ୍ତି ଖୋର୍ଦ୍ଧା
୭ । ପଦ୍ମଶିବ ମହାନ୍ତି ଶିବ, ଭେମୁଣାପୁର
୮ । ନୀଳକଣ୍ଠ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣପୁର
୯ । ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଦାସ ଶିବକ ପିତାମହପୁର
୧୦ । ଦୀନକର ଦାସ ଭରମ
୧୧ । ବିଶ୍ଵାସ ଦତ୍ତ ବେହେରା
୧୨ । ମଦନ ଦାସାଧର ବେହେରା
୧୩ । ଗୋବିନ୍ଦଚରଣ ମହାନ୍ତି ଭୁବନେଶ୍ଵର
୧୪ । ସୁଧାକର ପ୍ରସାଦ ଅନ୍ଧାରୀପୁର
୧୫ । ଦାସ ରଞ୍ଜନାୟକ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ
୧୬ । ପଦ୍ମଶିବ ପଞ୍ଚନାୟକ ମଡ଼େଲ ସ୍କୁଲ କଟକ
୧୭ । ପଦ୍ମଶିବ ପଞ୍ଚନାୟକ ଅଲଗାପୁର
୧୮ । ଦେବ କର ଅସୁରେଶ୍ଵର
୧୯ । ଦୀନକର ମହାନ୍ତି ଚିଟିକା
୨୦ । ଶ୍ରୀ ସାହୁ " "
୨୧ । ରଞ୍ଜନପ୍ରସାଦ ଦେ ଅଲଗାପୁର
୨୨ । ରଞ୍ଜନାଥ ମହାନ୍ତି ପୁରୁଣାଗଡ଼
୨୩ । ରଞ୍ଜନ ପତ୍ରା ପୁରୁଷୋତ୍ତମ
୨୪ । କୁମାରଜି ଜେନା କଟକ ଟାଉନ ସ୍କୁଲ
୨୫ । ରଞ୍ଜନାଥ ପଣ ମହାସିଂହପୁର
୨୬ । ନୀଳକଣ୍ଠ ସୁଧାକର ନିମାପଡ଼ା
୨୭ । ବିନାୟକପ୍ରସାଦ ମହାପାତ୍ର ଅଲଗାପୁର
୨୮ । ଦୀନକର ମହାପାତ୍ର ଭୁବନେଶ୍ଵର

୨୯ । ଅନନ୍ତ କର ମହାସିଂହପୁର
୩୦ । କୁଞ୍ଜଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର ଚିଟିକା
୩୧ । ମଧୁସୂଦନ ମିଶ୍ର ବଜାପା
୩୨ । ଚନ୍ଦ୍ରମଣି କର ଭୁବନେଶ୍ଵର
୩୩ । ଗୋବିନ୍ଦ ଶିଖାଠା ଜିଲ୍ଲାପାଠ୍ୟପୁର ଶିବକ
୩୪ । ରଞ୍ଜନାଥ ନାୟକ ଦୋଳାପା
୩୫ । ମଧୁସୂଦନ ମିଶ୍ର ଅନ୍ଧାରୀ
୩୬ । ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ରଞ୍ଜନ ବେହେରା
୩୭ । ନାରାୟଣ ପ୍ରସାଦ ବେହେରା ବାରବାଟୀ,
ବାଲେଶ୍ଵର

୨ୟ ଶ୍ରେଣୀ ।
୧ । ମାଧବ ମିଶ୍ର କଟକ ମଡ଼େଲ
୨ । କରମଣି ଦାସ " "
୩ । ଦ୍ଵାରକାନାଥ ସିଂହ " "
୪ । ରଞ୍ଜନଚରଣ ଦାସ କଟକ ଟାଉନ
୫ । ରାଧାମୋହନ କାନୁନଗୋ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣପୁର
୬ । କୁଞ୍ଜବହାଦର ସାହୁ ସାମନ୍ତସୁଧାକର
୭ । ଦୁର୍ଗାଚରଣ ପଣା " "
୮ । ଦୁର୍ଗାଚରଣ ମିଶ୍ର " "
୯ । କୁଞ୍ଜଚନ୍ଦ୍ର କର ମହାସିଂହପୁର
୧୦ । ରଞ୍ଜନଚରଣ " "
୧୧ । ପଦ୍ମଶିବ ଦାସ " "
୧୨ । ରଞ୍ଜନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ " "
୧୩ । ବେହେରାଚରଣ ମହାନ୍ତି ସୁନ୍ଦରଗ୍ରାମ
୧୪ । ଅନନ୍ତଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି " "
୧୫ । ଦେବକୃଷ୍ଣ ଦାସ " "
୧୬ । ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ " "
୧୭ । ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ମିଶ୍ର " "
୧୮ । ସେଖ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ରଞ୍ଜନ କୁଞ୍ଜନନପୁର
୧୯ । ପଦ୍ମଶିବ ରଞ୍ଜନ " "
୨୦ । ଦୀନକର କାନୁନଗୋ ପୁଲଙ୍ଗ
୨୧ । ଶ୍ରୀମନ୍ତ ପଣ ଗଞ୍ଜା
୨୨ । ସେଖ ଅବତୁର ଅଜନ ଅରୁଆ
୨୩ । ସୁଧାକର ଦାସ ଅସୁରେଶ୍ଵର
୨୪ । ଦୁର୍ଗାଚରଣ ସିଂହ " "
୨୫ । ଦୀନକର ଦାସ " "
୨୬ । ରଞ୍ଜନଚରଣ ରଞ୍ଜନ ଅନ୍ଧାରୀପୁର
୨୭ । ଦୀନକର ଦାସ ଭୁବନେଶ୍ଵର
୨୮ । କୁମାରଜି ମହାନ୍ତି " "
୨୯ । ଦୟାନିଧି ଦାସ " "
୩୦ । ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ " "
୩୧ । ରଞ୍ଜନାଥ ମିଶ୍ର ପୁରୁଷୋତ୍ତମ
୩୨ । ବିଦ୍ୟାଳୟ ମଡ଼େଲ ଚିଟିକା

୩୩ । ଗଙ୍ଗାଧର ପଞ୍ଜି - ଯୁକ୍ତ	"
୩୪ । ଗଙ୍ଗାଧର ପଞ୍ଜି ପଞ୍ଜିକାୟୁକ୍ତ	"
୩୫ । ବଳମାଳୀ ପଞ୍ଜିକାୟୁକ୍ତ	"
୩୬ । ଲେବନାଥ ପଞ୍ଜି	"
୩୭ । ଭୈରବୀଚରଣ ଦାସ	ବାଦାଲ ପୁର
୩୮ । ବଳରାଜ ଚଳିକା	"
୩୯ । ଗଙ୍ଗାଧର ମହାପାତ୍ର	ସମ୍ବଲପୁର
୪୦ । ଜଗନ୍ନାଥ ରଥ ସମ୍ବଲ	କାମୋଦରପୁର
୪୧ । ସୁଧାକର ସିଂହ	"
୪୨ । ଲକ୍ଷ୍ମଣାଚରଣ	ପାରିକୁପ
୪୩ । ମଧୁସୂଦନ ପଞ୍ଜି	ନମାପଡ଼ା
୪୪ । ମଧୁସୂଦନ ମିଶ୍ର	କୁନ୍ଦେଶ୍ୱର
୪୫ । ବେପାଳ ପଞ୍ଜିକାୟୁକ୍ତ	ବେରବେର
୪୬ । ଗୋବିନ୍ଦ ମିଶ୍ର	"
୪୭ । ବଦ୍ୟାଧର ପଞ୍ଜିକାୟୁକ୍ତ	ବେଗୁ ଅ
୪୮ । ଚନ୍ଦ୍ରବର ମହାନ୍ତି	ପ୍ରତାପସାବର
୪୯ । ବାଳକୃଷ୍ଣ ମହାପାତ୍ର	"
୫୦ । ମହାଦେବ ମହାନ୍ତି	"
୫୧ । ଦତ୍ତକୃଷ୍ଣ ନାୟକ	ଗିରିଘୋଷିପୁର
୫୨ । ଦତ୍ତକୃଷ୍ଣ ନାୟକ	କଲିଗୁଣି ସିଂହ
୫୩ । ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ମହାପାତ୍ର	ପୁରୀମାରିଶ୍ୱେତପୁର
୫୪ । ସାରାଧର ପାଠୀ	ବାଲବାଡ଼ି
୫୫ । ଲମାନାଥ ଦାସ	"
୫୬ । ସୁଧାଚରଣ ବନୋପାଧ୍ୟାୟ	ଭୈରପୁରୀ
୫୭ । ରମାନାଥ ବନୋପାଧ୍ୟାୟ	"
୫୮ । ମହାଚରଣ ବନୋପାଧ୍ୟାୟ	"
୫୯ । ବାଳକୃଷ୍ଣ ପଞ୍ଜି	ବଲେଶ୍ୱର ମିଶନ
୬୦ । ଜୀବନଚନ୍ଦ୍ର ଦତ୍ତପୁର	"
୬୧ । କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ	"
୬୨ । ଭୈରବଚନ୍ଦ୍ର ସିଂହ	"
୬୩ । ବେଞ୍ଚନକରଣ	କଟକ ମହାପା
୬୪ । ରମାନାଥ ଦେ	ବାସୁପୁର
୬୫ । ଦତ୍ତକୃଷ୍ଣ ଦାସ	ବାଲପୁର
୬୬ । ମଦନମୋହନ ସାହିତ୍ୟାଳୟ	ଦୋଳ ସାହି
୬୭ । ଚନ୍ଦ୍ର ମଣି ପଞ୍ଜିକାୟୁକ୍ତ	"
୬୮ । ଅଭୈରବସାହ ଦାସ	ଭୈରପୁର
୬୯ । ଦୈନିକ ପତ୍ରିକା	"
୭୦ । ବ୍ରଜମୋହନ ପ୍ରଧାନ	ଅଲକପୁର
୭୧ । ବସୁଦେବ କର	ଭୋଳାଜାଳ
୭୨ । ଲକ୍ଷ୍ମଣାଚରଣ	"
୭୩ । ଲେବନାଥ ମିଶ୍ର	"
୭୪ । ବନାବଳ ଦାସ	ବାଦାଲ ପୁର

୭୫ । ଲକ୍ଷ୍ମଣାଚରଣ ପୁରୀବର ସମନ୍ତ	ଭାଳତେର
୭୬ । ଦାସରାୟ ପିଣ୍ଡ	"
୭୭ । ପାଣି ଶାନ୍ତିନା	"
୭୮ । ହୋମନାଥ ପ୍ରଧାନ	ବାଦାଲ ପୁର
୭୯ । ବଳମାଳୀ ପଞ୍ଜିକାୟୁକ୍ତ	ବେରବେର
୮୦ । କୁଞ୍ଜବିହାରୀ ସାହୁ	କଟକପଡ଼ା
୮୧ । ଗୋବିନ୍ଦାଧର ପିଣ୍ଡ	ବଜ୍ରପା
୮୨ । ରମାନାଥ ପଞ୍ଜିକାୟୁକ୍ତ	"
୮୩ । ସୁଧାକର ଗଜପତି ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ	କଟକ
* ଯୁ ଶ୍ରେଣୀ :	
୧ । ଦୁର୍ଗାଚରଣ ଦାସ	କଟକ ମତେଲ
୨ । ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର ରାୟ ଦୋଷ	"
୩ । ବେଦନଚନ୍ଦ୍ର ପିଠାଠା	"
୪ । ଗଙ୍ଗାଧର ଅଳ	"
୫ । ରାମସାହୁ	"
୬ । ଅପରାଜିତା ଶାନ୍ତିନା	"
୭ । ମଧୁସୂଦନ ମହାପାତ୍ର	କଟକ ମତେଲ
୮ । ସୁମତୀ ପାତ୍ର	"
୯ । ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପଞ୍ଜି	"
୧୦ । ବସୁଦେବ ଦୋଷ	କଟକ ଶାନ୍ତିନା
୧୧ । ବ୍ରଜକୃଷ୍ଣ ମହାନ୍ତି	କଟକ ସଙ୍ଗପୁ
୧୨ । ଗୌରବରଣ ପଞ୍ଜିକାୟୁକ୍ତ	"
୧୩ । ଜୀବନାଳ ମହାପାତ୍ର	"
୧୪ । ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ସିଂହ	"
୧୫ । ବ୍ରଜକାଳ ଦାସ ବ୍ୟାପକ	କଟକର
୧୬ । କୁଞ୍ଜବିହାରୀ	"
୧୭ । ପ୍ରଭାକର ଦାସ	"
୧୮ । ବ୍ରଜକୃଷ୍ଣ ଦାସ	"
୧୯ । ବ୍ରଜକାଳ ସିଂହ	"
୨୦ । ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ମହାନ୍ତି	ସମ୍ବଲପୁର
୨୧ । ବଳରାମ ସିଂହ	"
୨୨ । ବଳରାମ ପଞ୍ଜି	"
୨୩ । ଅଭୈରବ ଗପୁର	"
୨୪ । ଦୁର୍ଗାଚରଣ ମହାନ୍ତି	"
୨୫ । ଚନ୍ଦ୍ରକାଳ ମହାପାତ୍ର	ପୁରୀ
୨୬ । ଗୋପାଳଚରଣ ପଦ୍ମବଳ	ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱର
୨୭ । ମଧୁସୂଦନ ମହାନ୍ତି	"
୨୮ । ରାମଚନ୍ଦ୍ରାଣ ମହାପାତ୍ର	କଟକ
୨୯ । ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ	କଟକସିଂହ
୩୦ । ସୁଧାକର ପାତ୍ର	"
୩୧ । ବାଲକୃଷ୍ଣ ନାୟକ	"
୩୨ । ବାଳକୃଷ୍ଣ ମହାପାତ୍ର	ବାଦାଲ ପୁର

୩୩ । ବାଞ୍ଚାଧର ନାୟକ	ବାଦାଲ ପୁର
୩୪ । ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ମହାନ୍ତି	ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରପୁର
୩୫ । ଲେବନାଥ ବାଞ୍ଚାଧର ବାଞ୍ଚାଧର	ବାଞ୍ଚାଧର
୩୬ । ମାନଗୋବିନ୍ଦମିଶ୍ର ସାମଲଦାମୋଦରପୁର	
୩୭ । ଦତ୍ତକୃଷ୍ଣ ଜେନା	ପାରିକୁପ
୩୮ । ସତ୍ୟନାଗପୁର ପଞ୍ଜିକାୟୁକ୍ତ	"
୩୯ । ବ୍ରଜମୋହନ ପଞ୍ଜିକାୟୁକ୍ତ	ଖୋର୍ଦ୍ଧା
୪୦ । ଜଗନ୍ନାଥ ପଞ୍ଜିକାୟୁକ୍ତ	ନମାପଡ଼ା
୪୧ । ଗୋବିନ୍ଦନାଥ ଜନ	କୁନ୍ଦେଶ୍ୱର
୪୨ । ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ମହାପାତ୍ର	କଟକପୁର
୪୩ । ବାଳକୃଷ୍ଣ ପଞ୍ଜିକାୟୁକ୍ତ	ଜାଆଳା
୪୪ । ଦତ୍ତକୃଷ୍ଣ ମହାପାତ୍ର	ବାଦାଲ ପୁର
୪୫ । ମଦନମୋହନ ମହାପାତ୍ର	ବାଲପୁରୀ
୪୬ । ଅଭୈରବ ଦାସ	ମହାନପୁର
୪୭ । କୁଞ୍ଜବିହାରୀ ପଞ୍ଜିକାୟୁକ୍ତ	ବାସୁଦେବପୁର
୪୮ । ଲକ୍ଷ୍ମଣାଚରଣ ମହାନ୍ତି	ଦୋଳା
୪୯ । ଭୈରବ ଦାସ	ବାଲପୁର
୫୦ । ନାରାୟଣ ପଞ୍ଜିକାୟୁକ୍ତ	ଦୋଳସାହି
୫୧ । ଭୈରବ ନାୟକ	"
୫୨ । ଲକ୍ଷ୍ମଣାଚରଣ ପିଣ୍ଡ	ବାଲପୁର
୫୩ । ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦାସ	"
୫୪ । ପ୍ରତାପାଧର ପାତ୍ର	ଇରମ
୫୫ । ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ରଚରଣ ମହାପାତ୍ର	ଅଲକପୁର
୫୬ । କଟକ ସାହି ଚଳେଶ୍ୱର ମିଶନ ବାଳକାପୁର	
୫୭ । ଭୈରବୀ ଦାସ	"
୫୮ । ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱରନାୟକ	ବାଦାଲ ପୁର
୫୯ । ଲକ୍ଷ୍ମଣାଚରଣପାତ୍ର ଦାସ	"
୬୦ । ବାଞ୍ଚାଧର ମହାନ୍ତି ଲକ୍ଷ୍ମଣାଚରଣ ପଞ୍ଜିକାୟୁକ୍ତ	
୬୧ । ନାରାୟଣ ପିଣ୍ଡ	ଅଠଗଡ଼
୬୨ । ବାଳକୃଷ୍ଣ ମହାନ୍ତି	ଭୋଳାଜାଳ
୬୩ । ବୈଦ୍ୟନାଥ ସିଂହ	ପୁରୁଣାଗଡ଼
୬୪ । ଦତ୍ତକୃଷ୍ଣ ବସ	"
୬୫ । ଲକ୍ଷ୍ମଣାଚରଣ	"
୬୬ । ଚନ୍ଦ୍ରଧର ମିଶ୍ର	ଭାଳତେର
୬୭ । ଗୋବିନ୍ଦ ବାଞ୍ଚାଧର	"
୬୮ । ଗଙ୍ଗାଧର ପାତ୍ର	ବେରବେର
୬୯ । ଗୋବିନ୍ଦାଧର ପଞ୍ଜିକାୟୁକ୍ତ	ବଜ୍ରପା
୭୦ । ନାରାୟଣ ମହାନ୍ତି	କୃଷ୍ଣାନପୁର
୭୧ । ବ୍ରଜବେଳ ଦାସ	ବାଦାଲ ପୁର

BACHANATH HAT
Joint Inspector of schools
Orissa Division.

ଧର୍ମା କେଉଁ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ କାର୍ଯ୍ୟ ? ନାବାଳ-
କଙ୍କ ଡକା ଦେଖାଯୁ ସମ୍ଭାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟୟ କରିବା
କେବଳ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷୀମାନେ ପ୍ରଭର
ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ରଖନ୍ତି କିନ୍ତୁ ସାଦେବ ଲୋକମରେ ସେ-
ପରି ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ନ ରଖିବାର କାରଣ କଣ ? ଏହି
ଟଙ୍କା ଏପରି ଅପବ୍ୟୟ ନ କରି ଲୋକମାନ-
ଙ୍କର ଅନେକ ଦରଦ୍ର ଲୋକ କି ଯେଉଁମାନେ
ଅର୍ଥାଭାବକୁ ଏକତ୍ରଣ ଖାଇବାକୁ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ
ସେମାନଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ କଲେ କି ଭଲ ହୋଇ-
ନ ଥାନ୍ତା ? ଏହିପରି ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଅଜ୍ଞତା
ଦେଖି ଦେଖାଯୁ ଲୋକମାନଙ୍କର ଇଂରାଜ
କର୍ମରୂପମାନଙ୍କପ୍ରତି କପରି ଶ୍ରଦ୍ଧା ରହିବ ?
କିନ୍ତୁ ଦରଦ୍ର ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ସହାୟ
ଅର୍ଥାଭାବରେ ହୋଇ ପାରେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ
ସେହି ନାବାଳିକା ଗୁଡ଼ିକ ଟଙ୍କା ଅକାରଣ
ଗୌରବ ଲୋକମରେ ଅକାରରେ ବ୍ୟୟ
ଦେବ, ଏହା ମାନମୟ ଲେଖନୀ ଗହର-
କରକର କପରି ସୁବର୍ଣ୍ଣ ? ଏହିପରି ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ
ପରପାତ ଦେଉଥିବା ମହାମତ ସାର ଉଦ୍ଧରଣ
ଟମସନ ସାଦେବ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ସେଷକ
ହୋଇଅଛନ୍ତି—ଏପରି ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପରପାତ
କେବଳ ସାର ଉଦ୍ଧରଣ ଟମସନ ସାଦେବ
ଦେଖାଯୁମାନଙ୍କଠିରେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ପାଇବାରେ ଭର-
ବହର ହୋଇ ରହିଲେ ।

ଯାହା ଦେଇ ଅନେମାନେ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କର୍ତ୍ତ-
ପକ୍ଷୀୟମାନଙ୍କୁ ଏବଂ ଶ୍ରେଷ୍ଠତା ବଦାଦୁରକୁ
ବିଶେଷରୂପରେ ଅନୁସେଧ କରୁ ଲୋକମାନ-
ଙ୍କର ନାବାଳକ ଗୁଡ଼ିକର ଟଙ୍କା ଏପରି ଅପ-
ବ୍ୟୟ ନିବାରଣ କରିବାକୁ ଅନୁମତ ପ୍ରଦାନ
କରନ୍ତୁ, ଯେଉଁମାନ ଗୁଡ଼ିକ ଗତକୁ ସାଧୁଅଛନ୍ତି
ସେସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କ ନାବାଳକ ଭଦ୍ରକରୁ କିଛି
ମାଟି ଟଙ୍କା ସାଦେବ ଶୁଣିବେଳୁ ନ ଦେବା
ପରରେ ଅନୁମତ ନ ଦେଲେ ଅନେମାନେ
ଏହି ଅବସ୍ଥା ନିବାରଣ ନମନେ ମହାମତ
ଲକ୍ଷ ଉପରୁ ନାବାଳକ ଶ୍ରମରେ ଏହି
ରୂପସ୍ତର ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାକୁ ବାଧ
ଦେବୁ ।

ଏହି ଗୋଟିଏ ଯେପରି ଅବସ୍ଥାର ଦେଖା-
ଯାଏ—ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷେ ଅତି ଗୋଟିଏ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ
କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷୀୟମାନଙ୍କ ଅନୁସେଧ ଏବଂ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
ସାଦେବକ ଅବସ୍ଥାର ଅବା ଅନୁସେଧା
ସୁଦୃଢ଼ ଓଡ଼ିଶାର ଗୁଜ୍ୟମାନଙ୍କ ଏବଂ ଗୁଜ୍ୟମ-
ାନଙ୍କ ପ୍ରଧାନ କର୍ମରୂପମାନଙ୍କ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ବୃଦ୍ଧିପ୍ରତି

କିଛି ମାତ୍ର ଦୃଷ୍ଟିଗ୍ରାହ୍ୟ ନାହିଁ । ଶ୍ରେଷ୍ଠତା ବଦା-
ଦୁର ବଦାରର ଅଧିକ କମିଦାରମା-
ନକୁ ଉପାଧି ଦେଇ ସେମାନଙ୍କର କେତେ
ମର୍ଯ୍ୟାଦା କରୁଅଛନ୍ତି । ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷୀୟ-
ମାନେ ବଦାଦୁ କମିଦାରମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ
ମିଶି ସେମାନଙ୍କର କେତେ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ବୃଦ୍ଧି କର
ଅସୁଅଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଶାର ଗୁଜ୍ୟରେ ସେପରି
ଘଟଣା ନ ଦେବର କାରଣ କଣ ?

ଓଡ଼ିଶା ମଧ୍ୟରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ କେଉଁଠିରେ
ମହାଗୁଜା, ରାଜପୁର ଗୁଜା, ନଅଗଡ଼ର
ଗୁଜା, ଗାଲଗିରିର ଗୁଜାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି କି
ଗୁରୁଦେବୀଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ଉପାଧି ଲାଭ କରିବାର
ଯୋଗ୍ୟ ନୁହନ୍ତି ? ବଦାର ଅଧିକରେ ଉପାଧି
ବିଚାରଣ କରିବା ଯେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ହେଉ
ଅଛି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକର ଗୁଜାମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁ
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉପାଧି ବିଚାରଣ ହୋଇଥାଏ,—
ଓଡ଼ିଶାର ଗୁଜାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କେତେକ ସେହି
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ମଧ୍ୟରେ ଅସି ପାରିବୁ ନାହିଁ ?
ଓଡ଼ିଶାର ଗୁଜାମାନେ ବଦାର ଏବଂ ଗୁଜାମାନଙ୍କ
କମିଦାର ଏବଂ ଗୁଜାମାନଙ୍କ ଅଧିକାଂଶ ମଧ୍ୟରୁ
ଅନେକାଂଶରେ ଦେଖା ସମ୍ଭାଳି ଏବଂ ଅପେକ୍ଷା-
କୃତ ସ୍ତ୍ରୀମାନ, ଉଚିତ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
କେତେ ଇଂରାଜ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଠାରୁ ଉଚିତ
ମର୍ଯ୍ୟାଦା ନିପାଇବର କାରଣ କଣ ? ଏଥି-
ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାରୁ ସମସ୍ତମାନଠାରୁ ଫଳ କର
ଲେଖା ହୋଇଅଛି ।

ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କର୍ମରୂପ ଅବା କରଦ ଗୁଜ୍ୟ ମିତ୍ର
ଗୁଜ୍ୟର କର୍ମରୂପମାନଙ୍କ ଉପାଧି ବର୍ଜନ ନମ
ନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସେମାନଙ୍କୁ ଉପାଧି ବିଚାରଣ
କରନ୍ତି କିନ୍ତୁ କେତେ ଲୋକମାନଙ୍କର କାରୁ
ବନମଳୀ ସିଂହ, ରାଜପୁରରେ ବରୁ କର-
ବରୁ ଦେଖି ଦେଖିନାମାନେ କପରି ଯୋଗ୍ୟତା
ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଅବ-
ଦିତ ନାହିଁ, ସେମାନଙ୍କୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ମର୍ଯ୍ୟାଦା
ପ୍ରଦାନ କରି ଅପରପର ଗତକାଳର କର୍ମରୂପ-
ମାନଙ୍କ ଉପାଧିବର୍ଜନ କରିବା କି ଗବର୍ଣ୍ଣ-
ମେଣ୍ଟର ଉଚିତ କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ ? ଏବଂ ସେପରି
କେବଳମାତ୍ର ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷୀୟମାନଙ୍କ ଅ-
ନୁସେଧା ଯୋଗୁଁ ଘଟି ନାହିଁ ଏହା ଅନେମାନେ
ସାଧା ଦେଇ ଅନେମାନେ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀମତ୍ର
କମିଦାର ସାଦେବ ଓ ଶ୍ରୀମତ୍ର ଶ୍ରେଷ୍ଠତା ସାଦେବ
ମହୋଦୟମାନଙ୍କୁ ବିଶେଷ ଅନୁସେଧ କରୁ

ସେମାନେ ଓଡ଼ିଶାର ଗୁଜାମାନଙ୍କର ଏବଂ ସେହି
ଗୁଜାମାନଙ୍କ ପ୍ରଧାନ କର୍ମରୂପମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ
ସେଉଁମାନେ ଯେପରି ଉପାଧି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ
ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ସେମାନଙ୍କୁ ଉଚିତ ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦାନ କରି
ଓଡ଼ିଶାର ଅପରପର ଗୁଜା ଓ ଗୁଜାକର୍ମରୂପ-
ମାନଙ୍କୁ ସହକାର୍ଯ୍ୟରେ ଉପାଧି କରନ୍ତୁ । ଇତି

କର୍ମରୂପ । କର୍ମରୂପ
କର୍ମରୂପ । ଶ୍ରୀ ସାନନୀୟ ଦିନେପାପାଆପ

ମହାଗୁଜା !
ଅନେମାନେ ଏକ ଦିନ କାର୍ଯ୍ୟୋପଲକ୍ଷେ ଶ୍ରୀଗୁମ-
ଚଳପୁରକୁ ଗମନ କରୁଥିଲୁ । ଦୈବୀଧାନ
ସେହି ଦିନ ଉତ୍କଳଧର୍ମସଂଧାନୀ ସମାଜର
ଅଧିକାରୀମାନେ ହୋଇଥିଲେ । ଭଦ୍ରାଧ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ
ଶ୍ରୀ ମଧୁସୂଦନ ମିଶ୍ର ଅନୁକୃତ ଦେଖିବା ମାତ୍ର ଅନୁ-
ଦ୍ରୁଷ୍ଟ ଧାରଣ ପୂର୍ବକ ସମ୍ଭା ମଧ୍ୟକୁ ନେଇ ଅସନ
ପ୍ରଦାନ କଲେ । ତତ୍ପରୀ ସମ୍ପାଦକ ମହାଗୁଜା
ବକ୍ତୃତା ବିଷୟରେ ପତ୍ରିକା ଶ୍ରୀ କୁଳମଣି ମିଶ୍ର,
ପତ୍ରିକା ମହାଦେବ ବ୍ରଜା ଏ ଦୁହିତ ଉପରେ
ସମ୍ଭାର ଭାର ଅର୍ପଣ କଲେ । ସେ ବୁଝେ ଧର୍ମ
ସାଧୁ ବିଷୟ ନେଇ ଏତାଦୃଶ ବକ୍ତୃତା କଲେ
ସେ ତାହା ଶ୍ରଦ୍ଧା କରି ସମସ୍ତଙ୍କ ହୃଦୟରେ
ଏକ ଅତୁଳ୍ୟ ଲାଭ ଉଦୟ ହୋଇଗଲା,
ତାହାର ଅଭିପ୍ରାୟ ଏହି । ଅହେ ଏ ସନାତନ
ଆଧିକାରୀ ପ୍ରେମିକ କରୁଣା ! ତୁମ୍ଭେମାନେ
ଯେବେ ହୃଦୟର ଗାଳି କିମିଆ ଅପରାଧ
କରିବାକୁ ଲାଗି କର, ସେବେ ମନ
ପ୍ରକୃତି ନିଷ୍ଠା ଦମନ କରିବାକୁ ସୁଧାକର,
ଯେବେ ହିଂସାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କିମ୍ପା ସମ୍ପାଦ
କରିବାକୁ ମାନସ କର, ଯେବେ ସ୍ୱାର୍ଥ-
ଭ୍ୟାଗର ଗଳ୍ପ-ଉପଦେଶ କରବାକୁ ବଞ୍ଚାକର,
କେବେ ଅଦୈବ ଧର୍ମକୁ ସଂଗ୍ରାହ ଓ ପରମା-
ର୍ଥକ ଅବସ୍ଥାରେ ଅବନମନ କର ଯେ
ଉଦ୍ଧାର ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କର ଯଶ-ସଂଧାନର ଉଦୟ
ହୋଇ ଭାରତ ସେଷରେ ଚନ୍ଦ୍ରକା ବିଶେଷ
କଲେ ଉତ୍ତମରୂପ ଅନୁକାରକୁ ନିଶ କରିପାର-
ବ । ଅଃ କି ସୁଖର ବିଷୟ, ଏବେକାଳେ
ଉଦ୍ଧରଣର କୁମାଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ସାଧନସ୍ଥଳରେ ପଡ଼ିବାରୁ
ଶ୍ରୀଗୁମଚଳପୁରରେ ଯେପ୍ରକାର ଭବନ ଲାଭ କର
ଅଛି ସେପରି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାଧନ ଭବନ ଲାଭ
କଲେ ବଡ଼ ଭଲ ହେବ । ଅନେମାନଙ୍କୁ
ମାଟି ଉଦ୍ଧର ଦେବା ବଡ଼ ସହଜ ନୁହେଁ,
କାରଣ ? ଯେତେବାର ଧର୍ମବାକୁ ଦେଖିଲୁ

କେତେକାର ଘଟିକା ମହାଶୟ କୋଟ, ବୋ-
ଟପୋରା, ପନତ ପରଲୋକ୍ୟ ବାଦୁମାନଙ୍କ
ସମ୍ପତ୍ତି ନେଇ ଅସୁବ୍ୟସ୍ତ, କେବେ ଧୋଇ ଓ
ସ୍ୱରକ୍ଷାକୁ ପ୍ରାଣ୍ଡିମାନଙ୍କର ପ୍ରଶଂସା କେଉଁ-
ଠାରେ । ଇତ୍ୟାଦି ।

୨୧୩୮୫ } ଉତ୍କଳ
ସ୍ୱପ୍ନଚରଣସୁର } ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମନାଭପୁତ୍ର

ମହାଶୟ !
ନିମ୍ନଲିଖିତ ପଦ୍ୟଟିକୁ ଅପଣଙ୍କ ଜଗତ୍ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ
ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରାକାଶନ ଦେଇ ପରଦାସତ
କରବା ଦେବେ ।

ଓ ଗ୍ରାଣ୍ଡ !
ଓ ଗ୍ରାଣ୍ଡମ ଅସି ଧରରେ ବଳସି
ସକଳ ଜୀବନ କରେ ଅସିର ।
ଉପକ ଭାଷରେ ବ୍ୟାଜୁଳ ଅନ୍ତରେ
ଶ୍ରୀରାଜ ଲୋକେନ୍ଦ୍ର ଜୀବନକର ।

ସ୍ୱେଦ ଗମ ଗମ ଦେବେ ଅବସ୍ତମ
ରୁକ୍ତ ହୋଏ ଜଳ ରାପରେ ପୁଃ ।
ଉଦ୍‌ ଶୁଣିବାରେ କଳକଳ କରେ
ସେସନେ କ ହୁଅ ଯାଉଛି ଫାଃ ।

ଆଉ ଅଭାଷନ ଆଗେ ଜଳପାନ
କରି ବାରମ୍ବାର ନୁହେ ହୁପୁର ।
ଉଦର ପୁରଣ ଦେଲେ ପୁଷା ପୁଣ
ଶୁଷାରୁ ନିର୍ବର୍ତ୍ତ ନୁହଇ ମର ।

ଏକ ବାଳାନଳ ତଥା ପରବଳ
ଦମନ୍ତେ ଚକ୍ରେ କେଜ କରୁଳ ।
ସମ୍ଭବ ପରାଣ କରେ ଦବ୍ୟମାନ
ମୂର୍ତ୍ତିମନ୍ତେ ଖେଳେ ବିଖରୁଳ ।

ଓଦୋ ଦୋ କ ଶାଃ ଦେବ ହୁଏ ରାଜ
ବାସୁ ଅଗ୍ନି ମିତ୍ରପଣ ପ୍ରକାଶେ ।
ଅଦା କ ଅରଜ କରେ ଜୀବନ୍ତାକ
ସେ ଦୁଃଖ କହୁଇ ନୁହଇ ଲେଖେ ।

ଧରଣୀର ଧୂର ଅଗ୍ନି କଣ ବଳ
କରୁଏ ପଶୁକ ନାଟ ପ୍ରକଟ ।
ଅରେ ଅରେ ଚିତ ସମ୍ଭରରେ ଜିତ
ଚିତ୍ରେ ଶାନ୍ତି ଫେଡ ହୁଦକବାଟ ।

୨
ଦିଏ ମହାଶୟ ଜଳରୂପେ ଦେଖା
ଦରଦ୍ର ସୁପଳ ରୁଚନ ପର ।

ପକ୍ଷୀ ବୃକ୍ଷଜାଲେ ପରାଣ ଅଲୁକେ
କଳକଳ ଧ୍ୱନି କରନ୍ତି ଶୋଷ ।

ନଦୀ ସରୋବର ଅଦ ଜଳାକର
ଜୀବନକାନ୍ତ, ମହାଶୟକ ।

କର୍ମମରେ ଚିତ ଫେନମୁଖେ ରୁଚି
ଶକ୍ତି ଗଢ଼ନ୍ତି ଦୋଇ ଅଲୁକ ।

ସବୁକେଲେ କର ଭାନବୁକ୍ତକର
କଡ଼ ବାବୁ ଘର ପଙ୍ଗାବୁ ପୁର ।—
ରୁଲେ ତରାମାରେ ଧନ୍ୟ ରେ ଶୁକରେ
ଅଗି ବୁକ୍ତ ହରୁଥାଅ ଶୁକର ।

ପିପିଲିକା ଦଳେ, ସୁଖେ ମଶାମାନେ
ଦଶାକୁ ଭରଷା ଅଛନ୍ତି ଦୋଇ !!!
ପାଣି ଦୋଇ ବାଜା ଥିବା ରୁକ୍ତ ଶୁଣି
ଜାଣନ୍ତି ଏମାନେ କ ସଖ ଦେଇ !!!

ଦେ ଦେବ ଉପନ ! ଦଳବହୁ ଶାଈ
ନ କର ଅଧିକେ ଅଇ ସକଳେ ।
ଭୁମ୍ଭୁ ସାହାଯ୍ୟରେ ଗ୍ରାଣ୍ଡ ଦାମ୍ଭିକରେ
କଳକୁ ଦେଖାଇ ଧରରେ ଖେଳେ ।

ଜୀବେ ଦୟା କର ଧାନ ଚେର ଧର
ଲୁଚି ରୁଦ୍ଧ ଶାନ୍ତି ଜଳଦ ବୋଲେ ।
ତା ଦେଲେ ଭବନ ଶକ୍ତିଶ ସ୍ୱପ୍ନାନ
ଗ୍ରାଣ୍ଡ ନିଃସହାୟେ ପଳାଇ ବଳେ ।
ଶ ମୋ—

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏକମାତ୍ର ଜାତି ବସ୍ତାଉଅଛୁ ଯେ ଓଡ଼ିଶା
ମେତଲ ସ୍ୱଭାବେ କେତେଗୋଟି ବୁଦ୍ଧି ଖାଲ
ଅଛି ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକତାରେ ବା ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ସହର
ଚରଣ ମେମାସ ତା ୨୦ ରଖରେ ଉକ୍ତ ସ୍ୱଭା-
ବେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବେ ।

ପ୍ରକାଶପାତ୍ର ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରକେଷିକା,
ଶକ୍ତିରୁଚି ଓ ମାଲକର ଶାସ କରୁଥିବେ ସେହି
ମାନଙ୍କ ନିଅଯିବ ।
ସ୍ୱପ୍ନଚରଣସୁର } W. D. STEWART.
ଓଡ଼ିଶା ମେତଲ ସ୍ୱଭାବେ

PUBLIC WORKS DEPARTMENT,
BENGAL
THE 24th MARCH 1885.

No. 114 — Notification.—Notice is
hereby given that the Lieutenant
Governor of Bengal, proposes, under
the powers conferred on him by sec-
tions 78 and 99 of Act III (B. C.) of
1876 to substitute the words "the 1st
April 1886" for the words "1st April
1885" in Rule 5 passed for the Orissa
Canals in this Department Notification
No. 188, published at pages 427—28,
Part, of the Calcutta Gazette for the
5th March 1884.

ପଦ୍ମର ଓଡ଼ିଶା ବନ୍ଧନ ଦେଖାଇ,
ତା ୨୪ ରାଜ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୮୮୫ ମସିହା ।
ନ ୧୧୪ ମୂଲ୍ୟ ବିଜ୍ଞାପନ ।—ଓଡ଼ିଶା ଜାଲ
ନିମନ୍ତେ ଏହି ମହଲମାର ନ ୧୧୮ ମୂଲ୍ୟ
ବିଜ୍ଞାପନଦ୍ୱାରା ଜାରି ହୋଇଥିବା ଦସ୍ତୁରଅନଳ
କ ବାଦା ସନ ୧୮୮୫ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ତା ୧ ରଖ
ବାବଦ୍ କଲକତା ଗଜେଟ୍‌ରେ ପ୍ରଥମ ଲଗର
ପୃ ୪୨୩୮୮ ଶ୍ରେଣୀରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇଅଛି ସେହି
ଦସ୍ତୁର ଅନଳର * ଆଗ୍ ଲିଖିତ "ତା ୧ ରଖ
ଅପ୍ରେଲ ସନ ୧୮୮୫ ମସିହା" ପଦବର୍ତ୍ତରେ
"ତା ୧ ରଖ ଅପ୍ରେଲ ସନ ୧୮୮୬" ଏହି
କଥାମାନ ବସାଇବାକୁ ବଜ୍ର ପ୍ରଦେଶର ନେତ୍ର-
ନେତ୍ର ଗବର୍ଣ୍ଣର ସନ ୧୮୭୭ ମସିହା ବର୍ଜାୟ
ଅ * ଇନର ୭୮ ଓ ୮୧ ଦଫାଦ୍ୱାରା ପା-
ଥିବା ଖମତା ଅନୁସାରେ ପ୍ରସ୍ତାବ କରାଅଛନ୍ତି ।
ଅଭିଏବ ବିଜ୍ଞାପନ ଦିଆଗଲା ।

(Sd.) J. M. MONELL
Lieutenant-Colonel R. E.
Joint Secretary to the
Govt. of Bengal P. W. D.

ଗିଲଟି

ଅର୍ଥାତ୍

ଅନନ୍ତାସପରେ ସୁନା ଅବା ରୂପା
ଠାଉଦାର ।
ଗୁଡ଼, ପରାଣ, ବାଜୁ, ଖଡ଼, ଚିକ, ଦାଉ,
କର୍ମୁମ୍ପଲ, ବୋଧାମ ଇତ୍ୟାଦି ରୂପାର ଅନ-
କାର ସୁନାରେ ଓ ତଥା ପିତ୍ତକର ଶାବରାଣ୍ଡ
ଅନନ୍ତାର, ପାନ ରୁଚିକା ତଦା, ସ୍ୱପ୍ନ ବାସନ,
ହୁଦା ସାତ-ପରାପୋଷ, ଜଠିର, ମୁଦ୍‌ଲଲ,
ଅରକତାନ ଏବ ସଜକର୍ମସୁରମାନଙ୍କର ହୁଦା
ପ୍ରଭୃତ ରୂପା ଅଥବା ସୁନାରେ ପ୍ରାଦର୍ଶକ ଫର-